

Essays on Co-operation

ಸಹಕಾರೀ ನಿಬಂಧ ಸಂಗ್ರಹ

ಜಂಡರಗ

Essays on Co-operation

ಸಹಕಾರೀ ನಿಬಂಧ ಸಂಗ್ರಹ

ಲೇಖಕರು :

ಚಂದರಗಿ ಗೋವಿಂದರಾಜ್
ಸಹಕಾರೀ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್
ಧಾರವಾಡ

ರೇಖಿಗ

ಚಿಲೆ : ಎರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳು

ಪ್ರಕಾಶಕರು :
ಜಂದರಗಿ ಗೋವಿಂದರಡ್ಡಿ
ಮಾಳಮದ್ಡಿ, ಧಾರವಾಡ

ಮುದ್ರಕರು
ಎರ್. ಬೆ. ಇ
ಉಗರಾಜ ಎಂಎಫ್
ಮಾಳಮದ್ಡಿ, ಧಾ

ಮುನ್ನ ದಿ

ಸಹಕಾರೀ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರಾದ ಶ್ರೀಯುತೆ ಜಂದರಗಿ ನೋವಿಂದರಡ್ಡಿ ಯವರು ಬರೆದ 'ಸಹಕಾರೀ ನಿಬಂಧ ಸಂಗ್ರಹ' ವೆಂಬ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಮುನ್ನಡಿಯನ್ನು ಬರೆಯಲು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವೂ ಅಭಿವಾಸವೂ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ಮೂವತ್ತು ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ಹಾನು ಅವರನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲಿ. ಈ ಮೊದಲೇ ಅವರು 'ಸಹಕಾರ' ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮುಂಧವಟ್ಟಿ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಅದೆಷ್ಟೋ ಲೇಖಗಳನ್ನು ಹಲವಾರು ಚಿಕ್ಕ ಪುಟ್ಟ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕನಾರಟಕ ಸಹಕಾರೀ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಚಿತರಾಗಿರುವರು ಲ್ಲಿದೆ ಕನ್ನಡ ಸಹಕಾರೀ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಗೆಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಹಕಾರ, ಸಹಕಾರೀ ಚಳವಳಿ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೋಷಕವಾಗಿರುವಂತಹ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವಾದ ನಿಬಂಧಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವ ದರಿಂದ ಇದು, ಸಹಕಾರೀ ಸಂಸ್ಥಾಗಳ ಜಾಲಕರಿಗೆ, ಕಾರ್ಯದಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರೀ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆಯಲಿಚ್ಚಿಸುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬಹು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದ್ದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಭಾಷ್ಯಕ್ಕೆ ತಿಳಿಯಾಗಿಯೂ, ಮನೋಹರವಾಗಿಯೂ ಅದೆ. ಸಹಕಾರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಆದರದಿಂದ ಬರವಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ರೀಂದು ಸಂಬಿಂಧಿಸ್ತೇನೆ.

F. B. Laameshwar

ಗದಗ	}	ಚೇಂಬರವೂನ್
೧೫-೧೬-೧೭೫೦		ಕನಾರಟಕ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಲೌಂಕ್, ಲಿ. ಧಾರವಾಡ.

ಪ್ರ ಸ್ತೋವ ನೇ

ಈನ್ನಡ ಸಹಕಾರೀ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ
ನನಗೆ ಮೂವತ್ತು ವರುಷಗಳು ದಾಟುತ್ತಲಿರುವವು. ಈ
ಆವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ, ಒಕ್ಕುಲತನ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯ
ಗಳ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾನೆ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ
ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಮ್ಮು ಸಂಖ್ಯಾಕಾಗಿ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಒರೆದಿರುವೆನು.
ಸಹಕಾರೀ ಖಾತೆಯ ವರಿಷ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಆವ್ತ-ಸ್ನೇಹಿ
ತರು ಮಾಡಿದ ಸೂಚನೆಯ ಫಲವಾಗಿ ಇದೀಗ ‘ಸಹಕಾರೀ ನಿಬಂಧ
ಸಂಗ್ರಹ’ವು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇಗ ನಿಬಂಧಗಳಿದ್ದು ಆವೇ
ಶ್ಲಾಷ್ಟಗಳು ಸಹಕಾರ, ಒಕ್ಕುಲತನ ಸುಧಾರಣೆ, ಗ್ರಾಮಸುಧಾರಣೆ,
ಖಾದ್ಯವಾರ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಮುಂದರಷ್ಟುವಾಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.
ಏರಡು ನಿಬಂಧಗಳು ಸಹಕಾರೀ ಚಳುವಳಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ತಮ್ಮ
ಇವರುತ್ವನ್ನೇ ಸೆವಿಸಿದಂತಹ ಇಬ್ಬರು ಮಹಾಸಾಧಾವರ ಆತ್ಮಚರಿತ್ರೆ
ಗಳನ್ನು ವಣಿಕಸುತ್ತವೆ. ಕೊನೆಯ ನಿಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರೀ ವಚನ
ಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಪ್ರೀತಾರ್ಥಕನೆಯು ದೊರೆ
ತಲ್ಲಿ, ಸಹಕಾರೀ ಸರ್ವಾಗಳಿಗೆ ಸಂಮುಂದರಷ್ಟು ಸ್ವತ್ಯೇಕ ಉಪಯುಕ್ತ
ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆಯಾಗಿದೆ.
ಅದನ್ನು ಕ್ಯಾಗೈದಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವದು ನನ್ನ ಸಹಕಾರಿಗಳ ಕ್ಯಾಯ್
ಲ್ಲಿರುವದೆಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ನನ್ನ ವಿನಂತಿಗೆ ಮಾನ್ಯಮಾಡಿ ಈ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಮುನ್ನಡಿಯನ್ನು
ಬರೆದಂತಹ ಸಹಕಾರೀ ಪ್ರವಂಚದಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಸರಾಂತ ಹಿರಿಯರ

ಲೆಂಬಿಟ್ಟಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ್ವರ ಫೆಕ್ಸೆರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಈಮೂಲಕ ನನ್ನ ಪ್ರೇಮದ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆವರು ಬಹು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಕನಾಟಕ ಹಾಗೂ ಮುಂಬಯಿ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಅನೇಕ ತೆರಹದ ಉನ್ನತೋನ್ನತ ಸಹಕಾರೀ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮುಖ್ಯ ಚಾಲಕರಾಗಿ ಸಮಾಜ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಂಗತಿಯು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದ್ದವಾತು. ಶಂತವ ಮಹನೀಯರ ಮನ್ನಾಡಿಗಾಗಿ ನಾನು ತುಂಬಾ ಉಪಕೃತನಿರುವೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಅಂದವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿ ಆದಕ್ಕೆ ಕಳೆತೆಂದು ಕೊಟ್ಟಿಂತಹ ಲಿಂಗರಾಜ ಆರ್ಥ ಪ್ರಸ್ತಿನ ಒಡೆಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬೀಳಿಗಿ ರಾಮಣ್ಣನವರ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಸೃಜಿಸಿದೇ ಇರಲಾರೆ.

ಧಾರವಾಡ		ಜಂದರಗಿ ಗೋವಿಂದರಡ್ಡಿ
೨೦-೧೨-೨೦		ಸಹಕಾರೀ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್

Essays on Co-operation

ಸಹಕಾರೀ ನಿಬಂಧ ಸಂಗ್ರಹ

ಪರಿನಿಡಿ

CONTENTS

	ಪಾಠ ಸಂ.
ಮುನ್ಮುದಿ (Foreword)	
ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ (Introduction)	
೧ ಸಹಕಾರೀ ಕಾಲಿದೆಯ ಉಗಮ (Origin of Co-operative Law)	೧
೨ ಚೆಳವಳಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ (Growth of the Movement)	೧೦
೩ ಸಹಕಾರ (Co-operation)	೧೨
೪ ಸಹಕಾರದ ನೈತಿಕ ಸ್ವರೂಪವು (Moral Sphere of the Coop. Movement)	೧೫
೫ ಸಹಕಾರೀ ಚೆಳವಳಿಯ ಅನುಭವ (Co-operative Experience)	೧೮

೬	ಸಹಕಾರ ಮಹಾತ್ಮ್ಯ	೨೬
	(Greatness of Co-operation)	
೭	ಪರಿಷತ್ತುಗಳ ಮಹತ್ವವು	೨೪
	(Conferences their Importance)	
೮	ಹಿಂದೂ ದೇಶದ ಒಕ್ಕುಲಿಗರ ಸಾಲವು	೨೨
	(Indian Agriculturist's Indebtedness)	
೯	ಗ್ರಾಮಸುಧಾರಣೆಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು	೨೩
	(Institution for Rural Reconstruction)	
೧೦	ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪ್ರೇಸ್‌ಟಿಟ್‌ಸೆಯು	೨೪
	(Rural Reconstruction)	
೧೧	ಮನಸ್ವಾರ್ಥ ಹೋರಿಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ	೨೫
	(Need of Home-Industries)	
೧೨	ಬೇಕಾಯಿಗರ ಸಹಾಯಕ ಹೋರಿಗಳು	೨೬
	(Subsidiary Industries for Agriculturists)	
೧೩	ಸಹಕಾರೀ ಚರ್ಚಾಯಿಯೂ ಒಕ್ಕುಲತನದ ಸುಧಾರಣೆಯೂ	೨೮
	(Co-operation and the Improvement of Agriculture)	
೧೪	ಸಹಕಾರೀ ಚರ್ಚಾಯಿಯೂ ಹಣದ ವ್ಯವಹಾರವೂ	೨೮
	(Cooperative Movement and the Money Market)	
೧೫	ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಬ್ಯಾಂಕೆಗಳು	೨೯
	(Central Banks)	
೧೬	ಉಲಾಖಾ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಬ್ಯಾಂಕ್	೨೯
	(Provincial Co-operative Bank)	

೧೯ ರಾಬರ್ಟ್ ಔವನ್ ಮೊರೆಗಳ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ ೫೧
 (Robert Owen, Father of Co-operation)

೨೦ ಸರ್ ವಿತ್ಯಾಲದಾಸ ತಾಕ್ಸಿಯವರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾತೆ ೫೨
 (The late Sir Vitthaladas Thackesey
 his Life & Work)

೨೧ ಸಹಕಾರೀ ಸಂಘಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಆಡಳಿತೆಯು ೬೪
 (Co-operative Societies and their
 Management)

೨೨ ಸಹಕಾರೀ ದಿನಾಚರಣೆ ಸಮಾರಂಭವು ೧೦೨
 (Celebration of Co-operators' Day)

೨೩ ಸಹಕಾರೀ ವಚನಗಳು ೧೦೯
 (Co-operative Sayings)

ಸಹಕಾರೀ ನಿಬಂಧ ಸಂಗ್ರಹ

*

ಸಹಕಾರೀ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಹಂಟ್‌

ಮತ್ತು

ಚೆಳವಳಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ

●

೧. ಸಹಕಾರೀ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಉಗಮ

ಕಳೆದ ಶತಮಾನದ ೧೦ರಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ತಾನ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಪ್ರಾಂತೀಕ ಸರ್ಕಾರಗಳು, ಒಕ್ಕುಲಿಗರ ಸಾಲಗೂಳಿತನವನ್ನು ಕಾಣಿಸುವುದಾಗಿ, ಆವರಿಗೆ ಸುಲಭವಾದ ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯವೆನಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪತ್ತಿನ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ದೂರಕ್ಕಿಂತ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರ ವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರು. ಮುಂಬಯಿ ಸರ್ಕಾರವು ಎಲ್ಲಿಕೂ ಮೊದಲು ಇದರ ಮುಕ್ತವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಒಕ್ಕುಲುತನದ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಂಘಟನೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿತು. ಸ್ನಾ ಗಲಭಿನೇ ಇಸ್ತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣ ಜೀಳಿಸ್ತೊಳಗಿನ ಪುರಂಧರ ತಾಲೂಕಿನ ಒಕ್ಕುಲಿಗರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬ್ಯಾಂಕನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವದರ ಸಲುವಾಗಿ ಸರಾವಿಲಿಯನ್ನು ವೆಡರಬ್ಬ, ಆಯ್. ಸಿ. ಎಸ್. ಇವರ ನೇತ್ಯಕ್ಕೆ ದಲ್ಲಿ ಭಾಂಡವಲುಗಾರರ ಒಂದು ಮಂಡಳವು ಪರ್ವತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಮುಲ್ಲೀ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಸಾಲವಸೂಲಿಯನ್ನು ಮಾಡುವ

ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಸರ್ಕಾರೀ ಸರ್ವಲಕ್ಷ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ಅವರು ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಯ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಭಾಂಡವಲವನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ತೈತರ ಎಲ್ಲ ಸಾಲ ವನ್ನು ಶೀರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕ್ರಿಕೆಂಡರು. ಆದರೆ, ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹಿಂದುಸ್ತಾನದ ಸ್ವೇಂಟ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಾದ ಲಾರ್ಡ ಕಿಂಬಲೀಯವರು ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಫಾಟನೆಯು ತಪ್ಪಾಗಿರುವದೆಂದೂ ಮತ್ತು ಇದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರೀ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗುವದೆಂದೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯಬಟ್ಟು ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಮೃದ್ಧಿ ಯನ್ನು ದಯವಾಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸನ್ನ ೧೮೮೫ನೇ ಇಸ್ಟಿಯು ಭಾರವಿಂತು ಸುಧಾರಣಾ ಸಾಲದ ಕಾರ್ಯಾದೇಯಾ (Land Improvement Loans Act of 1883) ಮತ್ತು ೧೮೮೬ನೇ ಇಸ್ಟಿಯು ಒಕ್ಕಿಗರ ಸಾಲದ ಕಾರ್ಯಾದೇಯಾ (Agriculturists' Loans Act of 1884) ಗಳೂ ವಾಸಾದವು. ಈ ಕಾರ್ಯಾದೇಯ ಮತ್ತು ಮುಂಬಯಿ ಸರ್ಕಾರದ ಸನ್ನ ೧೮೯೫ನೇ ಇಸ್ಟಿಯು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದ ಒಕ್ಕಿಗರ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಾದೇಯು (Deccan Agriculturists' Relief Act) ಸಂಯೋಗದಿಂದ ಒಕ್ಕಿಗರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವಾಗುವದೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡದ್ದರಿಂದ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಒಕ್ಕಿಗರ ತನದ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಯೋಜನೆಯು ನಿಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

೨, ಹಿಂದೀ ಒಕ್ಕಿಗರ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಿಜಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ತತ್ತ್ವವಸ್ತು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ವೊಟ್ಟಿ ವೊದಲು ಮದ್ರಾಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಒಕ್ಕಿಗರ ಬ್ಯಾಂಕಂಗಳ ತತ್ತ್ವ ಮತ್ತು ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಆದೇ ಮಾದರಿಯ ಬ್ಯಾಂಕಂಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಸರ್ಕಾರ ಫೆರ್ಡಿನಾಂ ನಿಕೋಲಸನ್ ರೆಂಬರನ್ನು ಮುರೈನ್ ಪರಿಂಡಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರು. ಸನ್ನ ೧೮೯೫ ಮತ್ತು ೧೯೦೧ರ

ಮಧ್ಯಂತರದಲ್ಲಿ ಆವರು ಒಂದು ಮಹತ್ವವಾದ ವರದಿಯನ್ನು ಸಾದರ ವಡಿಸಿದರು. ಆದು ಈಗಲಾದರೂ ಸಹ ಆ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಉನ್ನತವಾದ ಹೊತ್ತಿಯಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಆವರು ತಮ್ಮ ಆಭಿವೃತ್ಯ ವನ್ನು 'ರೈಫಿಸಿಯನ್ನನನ್ನು ಕಾಣು' ಇವೆರಡೇ ತಬ್ಬಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಸಂಹರಿಸಿರುವರು. ಇವುಗಳಿಂದ ರೈಫಿಸಿಯನ್ನನೇ ಮೊದಲು ಪತ್ತಿನ ಸಂಘಗಳ ವದ್ದು ತಿಂಪನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದನೇಂಬುವ ಸಂಗತಿಯು ಗೊತ್ತಾಗಿ ಆದಗಂತೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೃಕೆಂಬ್ಲುಕ್ಕೆ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ಗುವದಲ್ಲಿದೆ ಆ ಚೆಳವಳಿಗಾಗಿ ಹುರುಪೆಸಿಂದ ಕೆಲಸ ಸಾಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಆವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಕೋಲ ಸನ್ನರು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿ ಸೂಚನೆಯ ಮೇಲೆಗೆ ಸಂಯುಕ್ತ ವ್ಯಾಂತ ದಲ್ಲಿ ಡ್ರೋಪರನೇಯವರೂ, ಪಂಚಾಬದಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾಕ್ಲೆಗನ್ಸ್‌ರೂ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಆಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹಲಕೆಲವು ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಆಗಿನೆ ವ್ಯಾಯಿಸರಾಯಾದ ಲಾಡ್‌ಕರ್ಮಾನರು ಈ ವೀಕ್ಷಿತ್ವಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಕೃಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಷ್ಟೂಂದು ಮಹತ್ವದ ಫಲವು ದೊರೆಯಲಾರದೆಂದು ತಿಳಿದು, ಆ ಕರ್ಮಯುದಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರತೀಗಾವಿ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಪರಿಕ್ರಮಿಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆನುಕೂಲವಾಗುವ ದೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆವರು ಸರ್ಥ ಎಷ್ಟು ದ್ವಾರಾ ಎಂಬವರ ಸೇತ್ಯತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಂಡಿಲವನ್ನು ಸಿಂಪನಿಸಿದ್ದು.

೫. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಸನಾ ಗಳಂಳನೇ ಇಸ್ತ್ಯಯಾ ಸಹಕಾರೀ ಪತ್ತಿನ ಸಂಘಗಳ ಕಾಯಿದೆಯು ವಾಸಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಆವಧಿಗೆ ಇದರ ಗೊತ್ತುಗೆರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸರಕಾರುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ತೀರುವಡಿಸಿ ವದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಾಡೀಂಜಿಲ್‌ ಇಬೆಟ್‌ಸನಾರಿಂದ ಒಂದು ಮನವಿಯು ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಈ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಹೀಗೆಯ ಸಂಘಗಳೆಂತಲೂ

(Rural) ಮತ್ತು ಶಹರದ (Urban) ಸಂಘಗಳೆಂಳಲೂ ಹೀಗೆ ಎರಡು ಪ್ರಕಾರದ ವರ್ಗಗಳಾದವು. ಹಳ್ಳಿಯ ಸಂಘಗಳು ಅನಿಯ ಮಿತ ಜವಾಬುದಾರಿಯಾಳ್ವಗಳೇ ಆಗಿರತಕ್ಕೂದ್ದು. ಆದರೆ ಶಹರದ ಸಂಘಗಳು ಮಾತ್ರ ನಿಯಮಿತ ಇಲ್ಲವೇ ಅನಿಯಮಿತ ಜವಾಬುದಾರಿಯಾಳ್ವಗಳಿರಬೇಕು. ಅವಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಆದಷ್ಟು ಸಣ್ಣದಿರ ತಕ್ಕೂದ್ದು. ಸಾಲಗೇನ್ನು ಒರೇ ಜಾಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲವೇ ಒತ್ತೀರಿಯಾಗಿಕೊಂಡು ಮೆಂಬರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬಹುದು. ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ವರುಷಕ್ಕೊಂಡಾವತ್ತಿ ಸಂಘವನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ತಾಂತ್ರಿಕ (Audit) ಮಾಡತಕ್ಕೂದ್ದು. ಸಂಘದ ಶೀಲರು ಭಾಂಡವಲಿನಲ್ಲಿ ಸಭಾಸದನ ಹಿತಸಮ್ಮಂಧದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಯಂತ್ರಣವಿರತಕ್ಕೂದ್ದು. ಇದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಸವಾಲತ್ತಿನ ಮೂಲಕ ಸ್ವಾಂವ, ರಚಿಸ್ತೇಶನ್ ಮತ್ತು ಇನಾಕಮೂಟ್ಟಾನ್ ಕಾಯಿದೆಗಳು ಲಾಗ್ನೂ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಸಂಘಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆಷಾಗೆನ್ನು ರಚಿಸ್ತೂ ರರ್ಬಿ ಸರಕಾರೀ ಅಮಲದಾರರ ವಶಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿಸುವಾಯಿತು.

ಉ. ಒಕ್ಕೆಲೀಗರ ಅಧಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅಶುರವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಸರಕಾರವು ಹಿಂದುಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಚಳಿವಳಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದು ನಮಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಜವಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಡ ಈ ಚಳಿವಳಿಯು ಸಮ್ಮ ಹಿಂದುಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಹಾಗೆಯೇ ಮೊದಲು ಸರಕಾರದವರಿಂದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರುತ್ತದಲ್ಲಿದೇ ಜನರಿಂದಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ. ಜನರು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಒತ್ತಾಯಿದ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಫಲವಾಗಿ ಈ ಹೊಸ ಸರಕಾರೀ ಕಾಯಿದೆಯು ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಎರಡನೇ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯ ಅದರ ಕಲ್ಪಾಣಕಾರಕವಾದ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ಈ ದೇಶದ ಜನ

ರಿಗೂ ಆದರ ಲಾಭವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವತಃ ಸರಕಾರದವರೇ ಆದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ.

ಇ. ಮೊದಲನೇ ಕಾಯಿದೆಯು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಬಹಳೇ ಸುಲಭ ಕಾರಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅಜ್ಞ ರಾದ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಸಂಗಡ ಬಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಅತಿ ಕಷ್ಟಕರವಾದದ್ದೂ ಮತ್ತು ಬಹು ತೊಡಕಿನ ದಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಕಂಪನಿಯ ಕಾಯಿದೆಯು ಅವರಿಗೆ ಉಪಯೋಗ ವಾಗುವದಿಲ್ಲಿಂದು ಆ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ರಚಿಸುವವರು ಅರಿತವರಾಗಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಕಂಪನಿಗಳ ಕಾಯಿದೆಯ ಮೇಲ್ಯೆಯನ್ನನುಸರಿಸಿಯೇ ಸಹಕಾರೀ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವದು ಆವರ ವಿಚಾರ ವಾಗಿತ್ತು. ಸಹಕಾರೀ ಸಂಘಗಳ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಬೇಕಾದಹಾಗೆ ಅನುಕೂಲಿಸಿಕೊಂಡು ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಿಯಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಯೆಚ್ಚಿನ ಆಧಿಕಾರಗಳು ಸ್ಥಾನಿಕ ಸರಕಾರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟವು. ಇದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಂತವು ತನಗೆ ತಿಳಿದ ಮೇರಿಗೆ ಜಳವಳಿಯನ್ನು ಬೇಕಿಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಸರಳವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಅನುಕೂಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲುವಂತೆಯೂ ಇರುವದೇ ಈ ಕಾಯಿದೆಯ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು.

ಇ. ಕೆಲವು ವಿನಸಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಆದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕುಂಡುಕೊರತೆಗಳು ಕಂಡುಬಂದು ಅವುಗಳನ್ನು ಹೊಗಲಾಡಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ಮಾತೆಂದರೆ ಈ ಕಾಯಿದೆಯು ತನ್ನ ವ್ಯವಹಾರ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಒರೇ ಪತ್ತಿನ ಸಂಘಗಳಿಗೂ ಸ್ವರವಾಗಿಯೇ ಇಂಸಲಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಮಿ. ಹೆನ್ರಿ ಪೂಲ್ರಿರವರು ಹೇಳುವಂತೆ, ಕಾಯಿದೆಯ ಪೀಠಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ‘ಪತ್ತು’ ಈ ಶಬ್ದವು ಕ್ರಿತಸ್ವ ಬಿದ್ದಿರುವುದೋ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಾ ಆದು ಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೇ ಇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದೋ ಎಂಬುವ ಮಾತು ಆಷ್ಟೇನು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿ. ಶಬ್ದವು ಆಲ್ಲಿರುವದರಿಂದ ಮಾತ್ರ, ಬಿನಾ ಪತ್ತಿನ ಜಳವಳಿಗೆ

ಆಸ್ವದವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಶಿದ್ಧವಡಿಯ ಗುವ ವರಿಗೆ ಆದರ ಉದ್ದೇಶದ ಸಲುವಾಗಿ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿ ಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತಾಯಿತು. ಈ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂ ಎರಡನೇ ಕೊರತೆಯೆಂದರೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಂಗಳಿಂದ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ವಂತಹ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಇಲ್ಲವೇ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಆಸ್ವದವಿಲ್ಲದಿರುವದು. ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮೂರನೇ ನ್ಯಾಸತೆಯೆಂದರೆ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ‘ಹಳ್ಳಿಯ’ ಮತ್ತು ‘ಶಹರದ’ ಎಂಬ ಆಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ವರ್ಗ ಕರಣವು.

೨. ಇವೆಲ್ಲ ಕುಂಡಕೊರತೆಗಳು ಮೇಲಿಂದಮೇಲೆ ರಚಿಸ್ತಾಗಿರವರುಗಳ ಪರಿಷತ್ತುಗಳ (Conferences) ಗಮನಕ್ಕೆ ಒಂದ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಇದಲ್ಲಿದೆ ಪರಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ದಣ ಪೂರ್ತಿ ಸುವ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಬಿಂಬಿಸುವ ಜ್ಞಾನದಿಯ (ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೊಳಳುವ ಮತ್ತು ಮಾರುವ ಸಂಘಗಳ ರಚನೆಗಾಗಿ) ಬೇಕವಳಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳುಂಟಾದ್ದರಿಂದ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಶಿದ್ಧವಡಿ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯುಂಟಾಗಿ ಸಹಾ ಇರುತ್ತಿದ್ದೆ ಇಸ್ತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾಯಿದೆಯು ಮಾನುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು.

೩. ಈ ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ‘ಹಳ್ಳಿಯ’ ಮತ್ತು ‘ಶಹರದ’ ಎಂಬ ತಾರತಮ್ಯವು ಅಳಿದು ಹೋಗಿ ಸಭಾಸದರ ಬೋಜಾದ ಗುಣ ಧರ್ಮಕ್ಕೆನುಸರಿಸಿ ‘ನಿಯಮಿತ ಜವಾಬುದಾರಿಯ’ ಮತ್ತು ‘ಅನಿಯಮಿತ ಜವಾಬುದಾರಿಯ’ ಸಂಘಗಳಿಂದು ವರ್ಗೀಕರಣವನ್ನು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಂಘಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಕೊಂಡಂತಹ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಬ್ರಾಂಚುಗಳನ್ನೂ

ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಕೆಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನೂ ನೋಂದಾಯಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಈ ಹೊಸ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪರ್ದವಾಯಿತು. ಕಾಯಿದೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿದ್ದ ‘ಪತ್ರಿನ’ ಈ ಶಬ್ದವು ಹೊರಟು ಹೊದ್ದಿದ್ದರಿಂದ ಬಿನಾಪತ್ರಿನ ಸಂಘಗಳ ನೋಂದಣಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರೋ ಆಸುಕೂಲವಾಗಿಬಿಟ್ಟು. ಈ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ವೊದಲಿನ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮೂಲ ಭಾತವಾದ ಅಂದರೆ ಸರಳತೆ ಮತ್ತು ಬೇಕಾದಹಾಗೆ ಆಸುಕೂಲಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಬರುವಂತಹ ಗುಣವುಳ್ಳದ್ವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಉತ್ತಮ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಹಾಗೇ ಇಟ್ಟಿರುವದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಆಸುಕೂಲತೆಯ ಮೇರಿಗೆ ಚೆಳವಳಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದರ ಸಲುವಾಗಿ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನರೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವು.

೬. ಸನ್ ಗಣಾಸೇ ಇಸ್ತಿಯ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ವಾಸು ವರಾಮುವದರಿಂದ ಚೆಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನವಚೇತನದ ಸಂಚಾರ ವಾದಂತಾಗಿ ಸಂಘಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣಯಲ್ಲಿಯೂ, ಸಭಾಸದರ ಸಂಪೂರ್ಣಯಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ದುಷೀಯುವ ಭಾಂಡವಲಿನ ಹಣದಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಯಿತು. ಸನ್ ಗಣಾರ್ಥಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ತಾನ ಸರಕಾರವು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪರ್ಯಾಯಲೋಚಿಸಿ, ಆಧಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ರಣದ ಭದ್ರತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಚೆಳವಳಿಯು ಯೇಗೆ ಸಾಗಿರುವದೆಂಬದನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ವರದಿಯನ್ನು ಸಾದರವಡಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಸಾಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಒಂದು ಮಂಡಳವನ್ನು ನಿಯಮಿಸಿದರು. ಇದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸರಾ ಎಡ ವಡ್ ವರ್ಷಾಕ್ಕೆ ಗನ್ನರು. ಈ ಮಂಡಳವು ಸನ್ ಗಣಾರ್ಥಲ್ಲಿ ಒಂದು ವ್ಯಾಪಕವಾದ ವರದಿಯನ್ನು ಸಾದರವಡಿಸಿತು. ಅದರ

ಹೇಣು “ ಹಿಂದುಸ್ತಾನ ಸಹಕಾರ ಮಂಡಳದ ವರದಿ ” ಎಂದು ಇವನು. (“ The Report of the Committee on Co-operation in India ”). ಸಹಕಾರೀ ಚರ್ಚೆಯ ಬೇಳವಣಿ. ಗಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಸಂಘಟನೆಗಾಗಿಯೂ ದೂರದೈತ್ಯಕ್ಕೆತೆಯ ಧೋರಣೆಯಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹಣದ ಭದ್ರತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಮಂಡಳವು ಎಷ್ಟೂದು ಉಪಯುಕ್ತವಾರ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವದು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಬೇಕಿಗೆ ತರಲ್ಪಟ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೈತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ವರದಿಯು ಆಗ್ರಹಾನಂತರನ್ನು ಪಡೆದಿರುವದಲ್ಲಿದೇ ಅದರಲ್ಲಿ ನೂಡಿದ ಮುಖ್ಯವಾದ ಶಿಥಾರಸುಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈಗಿನ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಕೂಡಾ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತವೆ.

೧೦. ಸನ್ನಾ ಇಂಗ್ಲಿಂಡನೇ ಇಸ್ಟೀಯ ರಾಜಕೀಯ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಸಹಕಾರೀ ಖಾತೆಯನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಿದ (Transferred Subject) ವಿಷಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟವು. ಸಹಕಾರೀ ಚರ್ಚೆಯು ಬಹು ಮುಖವಾಗಿ ಒಳ್ಳೆ ಜೋರಿಸಿಂದ ಮುಂದಡಿಯಿಟ್ಟ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಸನ್ನಾ ಇಂಗ್ಲಿಂಡ ಇಸ್ಟೀಯ ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ಸಂಕಷ್ಟ ಉಪಯೋಗ ವಾಗುವದಿಲ್ಲಿಂಬ ಸಂಗತಿಯು ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಆಯಾ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರಕಾರುಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಅನುಕೂಲಿಸಿ ಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಂತದ ಸಹಕಾರೀ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ದಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಈಗ ಸಮಯವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದ್ದಿತು. ಮುಂಬಯಿ ಪ್ರಾಂತವು ಮುಂದಾಳಕ್ಕೆವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದೀರಿಂದ “ ಮುಂಬಯಿ ಸಹಕಾರೀ ಸಂಘಗಳ ಕಾಯಿದೆಯು ಸನ್ನಾ ಇಂಗ್ಲಿಂಡ ಇಸ್ಟೀಯ ಮುಂಬಯಿ ಇನ್ನೇ ಕಾಯಿದೆಯು ” ಪಾನು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

೧೧ ಸನ್ನಾ ಇಂಗ್ಲಿಂಡ ಇಸ್ಟೀಯ ಹಳೇ ಕಾಯಿದೆಯು ಒಕ್ಕೆ ಲಿಗರಲ್ಲಿಯೂ, ಕಾರಾಗೀರರಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಬಡವರಲ್ಲಿಯೂ ನಿತ ವ್ಯಯ ಹಾಗೂ ಸ್ವಾವಲಂಬನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವದಾಗಿತ್ತು. ಇಂಗ್ಲಿಂಡ

ಇಸ್ತಿಯ ಮುಂಬಯೆ ಕಾಯಿದೆಯು ಒಕ್ಕೆಲಿಗರಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಸರ್ವಾನ ಆಧಿಕ ಗರಜುಗಳುಳ್ಳ ಯಾವತ್ತೆ ರಲ್ಲಿಯೂ (ಆವರು ಬಡ ವರೀ ಇರಲಿ ಅಥವಾ ಯಾರೀ ಇರಲಿ) ಸಹಕಾರೀ ತತ್ವಗಳಿಗನು ಸರಿಸಿ ನಿರ್ವಹಿಸು, ಸ್ವಾವಲಂಬನ ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

೧೨. ಈ ತರಹದ ವಿಶಾಲವಾದ ಗುರಿಯು ವಿನಿಯ, ಸಾರ್ಥಕಿಂಥ ಇಸ್ತಿಯ ಮುಂಬಯೆ ಸಹಕಾರೀ ಸಂಘಗಳ ಕಾಯಿದೆಯು ಸನ್ಯಾಸಿಗಳ ಇಸ್ತಿಯ ಕಾಯಿದೆಗಿಂತ ಆನ್ಯೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯುಳ್ಳದ್ವಾಗಿರುವದು. ಆವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದವುಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ:-

೧. ಸಭಾಸದರು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದ ಸಲುವಾಗಿ ಸಂಘವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಕೂಡುವರೋ ಆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಸುಸರಿಸಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಮಾಡಿರುವಂತಹ ಸಂಘಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣವು.
೨. ಸಂಘಗಳನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸುವ ಪದ್ದತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಟಲಿವಾದ ರೀತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾಗಿದೆ.
೩. ಪಂಚಾಯತಿಯ ವಿಧಾನವು ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಆವು ವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ವಳೀ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಆದು ಸಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ (Rules) ಮತ್ತು ಹೊಸ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರೀ ಸಂಘಗಳ ವಸೂಲಿಯನ್ನು ಭಾವಿಸು ಮಹಸೂಲಿನಂತೆ ವಸೂಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಧಾನವು ಹೇಳಲಿಪಿಟ್ಟಿದೆ. ಈ ವೊದಲು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಒಂದೇ ಸವನೆ ಬೇರೆಕೆಗಳು ನಡೆದ್ದಾಗುತ್ತದೆ.
೪. ಒಬ್ಬ ಮುಂಬರನಿಗೆ ಒಂದೇ ಮತ ಇರತಕ್ಕಾದೆಂಬ ತತ್ವವು ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಲಿಪಿಟ್ಟಿದೆ,

ಇ. ಸನ್ ಗಣಾನೇ ಇಸ್ತಿಯ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಸಂಘರ್ಷ ಮೊದಲಿನ ಹಕ್ಕು (Prior Claim) ಇದ್ದರ್ದು ಹೊಸಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗಿ ಆದು ಮೊದಲನೇ ಚಾಚೆ (First Charge) ಆಗಿದೆ.

ಇ. ಸಹಕಾರೀ ಬೆಳೆಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ ದವರ ಆಲ್ರಿಸಂಖ್ಯಾ ಕರನ್ನು ಒತ್ತಾಯವಡಿಸಿ ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳಿಗೆ ತಗಲಬಹುದಾದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಪ್ರಮಾಣ ಕ್ಕಾನುಸರಿಸಿ ಅವರಿಂದ ವಸ್ತುಲ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನವು ಈ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಇ. ಮನ ಕಟ್ಟುವ ಮತ್ತು ಇಸ್ತಿತರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಶೇಳುವ ಭಾಂಡಪವಲಿನ ಮಾರ್ಪಾರ್ಚಿಸುವನ್ನು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ೧೦,೧೦೦/-ರಿಂದೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮತ್ತು ೫೦೦-ರಿಂದೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವರೆಗೆ ವೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇ. ಕೆಲವು ಕರಾರುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ವೀಕ್ರಿಯಾದಿಸಂಕರ ವರದು ಸಂಘಗಳ ಕೂಡುವಿಕೆಯನ್ನು (Amalgamation) ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

೭. ಚೆಳವಳಿಯ ಬೆಳವಣಿಗಿಯ ಸಾರಾಂಶವು.

ಹಿಂದುಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರೀ ಚೆಳವಳಿಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಸುಮಾರು ೪೫ ವರುಷಗಳಾದವು. ಇಂದಿಗೆ ಈ ಚೆಳವಳಿಯು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕಾಲಾವಿ ಸಿಂತಿರುವದಲ್ಲಿದೆ ಎಲ್ಲ ದಿಕ್ಕಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಸರಿ ಸಲಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಹಿಂದುಸ್ತಾನ ಸರ್ಕಾರದವರು ವರುಷ ವರುಷಕ್ಕೆ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಲಿರುವ ಅಂಕೆ ಸಂಖೀಗಳಿಂದ ಇದರ ಭವ್ಯತೆಯ ಸ್ವರೂಪವು ಕಂಡುಬರುವದು. ಸನ್ ಗಣಾರ್ಥಿ ಉಳಿ ಸಂಘಗಳಿದ್ದು ೨೦,೭೪೪ ಜನ ಸಭಾಸದರಿದ್ದರು. ದುಡಿಯುವ ಭಾಂಡವಲವು

ಮುಂಬುದ್ದಿ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟೆಮೊದಲನೇ ಸಂಘವು (ಧಾರ ವಾರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಣಿಗಿನಕಾಳ ಗ್ರಾಮದ ತೀರಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಂಘವು) ಸ್ಥಾಪಿತಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದಾರು ಸ್ವಾಂತ್ರ್ಯದ ಅಂದಿಸಿದ ಚೆಳೆವಳಿಯು ಭರವಿದ್ದ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ಸಹಕಾರಿ ಪತ್ರಿನ ಸಂಘಗಳ ಆಧ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭ ತಿಳಿರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಕ್ಕೆ ಉತ್ತರದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೇ ಕಣ್ಣಿ ಮುಂದಿಲಿಸಿಕೊಂಡು ಒಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ದಿಂದಾಗೆ ವ ಯಜ್ಞಿನ ಬಿಜಗಳನ್ನು ಬಿಡಿತದಿಂದ ಕಡಿಮೆನೂಡುವದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಗುರಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಜಳವ ಇಯ್ಯಾ ಈ ಶರಾವದ ಸಂಕುಚಿತವಾದ ಬಂಧನಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದುಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಬೆಂಬ್ರೋಗಿಕ ಜನರ ಬೆಳೆವಳಿಯು ಸಾರ್ಥಕ ಇರುತ್ತದೆ. ಇವರಲ್ಲಿಯು ಬಹು ಭಾಗದ ಜನರು ಯಾವಾಲೂ ಸಾಲಿದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಬಿಟ್ಟು ರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಯಾಂತ್ರಾಲಿಕನ್ನು ಶೀಲಿಸುವದ ಕ್ಷಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಅವಕ್ಷ್ಯವಾದ ಇಂಚ್‌ಬ್ರೋಗಿನನ್ನು ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಆಫ್‌ವಾ ಮಂಸತಿಫಾದ ಅಡಬೆಳೆವಳಿಗನ್ನು ನೇರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಹಣದ ಸಹಾಯದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯು ಇದ್ದತ್ತದೆ. ಕಾರಣನರೂ, ಕಾರಾಗೀರರೂ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ದುಡಿಮಂಗಳಿಂದ ಇವರಿಂದ ವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸುವ ಜನರೂ ಸಾಲಿಭವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಾಲಿವರಿಯಾರ ಕ್ಷಾಗಿ ಸಹಕಾರೀ ಪತ್ರಿನ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜಳವಳಿಯು ಕವರಾದ ಭಾಗವನ್ನೂ ಮತ್ತು ಹಣ್ಣಿಯ ಭಾಗವನ್ನೂ ಕೂಡಿಯೇ ವಾಪಿಸಿ ಬಿಟ್ಟು ರುವದು. ಹಣ್ಣಿಯ ಸಹಕಾರವು ಸಹ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗಗಳಿಂದ ಮುಂದೊರೆಯುತ್ತಲಿದ್ದು ಹತ್ತೀರು

ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಒಕ್ಕಾಲತನದ ನೂಲನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಿಕೂ ದಶ್ತಿಯನ್ನು ಅರೆಯುವದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಗಂಟುಕಟ್ಟುವದಕ್ಕೂ, ಸಂಖಗಳು ಸಂಗೊಪನೆಗಾಗಿಯೂ ಬೆಳೆಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣ ಗಾಗಿಯೂ, ಭೂಮಿಯ ಸುಧಾರಣೆ ಮೆದಲಾದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಂಘಗಳಂಟಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇತ್ತಿತಲಾಗಿ ವಿವಿಧ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಸಂಘಗಳು ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಬರಹತ್ತಿರುವವು. ಓದ್ವೋಗಿಕ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಹಕಾರೀ ಅಂಗಡಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಸೊಂಘರುಗಳೂ ಪಾರಂಭ ವಾಗಿವೆ. ಸೇಕಾರ ಜನರಲ್ಲಿ ಸೂಲು ಕೊಂಡಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಜವಳಿ ಮಾರಾಟಮಾಡುವ ಸಂಘಗಳು ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇವಲ್ಲಿದೆ ಇನ್ನಿತರ ಮಾದರಿಯ ಕೆಲವು ಸಂಘಗಳು ಸಾವಕಾರ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವವು.

೩. ಸಹಕಾರ (Co-operation)

ಯಾವ ದೇಶವು ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭೂಪ್ರಪ್ರತ್ಯುಧ ಅಕ್ಷಂಶ ಮಹಿಕ್ಷವಾದ ಸುಧಾರಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಣಿಸಲಿರುತ್ತಿತ್ತೋ, ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿಯ ಸಿವಾಸಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯದಕ್ಕಿಂತೆಯಂದಲೂ, ಸ್ವಾವಲಂಬನದಿಂದಲೂ ಬಹಳ ಪರಿಶ್ರಮ ಬಟ್ಟು ನಿರ್ವಾಹಿ ಭರತಪಂಡಿತ್ಯ “ಸುವಣಾಭೂಮಿ” ಈ ಪ್ರಸರಣಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ರಕಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದರೋ, ಮತ್ತು ಯಾವ ದೇಶದ ಜನರು ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೌಖ್ಯದ್ವಿಯ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಉತ್ತಂಗ ಶಿಖರದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಾಜ್ಯಂದ ರೀತಿಯಿಂದ ನಿರ್ವಿಸುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದೇ ವಂಶಿಕರಿಗೆ ಈಗ ಚೂಟ್ಟಿತುಂಬ ತಿನ್ನಲಿಕ್ಕೆ ಚಟ್ಟಣೀಯಿದ್ದಿದ್ದೀರ್ಘ ಮತ್ತು ಹೊಡ್ಡುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಕಷ್ಟು ವಸ್ತುಗಳ ಕೊರತೆಯಾಗಬೇಕಂದರೆ ಇದರಂತಹ ಅಕ್ಷಯಕಾರಕ, ದುಃಖದಾಯಕ ಮತ್ತು ಅನುಕಂಪಸೀಯವಾದಂತಹ ಸಂಗತಿಯು ಮತ್ತಾದ್ಯವದಿರುವದು? ಹೀಗಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನಂಬದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವಾ.

ನಮ್ಮೆಲ್ಲಿ ನಾಕಷ್ಟು ಸಹಕಾರವಿಲ್ಲಿಂದು ಖೇದವಾಗಿರುವದು. ಆದರ ಸಂಗಡ ನಮ್ಮೆ ಸೈತಿಕ ಸ್ಥಿರಾದರೂ ಹೀನದೆಶಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತು ಲಿರುವದು. ಸಹಕಾರದ ದೃಶ್ಯ ಸ್ವರೂಪವೆಂದರೆ ಈ ಸಹಕಾರೀ ಸಂಘಗಳಿಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನು ಈ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗ ತೇಗೆದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಬೌದ್ಧಿಕ, ಸೈತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಸಹಾಯಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯವು ಸುಯಂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆದು ಆನೇಕ ತರಹದ ಲಾಭಗಳಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಸದ್ಯ ದಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾವ ಸುಧಾರಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವೆಲ್ಲೇ ಅವುಗಳ ಉನ್ನತಿಯ ನಿಜವಾದ ಬೀಜವನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಹೋದರೆ ಅದು ಸಹಕಾರದಲ್ಲಿರುವದೆಂದು ಕಂಡುಬರದೆ ಇರಲಾರದು. ಸಹಕಾರೀ ಜೆಫರಣಿಯಿಂದ ಉತ್ತರಣವಾಗುವ ಅಪ್ಪಿಲ ಭಾರತೀಯ ಸಹಕಾರಿಗಳ ನವಶಕ್ತಿಯ ಮುಂದೆ ಆರ್ಥಿಕ ಆವನತಿ ಅಜ್ಞಾನ ಈ ಪಿಂಚಾಚೆಗಳಿಂತಿರುವ ಹಲಕೆಲವು ಆಡಚಣಿಗಳು ತಲೆ ಎತ್ತಲಾರವೆಂದು ನಿಃಸಂದೇಹವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು.

ಇನ್ನು ನಾವು ನಕ್ಕಿತಃ ಈ ಸಹಕಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಭಾಗ ತೇಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬದನ್ನು ನಿಜಾರಿಸುವಾ. ನಮ್ಮೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕುಲಿಗರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಬಹಳಿರುವದರಿಂದ ಮೊದಲು ಅವರ ಹಿತದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಜಕಾರಿಮಾಡುವದು ಅವಕ್ಷಯ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಭಾವವೊಂದು ಜನರಲ್ಲಿ ಬಹಳಿರುವದು. ಈ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಸಹಕಾರೀ ಸಂಘಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಜ್ಞಾನರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ವಿಫಾತಕವಾದ ಕಲ್ಪನೆಗಳೂ ಮತ್ತು ಕೆಲ್ಪು ತಿಳಿವಳಿಕೆಗಳೂ ಉದ್ಘಾರಿಸುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಯಾವ ಸಂಸ್ಥೆಯು ನಿಜವಾಗಿ ದೀನ ಮತ್ತು ದರಿದ್ರರ ಉದ್ಘಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅವತೀರ್ಣವಾಗಿರುವದೋ ಮತ್ತು ಯಾವದರ ಉದ್ದೇಶವು ಆತ್ಮಂತೆ ಉಚ್ಚ ತರಗತಿಯವರ, ಒಕ್ಕುಲಿಗರ, ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ, ಕಾರಾಗೀರರ ಮುಂತಾದ

ಜನರ ಕಲ್ಯಾಣದ ಮತ್ತು ಅದರುತ್ತೆ ಯಾವತ್ತೊಂದು ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯ ಶ್ರೀಯವು ಪ್ರಫಮಂಡಲೀ ಯಾವದಕ್ಕೆ ಕೊಡಲು ಒರುವದೂ, ಪರಮ ಪೂಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರೀ ನೇವಿಯ ಸಮುಂಧ ಕುಶ್ಲಿತ ಭಾವ ಯನ್ನು ತಾಳುವದೆಂದರೆ ತಮ್ಮ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ತಾವೇ ಕಲ್ಲಿ ಹಾ ಕೊಂಡಂತೆ ಆಗುವದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಮ್ಮುಂಧ ಒಕ್ಕೆಲ್ಲ ಭಾಂಧವರನ್ನು ಸುಶೀಲಿಸಿತರನ್ನಾಗಿ ವಾಚಿಸಿದ್ದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ತರುಣ ಶಿಕ್ಷಿತ ದೇಶಪಿತಜಿಂತಕನ ಕಾರಣ ಇರುವದು. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನು ಮನೋಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಿಸ್ವಾಧರಿಸುವುದು ಯಾಂದ ಮಾರ್ದಾರಿ ಆವರ ತಪ್ಪಿತಳುವಳಿಕೆಗಳು ಇಲ್ಲಿದಂತಾಗುವವನ್ನು. ಆದರೆ ಸಮಿಲಿತರು (Educated) ಕಾರಣ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ತಿರುವಿದರೆ ಈಸು ಕಂಡಬರುವದು? ಆ ಸುಶೀಲಿಕ್ಕರ ಪಾರ್ಗ್ವ ಸಿದಂತಕರ ಉದಾಹಿಸಿನ ಮತ್ತು ನಿರಾಶವಾಗುತ್ತೆ ನಡೆದಿರುವದು. ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಮತ್ತು ಧೃತಿಸಿಕ್ಕಿಯ ಗಳಿಧ್ವದರೀಯ, ದೀಖ್ಯೋಗದ್ವೀಗಿಂದ ಸತತವಾರಿತರು ಮಬಟ್ಟುಯಾವಬಗೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ವಾಚಿಸಿಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಆವರಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹವು ಕಂಡುಬರುವದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಆತ್ಮಸೂಕ್ಷ್ಮದಿಂದ ಅಂತಿಕ್ಕೆ ಜನರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಕಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಆವರು ದೇಶಹಿತದ ಕಾರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಿಯವಾದ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದಂತಾಗುವದೆಂದು ಯೋಧುಕ್ಕೆ ಆಡ್ಡುಯಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಒಕ್ಕೆಲ್ಲಿಗೆ ಪೆಚ್ಚಿದ ಕಡೆಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಕ್ಷಾತ್ರ ಮಾರ್ಪಾಠಾ ಅವರಿಗೆ ಕ್ಕೆ ಬಿಗಿಬಿಡಿದು ಬಿಜು ಮಾರ್ಪಾಠ ೧೯೫೫ರ್ಲೀ ಸ್ಥಾಪಿಸುವದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ವಾಸಿರು ಆದಾಯ ಪೆಚ್ಚಿಗಳ ಅಂದಾಜು ಆವರಿಗಿರುವದಿಲ್ಲ. ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿ ಬಂಡಕೂಡಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ಸಾಲತಂಡು ಜೈಸಿಯಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡಿ ಹಾಳುಮಾರ್ಪಾಠ ತ್ವರಿ. ಸುಗ್ಗಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಲ್ಲ ಕಾಳಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವದೇಂದ ಒಕ್ಕೆಲ್ಲಿಗನು ಇಡೀವರ್ಷ ಕಷ್ಟ

ಸೋಸಿಯೆಕಾಗುವದು. ವಷಾಗನುವರ್ಷ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟರೂ ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ಸುಖ ದೂರೆಯುವದಿಲ್ಲಿಂದ ಬಳಿಕ ಇದಕ್ಕೇನನ್ನಬೇಕು. ವೇಳೆಗೆ ಕೆರಿಯಾಗಿ ಸಾಪ್ತಕಾರನ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸದೆ ಹೋಗಲು ಒಕ್ಕಲಿಗನು ಪತ್ತಗೇಡಾಗುವನು. ಆದರಿಂದ ಆವನ ನಿತ್ಯಮತ್ತೆಯು ಕೂಡ ಸಾಧಿಲಾಗುವದು. ಇದೆಲ್ಲಾ ಸುಮೃಸುಮೃನೇ ಖಚುವಾಡುವದರ (ಆಟ ಸೋಟ ಮುಂತಾದವರ್ಗ) ಪರಿಣಾಮವು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಕಾರಿಮೆವಾಡಿ ಕ್ಯಾಬಿಗಿಹಿಡಿದು ಖಚುವಾಡಿದರೆ ಆವನು ಸಾಲಗೂ ಲಿಯಾಗಲಾರಿಸಿದು ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಒಕ್ಕಲಿಗರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ವಾಡಿಕೊಂಡು, ಉಳಿದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ - ಧನೋತ್ವದ ಕಾರಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ದುರ್ವಾಸಸನಗಳಿಗೆ ಒಲಿ ಹೀಳಬಾರದು. ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಆ ಕರು ಛಾಫನ ಪರಮಾತ್ಮನ ಜರಣಾರವಿಂದದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಬೇಟಿಕೊಂಡು, ಆವಸೇ ಮಾನವ ಜಾತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ನಿಸರ್ಗಸಿದ್ಧಜ್ಞಾನಶಕ್ತಿಯ ಸಂಕಾರದ ನಿಶಾಸೆಯ ಕೆಳಗೆ ಭರತಭೂಮಿಯ ಮೂರತ್ತು ಮೂರು ಕೋಟಿ ಜೀವಿಗಳ “ತನಗೆಲ್ಲರೆಲ್ಲರಿಗೆ ತಾನೊಲ್ಲಿಯಿಂದಾ | ಅನುವಾಗಿ ಬೇರಸಿಹುದೆ ಸಹಕಾರವೆಂದಾ || ” ಈ ಸಾಧೂಕ್ತಿಯಂತೆ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಸಹಾಯಮಾಡಿ, ದರಿದ್ರತ್ವವೆಂಬ ಶತ್ರುವಿನ ಮೇಲೆ ಜಯಸಂಪಾದಿಸಿ ವೈಭವತ್ವವನ್ನು ತೀವ್ರದಲ್ಲಿ ಕೈವಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

Moral Sphere of the Co-op. Movement

೪. ಸಹಕಾರದ ನೈತಿಕ ಸ್ವರೂಪವು

“ಪ್ರೇಮದ ದೃಶ್ಯಸ್ವರೂಪವು ಸಹಕಾರವು, ಮತ್ತು ಧರ್ಮದ ಸರ್ವಸಾರವು ಪ್ರೇಮವೆಂದು” ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿ ರಾಮತೀರ್ಥರು ಒಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೃಶ್ಯಯಿಂದ ಧರ್ಮ, ನಿತ್ಯ ಮತ್ತು

ಸಹಕಾರಗಳು ಒಂದೇ ಅರ್ಥವುಳ್ಳ ಶಬ್ದಗಳಿರುತ್ತವೆಂಬ ಮಾತ್ರ ನಿರ್ವನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಸಹಕಾರವು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮನುಷ್ಯತ್ವವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಸಂಜೀವನವಿರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತ್ವಯಾಗಲಾರದ ಇದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೆ ತನ್ನ ಸಾಫನ ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯತೆಯನ ಕಂಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜವಲ್ಲಿ ತಾನು ಎಷ್ಟುರೆಮಂಟ್ಟ ಹಿಂದುಳಿದರುವೆನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆದರಂತೆ ಸುಧಾರಿಸಲು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಫೋಟೊ ಇನ್ಸ್ತಿಟ್ಯುಟ್ ನ್ಯೂಸ್ನ್ ಶಿಗೆ ಪ್ರೋಫೆಸರ್ ವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಹಕಾರೀ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಭಾ ಸದರಿಂದರೆ ಆವನು ವಾರ್ವಾಣಿಕನಿರುವನೆಂದೇ ಗೃಹಿಕೆಯು. ಆವಾ ಸಭಾಸದ್ವೈವು ಆವನ ಗುಣದ (ಶೀಲದ) ಸರ್ವೋಪಾಧಿಕಾರಿಗಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ಮನುಷ್ಯತ್ವವನ್ನು ವಾರ್ವಾದಿಕೊಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ತನ್ನನ್ನು ಭಜಿಸುವವರಿಗೆ ಸ್ವತಃಯದ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಬದಿಗೊಂತ್ತಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾದ ಸಮಾಜಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾವದು ಹಿತನ್ನೇ ಆದೇ ಸಮಾಜದ ಹಿತವೆಂಬ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಕೇಲಸಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸೂಳತ್ವಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಶಿಳ್ಳವಳಿಕೆಯು ಹೆಚ್ಚಿಳಿ ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರರೆ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸಹಾನುಭೂತಿಯು ಸಹಕಾರತ್ವದಿಂದ ಉಪನ್ನವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಮಾಜಗಳ ಯೋಗ್ಯಜತಿಯಾಗುವದು.

“ ದುಡಿತವು ದುಡಿಸತಾಯಿಯು ” ಎಂಬ ಉಕ್ತಿಯೇ ಉದ್ಯೋಗದ ನಿಜವಾದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ರಿತಾಗ್ಯಾ ಸಿರುದ್ಯೋಗದಿಂದ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುವದು ಲಾಂಘನಾಸ್ವದವಾದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಉದ್ಯೋಗಮಾಡುವದರಿಂದ ಆಯುಷ್ಯ ಮತ್ತು ವೇಳೆಯ ನಿಜವಾದ

ಬೆಲೆಯು ಶಿಳೆಯುವದಲ್ಲಿದೆ ಕತ್ತತ್ವ ಬುದ್ಧಿಯು ಬೆಳೆದು ಆಯುಷ್ಯ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸುಪರಿಷಾಮವನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಮಾಡಿದೆ ಬಿಡುವದಿಲ್ಲ.

ಉದ್ದೇಶವಾಡಿ ಎಷ್ಟೇ ಸಂಪತ್ತು ದೂರಕ್ಕಿಸಿದಾಗ್ನೇ ಕಾಟಕ ಸರಕಣ ಮಾಡುವ ಗುಣವಿಲ್ಲಿವಿದ್ದು ನಾವು ಕಡೆಗೂ ಭಿಕ್ಷುವತ್ತಿಗೆಳೇ ಆಗಿ ಉಳಿಯುವವು. ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಗಳ ಗಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅನ್ನರೆಡು ಸೂರ್ಯ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚಿ ಮಾಡುವದಕ್ಕಿಂತ ಸಾಲ್ಪುತ್ರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ದೂರಕ್ಕಿಸಿ ಇವ್ವತ್ತೀರುದು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಿ ಮಾಡುವವನು ಶ್ರೀಷ್ಟತರಗತಿಯಾವ ಸಂದರ್ಭಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾನೆ. ಇತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಾಗುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಂಬತ್ತೇ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಹಿಸುವದು ಹೊದ ಹೊದಲಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮನೋಧಿ ನಿಗ್ರಹವಾಡಂತಾಗುವದು; ಆದರೆ ಹಂಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಜಟಿ ಬಿದ್ದಿತೆಂದರೆ ಆದು ಬಹಳ ಲಾಭದಾಯ ಕವಿರುವದೆಂದು ಶಿಳಿದುಬಾರದೆ ಇರದು. ಕಾಟಕಸರೆ ಅಥಾಂತಾ ವಿಂತವ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಗಳಿಕೆಯು ಉಲ್ಲಿನಿಕೆಯು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ರೂಪ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸಭಾಸಂಧಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತೇವೆಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಲು ಕಾರಣವಿಲ್ಲ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ವರ್ತನಾಪ್ತಿ ಮನುಷ್ಯನು ಸಿಜವಾಗಿ ಸ್ವಾವಲಂಭಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ಇವಾಬದಾರಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಒಮ್ಮೆ ತನ್ನ ಆದಾಯಮಾನವಿಂದ ಬಿಂಬಿಸಿ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಉಳಿವಿಕೆಯ ಸವಿವಶ್ತಿದರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕಾಲಮೇಲೆ ಎದ್ದುಸಿಲ್ಲಿವ ಕಸುಪ್ಪ ಒಂದೇ ಒರ್ತತ್ತದೆ. ವರಾವಲಂಬಿಯಾಗುವದು ಅಥವಾ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟ್ವ ಮಾತಿಗೆ ಎರಡಿಸೇಯವರೆ ಮೋರೆಯ ಕಡೆಗೆ ಸೂರ್ಯನು ಪ್ರಸಂಗಿಸು ಒಮ್ಮೆ ಘಾತೆ ಕವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವದಲ್ಲಿದೆ ಅವನ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವು ಪಂಚತ್ವದ್ವಾರೆ.

ಸರ್ವ ಸದ್ಗುಣಗಳನ್ನು ಯೋಗ್ಯರೀತಿಯಿಂದ ವಿಕಾಶವಾಗಿಸುವದೇ ಸಹಕಾರಿ ಧರ್ಮದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯವಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ

ಸ್ವರ್ವೇಕ್ಷಿಯ ಸ್ವಭಾವವು ಬರುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಶೀಲವು (Character) ಉತ್ತಮರೀತಿಯಿಂದ ಸುಧಾರಿಸುವ ತನಕ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಅವನೆ ಚಲ್ಲೋ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಂತೆ ಮಾಡುತ್ತ ಹೋದರೆ ತಪ್ಪಿನಿಂದ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಸಹ ಸುಳ್ಳಾಡುವ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವದು ಅವನಿಂದ ಘಟಿಸುವದಿಲ್ಲ.

ಮೇಲೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಯಾವತ್ತೂ ಸಂಗತಿಗಳು ಒಕ್ಕಲಿಗರ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ತಿಳಿಯುವದಕ್ಕೂ ಸ್ವರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣದ ಆಕ್ಯಂತ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವದು. ಸಹಕಾರೀ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಣದ ಲೇವಾದೇವಿ ಇರುವ ಮೂಲಕ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಸುಧಾರಿಸುವದು. ಇದು ಸಹಕಾರಿಗಳ ಲಾಭದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರೂಪಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಆಂತೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಬುದ್ಧಿ, ಬಲ, ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರೀ ತತ್ವದ ಮೇಲಿಂದ ಸರ್ವಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಉನ್ನತಿಯಾಗಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸ್ನೇತಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಸಾಧನಗಳೂ ಉಪಯೋಗವಾಗಲಾರವೆಂದು ಸಹಕಾರ್ಯಾಂತರಗತ ಸ್ನೇತಿಕತ್ವವನ್ನು ವಿಕಾಶಪಡಿಸಿ ತಾವು ತಮ್ಮ ಮತ್ತು ಪರ್ಯಾಯದಿಂದ ಸಮಾಜ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ದೇಶಗಳ ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕು.

ಃ. ಸಹಕಾರೀ ಜಳವಳಿಯ ಅನುಭವ.

Co-operation experience

ಸಹಕಾರೀ ಜಳವಳಿಯಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಜಿಡ್ಲೋಗಿಕ ದಾರಿದ್ರ್ಯವು ನಷ್ಟವಾಗುವದೆಂದು, ಆದಕ್ಕೆ ತನು, ಮನ, ಧನಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಸಿದಂತಹ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮುಖದಿಂದ ಬಹುಸಾರೆ ಉದ್ದಾರಗಳು ಹೊರಟಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಸಂಗತಿಯು ನಿಜವಿದ್ದು, ದರಿದ್ರತ್ವವು ನಷ್ಟವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರದ ತತ್ವಗಳು ಸಮಾಜದ ಘಟಕಾವಯವಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಿಂಬಿ

ಸುವದು ಆವಶ್ಯಕಿರುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಈ ತತ್ವವನ್ನು ಹಳ್ಳಿಪಡಿಗೆ ಇಲ್ಲಿದ್ದ ನಿರಕ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಹಳೇ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುವಂತಹ ಜನರ ಮನದಲ್ಲಿ ಸೆಲೆಗೊಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕರ್ಕೆವಿದ್ದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುವದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸಹಕಾರಿಯ ಆಧ್ಯಕ್ಷತ್ವವ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಮಾತು ಆಗತಕ್ಕಷ್ಟು ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಅತಿ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಅನ್ನ ಬೇಕಾಗಿರುವದು.

ಕಳೆದ ೧೦-೧೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯ ಸಹಕಾರೀ ಚಳವಳಿಯ ಕಡೆಗೆ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಸೇದರೆ, ಈ ಯಾವತ್ತೂ ಚಳವಳಿಯು ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಂದೇ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗಕ್ರಮಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಯೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿವಾಸ ಮಂಡಳಿಯು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ, ಪರಸ್ಪರರ ವಿಚಾರವಿನಿಮಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಆವರು ಆದಕ್ಕೆ ದ್ರವ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂಘಟನಾತ್ಮಕ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಣದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಪರಿಷತ್ತು, ಸಮ್ಮೇ ಉನ ಮತ್ತು ಸಂಘಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಭೆ ನೆರೆಯಿಸಿ ಸಹಕಾರೀ ಸಂಘಗಳ ಮತ್ತು ಆವೃಗಳ ಸಭಾಸದರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಆಸೇಕ ತರಾವುಗಳು ಪಾಸಾಗಿರುವವು. ಮತ್ತು ಪಾಸಾಗುತ್ತಿರುವವು. ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರೀ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ದ ವರ್ತಿಯಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತರದ ಹಸ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಪ್ರಕಟಿಸಾಗಿ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ೪-೬ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ದರ ತಿಂಗಳ ಮಾಸವರ್ತಿಕೆಗಳು ಹೊರಟು ಸಂಘಗಳ ಸಭಾಸದರಿಗೆ ಉಪ್ಪಿನ್ನೆಂಬವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಲಿರುವದು. ಈ ಯಾವತ್ತು ಪ್ರಕಾರದ ಸಿದ್ದತೆಯು, ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಬುದ್ಧಿ ವಂತ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಆಗುತ್ತಿದ್ದು ಅದರ ಪರವಾಗಿ ಆವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಧನ್ಯವಾದನ್ನು ಪ್ರಸಿದ್ಧರೂ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪೀ ಇರುತ್ತದೆ.

ಮೇಲೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಮೇರಿಗೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಆಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಸಹಕಾರೀ ಸಂಘಗಳ ಸಭಾಸದರಿಗೆ ಸಹಕಾರದ ತತ್ವಗಳು ಎಷ್ಟು ರ

ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುತ್ತವೆನ್ನುವದು ಸೋಡತಕ್ಕ ಮಾತಾಗಿ ಎರಡನೇ ಸಾಪ್ತಕಾರವಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬಡ್ಡಿಯಿಂದ ಹಣವನ್ನ ಪೂರ್ವೆಸುವ ಇವನ್ನೊಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಸಾಪ್ತಕಾರನೇಂದೇ ಕೆಲವರ ಗೃಹಿ ಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಹಕಾರೀ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸಾಲಕೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ ತಾವೇನೂ ನೀತಿ ತತ್ವಗಳಿಂದ ಬಂ ಸಲ್ಲಿಡಲಾಗಿವೇಂದು ಆವರ ತಿಳುವಳಿಕೆ. ಇದಲ್ಲಿದೆ, ಮೇಲಿಂ ಮೇಲೆ ಇನ್ನಾನ್ನೆಕ್ಕೆರ, ಆಡಿಟರ್ ಮೊದಲಾದ ಆಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದ ಸಾರುಸುಚಿಯ ಮಾತ್ರಗಳನ್ನಾಡುವದರಿಂದ ಸರಕಾರವು ಸಮಗ್ರೀ ಸ್ಕರ ಇಗ್ರೆವಿಡ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇಲ್ಲದೆಯೇಂದು ಕೆಲವರ ಆಸುವಾಸವಾಡುವರು. ಸಕ್ರಿಯಿ ಅಥವಾ ಜೀರುಮನ್ನರು ಕೇಂ ವ್ಯಾಂದು ಜರೂರಿಯ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಸಭೆ ಕರೆದರೆ ಬರುವುಂದಿ ಬರುವದೇ ಇಲ್ಲ. ಕಮ್ಮಿಸಾಲ ವಗ್ಗೆ ಬೇಡಂವದಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ತಪ್ಪಿದೆ ಹಾಜರಾಗುವರು. ಯಾವಕ್ಕೂ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಸ್ಥಿತಿಯು ಇರುತ್ತದೆ ಅನ್ನಲಾಗಿದು. ಆದರೂ ಬಂದಿಲ್ಲಿಂದು ವಿತ್ತಿಂಬಿಂದ ಸಹಕಾರ ತತ್ವಗಳು ಆವಳಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುವದಿಲ್ಲಿಂದು ಸಿವಿಕವಾದವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು.

ಪಳ್ಳಿಯೋಕ್‌ಗಿನ ಒಕ್ಕಿಲಿಗರ ವರ್ಗದವರು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕಮ್ಮಿಗೆ ಗರಜಬಿಡ್ಡ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬೇಕಾದಂತಹ ಕರಾರಿಗ ಇಗೆ ಬಪ್ಪುವರು. ಆಡಜಣಿಯ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ, ಆವನು ಒಬ್ಬ ಮಾರಾಟಾದೇ ಸಾರುಕಾರನ ಹತ್ತರ ಹೇಳಿಗಿ, ೧೧೦ಕ್ಕೆ ಹತ್ತರಂತೆ ಬೆಂಬ್ಬಿ ಇಲ್ಲಿ ಆಣ ಧರ್ಮಾದಾಯ, ೧೧೧ ರೂಪಾಯಿ ಬಡ್ಡಿ, ಇಷ್ಟ ಕ್ಕೆಂಬ್ಬಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಮೇಲೆ ಜರ್ವಿಸುಗಳನ್ನು ಇತ್ತೀ ಬರಕೊಂಡು ವನು. ಕಳೆದ ಇಂದಿ ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿದರ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ಪ್ರಕಾರದ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಆಲ್ಲಿಲ್ಲಿಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲವೆ. ಎರಡನೇ ಕಡೆಯಿಂದ ಸೋಡಿದರೆ ದರ ವಾರಕ್ಕೆ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಕಾರ ಸಹಿತ ತೇವೀ

ಡಲಕ್ಕೆ ಸಭಾಸದರು ತಯಾರಿರುವದಿಲ್ಲಿಂಬ ಸಂಗತಿಯು ಕಳಿದ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅನುಭವವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವತ್ತೂ ಸಭಾಸದರು ಕೆಳಗೆ ಬರೆದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಅಮಲಿಸಲ್ಪಿ ತರಬಹುದೆಂದು ನನ್ನ ಧ್ವಡ ಸಂಬಿಗೆಯದೆ. ಈ ಸೂಚನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಚಚೆಯಾದಲ್ಲಿ ಉಪಯುಕ್ತವೆನಿಸುವದು.

(೧) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಘವು ಬಹುಮತದಿಂದ ತರಾವು ವಾಸುದ್ವಾಂತಿ ತಮ್ಮ ಹಿತಕ್ಕೊಳ್ಳೇಸ್ತರ ಒಂದು ನಿಧಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು. (೨) ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸದರೀ ನಿಧಿಗೆ ೧೦೦ ಕ್ಕೆ ಇರಂತೆ ವಣವನ್ನು ವಸ್ತುಲ ಮಾಡಬೇಕು. (೩) ನಿಧಿಯ ವಣವನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಂಘದಲ್ಲಿಯೇ ತೇವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. (೪) ನಿಧಿಯ ವಿನಿಯೋಗವು ಸಭಾಸದರ ಬಹುಮತದಿಂದ ಅವರ ಹಿತದ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ವಂಚಕವಿಟ್ಟಿಯ ಪರವಾಗಿ ಅಗಬೇಕು. (೫) ನಿಧಿಯ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಂಘದಿಂದ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಸಲಹೆ ತಿಂಗಳ್ಭಾರಿಸಬೇಕು. (೬) ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಅದರಿಂದ ರ್ಯಾತ್ರಿಗೆ ಉಪಯೋಗ ವೀಕುವ ಸಾಮಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತಿ ದರದಿಂದ ತಂದುಕೊಡಬೇಕು. (೭) ಹ್ಯಾಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಾರೀ ಮಂಡಳ ಸಭಾಸದರಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಮಲಿಸಲ್ಪಿ ತರುವಂತೆ ಸೌಮ್ಯವಿಂದ ಸೂಚಿಸಬೇಕು. (೮) ನಿಧಿಯ ವ್ಯವಹಾರದ ಮೇಲಿನ ಸಂಘದಿಂದಲೂ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದಲೂ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ತಪಾಸಣೆಯಾಗುತ್ತಿರಬೇಕು; ಮತ್ತು (೯) ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಉಳಿದ ಸದ್ಗುರುಸ್ತರೂ ನಿಧಿಯ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನಿಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮೇಲಿನ ಯೋಜನೆಯಂತೆ ಅಧಿವಾ ಅವರಲ್ಲಿಯೇ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಪಕ್ಷ ಕರ್ಮಾಂಶವರು ಯುಕ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ವಾಡಿ ಅಮಲಿಸಲ್ಪಿ

ತಂದರೆ ಸಂಘದ ಸಭಾಸದರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ಕ ಲಾಭವನ್ನು ದೊರೆಟ್ಟಂತಾಗುವದು.

ಈ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ೧—೨ ಮಹಡ್ಡದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಹಿತ್ತೇವೆ. ಹಲಕೆಲವು ಸಂಘಗಳ ಜೀಆರಮನ್ನು ಮತ್ತು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯನ್ನು ಸಂಘದ ಸಾಲದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತಾವು ಹಿತಕೆರ್ನಿಂಡು ಉಳಿದ ಸಭಾಸದರಿಗೆ ಪಾಂಡಿಂಡು ಸೆವ ಹೇಳಿ ಆಧಿಕಣಿಯನ್ನು ಪೂರ್ವಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯನಾದರೆ : ಸಂಘದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿದೊಂದು ಕುಕಲ್ಪನೆಗಳ ಸಹಕಾರ ದ್ವೇಷಕರು ಜನರಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬಿಸುವರು ಇವೆರಡು ಸಂಗಳಿಂದ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕಿ ತಗಲದಂತೆ ಸಭಾಸದರು ಜಾಗರೂಕಿಗಿರಬೇಕು.

೬. ಸಹಕಾರ ಮಹಾತ್ಮ್ಯ.

The Greatness of Co-operation

ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಬಲದ ಜೋರಿನಿಂದ ದೊಡ್ಡ ದೊರೆಕಾರ್ಯಗಳು ನಿರಾಯಾಸವಾಗಿ ಕೈಗೂಡುವೆವೆಂಬ ಸಂಗತಿಯು ಎಲ್ಲಿಗೂ ಗೊತ್ತಾದವಾತೇ ಸರಿ. ಸಹಕಾರದ ಉಗಮಸ್ಥಾನವು ಮತ್ತು ಸಹಕಾರಿಗಳ ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ದೃಶ್ಯಸ್ವರೂಪವು ಪ್ರೇಮವೇಂದ್ರಿಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಸಾಂಕೀರ್ಣಿಕ ರಾಮಾತ್ಮೇಧರು ತಮ್ಮ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವದು ಅಕ್ಷರಶಃ ಸಿಜವಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರೇಮ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರಗಳು ಯಾವಾಗಿಲೂ ಒಂದನೆಂಬು ಆಗಲದೆ ಪರಸ್ಪರಾವಲಂಬಿಗಳಿರುವವು. ಪ್ರೇಮದ ವಿನಹ ಸಹಕಾರವು ಉತ್ತನ್ನವಾಗುವದಿಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಸಹಕಾರಿ ವೃತ್ತಿಯ ವಿನಹ ಪ್ರೇಮದ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಾಗುವದು ಕಷ್ಟವಿರುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಕಾರದ ಭಾವಸೆಯಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಚಿತ್ತಶುದ್ಧಿಯು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಚಿತ್ತಶುದ್ಧಿಗೆ ಮನೋನಿಗ್ಯವು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಹಕಾರ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದ ರಲ್ಲಿ, ಜನರ ಏಹಿಕ ಮತ್ತು ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಮೂಲವಿರುತ್ತದೆಂಬ ಸಂಗತಿಯು ಸರ್ವ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಶೀಲ ಸಂವರ್ಧನದ ವಿಸ್ತೃತ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸಹಕಾರೀ ಜಳವ ಇಯು ಉದಯಕ್ಕೆ ಬಂಧಿರುತ್ತದೆ. ಬಡವರ ಮತ್ತು ಸವಾನಸಿ ಶಿಯಲ್ಲಿ ಜನರನ್ನು ಉದ್ದಾರಮಾಡುವ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಲೋಕಸತ್ಯಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ವಿಶುದ್ಧ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಇದೇ ಜಳವಳಿಯ ಸಮ್ಮಾನದೇಶದಲ್ಲಿ ಪರಾಮಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಆಧುನಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯ ಹೊಡಿತಕ್ಕ ಮುಗಿಬೀಳದೆ ಪಾರ್ಶ್ವತ್ವರ ಆಧಿಭೌತಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯ ಸಂಗಡ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಸಂಸ್ಕರಿತಿಯ ಯೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾದ ಕಾಡುವಿಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪರಸ್ಪರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಅಸಿಬಂಧದಿಂದ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ ಪ್ರವಾಹಗಳನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಸರಿಪ ವಿಸಿ ಆಯಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದವಾದ ತತ್ವಗಳ ಸತ್ಯಾಸ್ವೇಷಣದಿಂದ ಸರ್ವೋಪಯೋಗಿ, ಸರ್ವಸಮೃತ ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧಾಂತದೊಂದಿಂದ ರಾಜ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಸಿದ್ಧಮಾಡುವದು ಸಹಕಾರೀ ಜಳವಳಿಯ ಉದ್ದೇಶವಿರುತ್ತದೆ. ರಾಕ್ಷಸಿ ಸತ್ಯ ಪ್ರತಿಕಾರವನ್ನು ಮಾಡುವ ಸಾಮಧ್ಯವು ಈ ಸರ್ವಸಮೃತವಾದ ಜಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಯದಿಂದ ವಾಸಮಾಡಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತಬೇದ ವಿರುವದಿಲ್ಲ, ಧೈರ್ಯದ ವಾದವಿರುವದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಯಾವಡೇ ಒಂದು ಆಯೋಗ್ಯ ಮಾತಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದರ್ಶಾ ಅವಕಾಶವಿರುವದಿಲ್ಲ. “ಯಲ್ಲಿ ದರ್ಮವೇ ಆಲ್ಲಿ ಜಯ” ವೆಂಬ ಶ್ರೀ ಭಗವದುಕ್ತಿಯಂತೆ ಈ ಜಳವಳಿಯ ಬೆನ್ನು ಮೇಲೆ ಜಯವು ನಿರಂತರ ವಾಸಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ಕೆಲಸದ ಮತ್ತು ಸ್ವಂತ ಉನ್ನತಿಯ ನೇನ ದಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಕಾರದ ಜಳವಳಿಗಳೂ, ಪಂಥಗಳೂ ಹುಟ್ಟುತ್ತ

ಮತ್ತು ಮತ್ತಿಂದಿಂದ ಅಧಿವಾ ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಯಾವದೇ ಕಾರಣ ದಿಂದ ಅವರಳ ಉದ್ದೇಶವು ಸಾಪಲ್ಯವಾಗಿದೆ ಅವರಳ ಅಸ್ತಿತ್ವವು ಸಿದ್ಧವಾಗುವ ಮೊದಲೇ ಲಿಯಾವಾಗುತ್ತಿರುವದನ್ನು ಸಾಪೆ ಸೋಡುತ್ತೆ ಲಿದ್ದೇವೆ. ಸಹಕಾರೀ ಚೆಲವಳಿಯು ಆ ಪ್ರಕಾರದಿಂದಿರುವದಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದೇ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಜನ್ಮಿತ್ತೇ ಬಂದಿರೆದ ಯಾವದೇ ಜಳಂಗದ, ಯಾವದೇ ಪಂಥದ, ಯಾವದೇ ಜಾತಿಯ ಉತ್ತಮವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರೆ ಇದರ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ ಉದ್ದೇಶವು ಸಫಲವಾಗೆದೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಯಾವತ್ತೂ ಪ್ರಕಾರದ ಉನ್ನತಿಯು ಮೂಲವು ಮತ್ತು ಯಾವತ್ತೂ ಚೆಲವಳಿಗಳ ಯಾತ್ರೆಯೇ ಬೀಜವು ಈ ಚೆಲವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುವದು.

ಸಹಕಾರದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ವೇದಗಳು ಸಹ ಯೋಗ್ಯಿಸುತ್ತಿವೆ. ಭವಿಷ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಹ ಸಂಘರ್ಷಕ್ಕಿಂತು ಆಕ್ರಮಣ ಪ್ರಭಾವ ಶಾಲಿಯಾಗುವದೆಂಬದರಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಭವಿಷಯ. ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಸಹ ಕಾರಪು ಕಾಮಧೇಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮರಣೋನ್ಯಯ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸವಜೀವವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಸಂಜೀವಸಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಮಾನಭಾವದ ತಳರದಿಯ ಮೇಲೆ ಸಂಕುಟಿಂತು ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವ ವಂತಹ ಮತ್ತು ರಾಕ್ಷಸೀ ಸತ್ಯಗೆ ವಿರೋಧಸುವಂತಹ ಸಂಗ್ರಹ ದೇವತೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪರಸ್ಪರರಲ್ಲಿರುವ ಜಗತ್, ಉತ್ತಿಂತಿ ಮುಂತಾದವರೆಗಳು ಉಪಸ್ಥಿತವಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ವತ್ತ ಕೊಂತತ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾಣಾಂಧಿತ್ಯವಾಡಿ ವಿಜಯವನ್ನು ಕೊಡುವ ರಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವರೂಪವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಯ ಮತ್ತು ಸ್ಯಾತ್ಕಾರದ ಪ್ರಾಜ್ಞನ್ನು ಸ್ವರೂಪವು ಸಹಕಾರಪು ಪಂಚಮಾಹಾತ್ಮಾಗಳ ಯೋಗ್ಯ ಮುಕ್ತಿಂಗಳ ಮೇಲಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವತ್ತೂ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಪ್ರತಿಂತವಾಗಿರುತ್ತವೆಯೇ, ಆದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವತ್ತೂ ಸದ್ಗುಣಗಳ ಸಮಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಸಹಕಾರೀ ಚೆಲವಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಂದು. ಆದ್ದು

ರಿಂದ ಇಂತಹ ಚೆಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಭಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಏಹಿಕ ಮತ್ತು ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ವಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

೨. ಪರಿಷತ್ತುಗಳ ಮಹತ್ವವು

Conferences; their importance & use

ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವದರಿಂದ ಮಾನವನ ಚರ್ಚೆಯು ಹೇಳುಗೊವದರಿಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಆಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಕಾರದ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಅನುಭವಿಕ ಗ್ರಂಥಸ್ಥರು ಬರುತ್ತಲಿರುವ ಮೂಲಕ ಆವರ ಕೂಡ ಸಂಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡುವ ಪ್ರಸಂಗವು ಬರುತ್ತದೆ. ನಾವು ತಪ್ಪಿತ್ತಲಿರುವ ಜಲಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ತಿಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತು ಎರಡನೇಯವರು ತಪ್ಪಿದಂತೆ ಆವರಸ್ತ ಹೇಗೆ ಜಾಗ್ರತ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನೂ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವದರಿಂದ ಶಿಳಿಯುತ್ತದಲ್ಲಿದೆ ಎರಡನೇಯವರ ಆಡಜಣಿಗಳನ್ನು ದೂರಿಕರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವ ಯಾವ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸಬೇಕೆಂಬುವ ಯಾಕ್ರಿಯು ಸರಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಜನರ, ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಪರಿಚಯವಿರುವದು ಆವಶ್ಯವು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿಯೂ ಬೇರೆ ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಹೆಸರುಗಳ ಮೂಲಕ ವಾಗಿಯೂ ಗುತ್ತಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಕಾರದ ಯಾವ ತತ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪರಿಚಯವಾಗಿ ಸ್ವೀಹಸಂಬಂಧವಾದರೂ ಪ್ರತಿಂಗತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಜ್ಞಾನದ ಅನುಭವ, ವ್ಯವಹಾರ, ಚರ್ಚೆತನ, ಪರಸ್ಪರ ಪರಿಚಯ ಮುಂತಾದವುಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಭೆಗಳ ಮಹತ್ವವು ವಿಶೇಷವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲಿದೆ ತಾವಿರತಕ್ಕ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪರಸ್ಪರ ಲಕ್ಷ್ಯ

ದೊಗಬೇಕಾಗುವದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿಯ ಜನರ ಸ್ಥಿತಿ, ಸಮಾಜ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಸ್ವಭಾವ ನಡೆಸುವಿ ಮೊದಲಾದಪ್ಪಗಳ ಜ್ಞಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಲವಕಾಶ ದೊರೆಯುವ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಶಿಳ್ಳವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಡುಕೊರತೆಗಳಿಂದ ಅಪ್ಪಗಣನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲಾಗುವದು. ಆಯಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸ್ವಷ್ಟಿ ಸ್ಥಂಧುರ್ವವನ್ನಾದರೂ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಮೊರೆಯವದು.

ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದ ಉಭಗಳ್ಲಿಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಆಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ ಆದೆ ಸಮಾಜದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಅತಿ ಮಹತ್ವವಿರುತ್ತಿದೆಂಬ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಓದುಗೆಲ್ಲಿರೂ ಜ್ಞಾನಗಿ ಉಪಾಧಿಕ ತರ್ಕ ವಾತಾಗಿದೆ. ಶ್ರೋಕಮತ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಮತಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಂತರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವದರಲ್ಲಿ ಪರಿಷದವು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆ ಸಾಧನವಾಗಿರುವದು.

ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರೀ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಉದ್ಘಾಟನೆಗೆತ್ತಲಿದುವು. ಅಪ್ಪಗಳ ನಿರ್ಣಯಾತ್ಮಕ ಘೋರಣೆಯಾದಿರಚನೆಗಳಿಂದ ಯಾವದಿರಚನೆಗಳಿಂದ ಯಾವಾದನ್ನು ವಿಜ್ಞಾರವಾಡಿ ತರಾಯಿಸಿಕ್ಕುವಾಗಿದೆ. ವಲಕ್ಕಲವು ಗೊತ್ತುವಳಿಗಳು (ಆರಾಪ್ರಗಳು) ಬಹುಮಾತದಿಂದ ವಾಸಾಗುತ್ತಿರುವದರಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಯೆಚ್ಚಾಗಿ ಜನರು ಸಭಾಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವಕ್ಕ ಮಹತ್ವಪೂರ್ವ ವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇತ್ತೀತ್ತಲಾಗಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಕಣಾಟಿಕದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರೀ ಸಂಘಗಳ ಪರಿಷದಗಳು (Conferences) ಮೇಲೆ ಜರುಗುತ್ತಲಿದುವು. ಅಪ್ಪಗಳ ಉದ್ದೇಶವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಂಘಗಳ ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನು ತಕ್ಷೇತ್ತಿರುವುದು ಮತ್ತು ದೂರೀಕರಿಸುವದಿದ್ದಾಗ್ನ್ಯ ಸಮ್ಮಾನಸರಕಾರಿ ಪ್ರತಿಸ್ಥಾನಗಳು ಇನ್ನೊಮೆರೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾನಸ್ಸು ಹಾಕಿರುವದನ್ನು

ನೋಡಿದರೆ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಜಲವರು ತಮ್ಮ ಆಡಚಣೆಗಳ ವಿಜಾರವನ್ನೇ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಉದಾಸೀನ ವೃತ್ತಿಯುಳ್ಳವರಿರುವರು. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡದೆ ಸಂಘಾಗಳಿಂದ ಆದಿಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರತಿಸಿಧಿಗಳು ಸಭ್ಯರಿಗೆ ಹೊಗಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಆಡಚಣೆಗಳ ಸಿವಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಾಡಬೇಕೆಲ್ಲದೆ ಸಹಕಾರೀ ಜಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಲಿಂದ ಹೇಳಿ ಆಗುತ್ತಲಿರುವ ಸುಧಾರಣೆಯ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡುವಂತಿದೆ.

ನಮ್ಮ ದ್ವಿತೀಯ ಬಂಧುಗಳ ಧೋರಣೆ ಇಂಥ ಪರಿಷತ್ತುಗಳ ಕಡೆಗೆ ಏಕೀಷಣವಾಗಿ ಹೊಗಿ ಆಪ್ತಗಳ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಹೇಳುವೇ ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖದ ಧ್ಯೇಯವು.

ಕಟ್ಟಿ ಕಡೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸಹಕಾರೀ ಬಂಧುಗಳಿಗೆ ಆಗ್ರಹಪೂರ್ವ ಕವಾಗಿ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದೇನಂದರೆ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಜರುಗುತ್ತು ಪರಿಷದುಗಳಲ್ಲಿ ಆವರು ಆವಶ್ಯವಾಗಿ ಭಾಗತೀಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಉದಾಶೀನ ವೃತ್ತಿಯವರಾಗಬಾರದೂ; ಖಚಾಗುವ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣದ ಕಡೆಗೆ ಸೋಡಬಾರದೂ. ಆನುಧಾರತ್ವವನ್ನು ತೋರಿಸಬಾರದು. ಆಕಂಚಿತ್ಯಾವವನನ್ನು ಹಿಡಿಯಬಾರದು. ಶಕ್ಯವಿದ್ದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿಷತ್ತುಗಳ ಉಪಯೋಗವನನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಎರಡಣೇಯವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಡುವ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಉ. ೫೦ದೂ ದೇಶದ ಒಕ್ಕುಲಿಗರ ಸಾಲವು

The Indian Agriculturists' Indebtedness.

ಕೃಸ್ತಿ ಜನರ ಬಾಯಬಲ್ಲಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಕುರಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಗಳ ಮನುಧರ್ಮ ಶಾತ್ತ್ವದಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿಗಳ ಉಲ್ಲೇಖನಿರುವದರಿಂದ ಈ ವಿಷ

ಯವು ಆತಿ ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮನೆಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರುವದೆಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಆಗಿ ಹೊಡ ಪೂರ್ವ ಪಶ್ಚಿಮ ಖಂಡಗಳ ರಾಜ್ಯ ಕರ್ತೃಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಈಗಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಿಗೂ, ಹಾಗೂ ಸರಕಾರಗಳಿಗೂ ಈ ಸಮಸ್ಯೆವು ತೊಡಕು ತೊಡಕಾಗಿಯೇ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟಿರುವದು. ಸಾಲಕೊಡುವ ಸಾಹುಕಾರರೂ, ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಡಜನರೂ ಆಗಲೂ ಇದ್ದರು; ಈಗಲೂ ಇರುವರು. ಆದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅವರವರ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಸಾಧಿಯಲಾಗಿವೆ.

ಭಾರತದ ಸೌಭಾಗ್ಯವು ಒಕ್ಕುಲಿಗರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿಳಿಸಿರುತ್ತದೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿರುವರು. ಇನ್ನು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತುಸು ವಿಚಾರಮಾಡುವಾ. ಸಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿ, ಸಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆದು, ಸಾಲವನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ಕಡೆಗೆ ಆದರಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಯುವನವನು ಯಾರೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಅವನು ನಮ್ಮ ಒಕ್ಕುಲಿಗನೇ ಎಂದು ಉತ್ತರವು ದೊರೆಯುವದು.

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಒಕ್ಕುಲಿಗರ ಒಟ್ಟು ಸಾಲವು ಸರಾಸರಿ ಒಂದು ಸಾವಿರಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುವದಿಲ್ಲೆಂದು ಬಲ್ಲ ವರು ಹೇಳುವರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಂಬತ್ತೊಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬರೇ ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಖೆಯದೇ ಇರುವದು. ಈ ಸಾಲವು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಇಂಂ ವರ್ಷಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ಆಗಿದ್ದು, ಆದು ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉಬ್ಬಿ ಕೊಬ್ಬಿಬಿಟ್ಟಿರುವದು. ಹೀಗೆ ಸಾಲವು ಹೆಚ್ಚಿವದಕ್ಕೆ ಕೆಳಗೆ ಬರಿದ ಕಾರಣಗಳು ಮುಖ್ಯವಾದವುಗಳು:—

(೮) ದೇಶದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಬೆಳೆದಂತೆ, ಆಹಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿ ಸುವ ಸಾಧನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಬೆಳೆಯದಿರುವಿಕೆ.

(೯) ಹೊಲಗಳ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ವಿಭಾಗಗಳಾಗಿ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

(೧೦) ಒಕ್ಕುಲಿಗರ ದುಷ್ಪರ್ಯವಾದ ಅಜ್ಞಾನವು.

(೧೧) ಉಪದಂಢೆಗಳ ಅಭಾವ.

(೧೨) ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆಯು ಬಾರದಿರುವದು.

(೧೩) ಒಕ್ಕುಲಿಗರ ಅನಾರೋಗ್ಯವು.

(೧೪) ಯೋಗ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಭಾವ.

(೧೫) ರೋಗ ಮತ್ತು ಬರಗಾಲಗಳ ಮೂಲಕ ದನಕರು ಗಳ ನಾಶ.

(೧೬) ವ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಲುವಾಗಿ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟು-ಕಚೇರಿಗಳಿಗೆ ಎಡತಾಕುವದರಿಂದಾಗುವ ದ್ರವ್ಯಹಾನಿಯು.

(೧೭) ಪ್ರವಂಚದ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣ ವಿಶೇಷ ಮಾಡುವದು.

(೧೮) ಹೆಚ್ಚೆ ಸಾಲ ಎಂದರೆ ತಮ್ಮ ಅಜ್ಞ ಮುತ್ತಜ್ಞರ ಕಾಲ ದಿಂದ ಬಂದ ಸಾಲದ ಹೆಚ್ಚುವಿಕೆ.

(೧೯) ಸಾಹುಕಾರರ ಒತ್ತಾಯದ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚೆಚ್ಚಿಗೆ ಬಡ್ಡಿಯದರದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ತರುವದು.

(೨೦) ಹೊಸ ವರಿಸಿ ತಿಯಿಂದುಂಟಾದ ಅನೇಕ ತರದ ಅನ ವಶ್ಯಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ವಸಿಕೊಳ್ಳಲು ದ್ರವ್ಯವು ವೆಚ್ಚಿವಾಗುವಿಕೆ.

(೨೧) ಚಕ್ರಬಡ್ಡಿ, ಪರಿಕೆಯ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಕೊಡುವದು.

(೧೫) ಪಶ್ಚಿಮ ಇರುವದೆಂಬ ಒಣ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ತರುವದು.

(೧೬) ಭೂವಿಯ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವದರಿಂದ ಒಕ್ಕೆಲಿಗರಿಗಾಗುವ ತೋಂದರೆ.

(೧೭) ಪೂರ್ವಕಾಲದಿಂದ ಒಂದೇ ಭೂವಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿ ಮರಳಿ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಗುವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇ ಒಂದಿ ರುವದರಿಂದ ಸದರೀ ಭೂವಿಗಳು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿರ್ವಿ ಷ್ಯಾವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆತ್ತಾಗಿ ಒಕ್ಕೆಲಿಗರ ಆದ್ಯಾಯವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದ್ದಿದೆ.

(೧೮) ಒಕ್ಕೆಲಿಗನು ತನ್ನ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲೇಕ್ಕಾಗುವ ಉತ್ತರನ್ನು ಮತ್ತು ಖಚುಗಳ ಆಂದಾಜು ಪ್ರಮಾಣವು ಹೊಳೆಯದೇ ಹೋಗಿ, ಕ್ರೇವಿಯಾರಿ ಖಚಾದ ಕೂಡಲೇ ಸಾಹುಕಾರರ ಕಡೆಗೆ ಧಾವಿಸುವನು.

(೧೯) ಹಲವು ಕೆಲವು ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡ ರೈತರು, ಸಾಪುಕಾರರು ಕಡೆದಾಗ, ತಮ್ಮ ಎಂತಹ ಲಾಭ ದಾಯಕ ಕೆಲಸವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಆದಸ್ಯ ಬಿಟ್ಟು, ಆವರು ಹೇಳಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೇಳಿದಷ್ಟು ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ತೀರ ಕಡಿಮೇ ಪಗಾರಕ್ಕೆ (ಒಂದು ಹೊತ್ತಿನ ಉಟ್ಟಿಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು) ದುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರು. ಇದರಿಂದಲಂತೂ ಮೊದಲಿನ ಸಾಲವು ಹಾಗೇ ಉಳಿಯುತ್ತ ಹೋಗಿ ಬಡವರು ಉದ್ದಾರವಾಗುವ ಮಾರ್ಗವೇ ಇರುವದಿಲ್ಲ.

(೨೦) ಅನುತ್ಪಾದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ತರುವದು.

ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಆಸೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸಾಲವ ಬೆಳೆಯುತ್ತಹೋಗಿ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಹೊಲಗಳನ್ನು ಮಾರಹತ್ತಿರುವರು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಸಾಲವು ಮಹತ್ವದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತನಿಗೆ

ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬಡ್ಡಿಯಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ತರುವ ಪ್ರಸಂಗವು ಒದಗುತ್ತದೆ. “ಹುಲಿ ಬಡ್ಡಿ” ಯ ರೂಡಿಯು ಇದರಿಂದಲೇ ನಿರ್ವಿಫತವಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಅನಿಷ್ಟ ಸ್ಥಿತಿಯ ಕಾರಣಗಳು ಗೊತ್ತಾದ ಬಳಿಕ ಇವುಗಳನ್ನು ದೂರವಾಡದೆ ಹೋದರೆ, ಒಕ್ಕಲಿಗನು ಇದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಿಕ್ಕಿಟ್ಟಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೇಡಾಗುವದು ಸಹಜವು

ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜಿಸತಕ್ಕ ಉಪಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಒಕ್ಕಲಿಗನೇ ಮಾಡತಕ್ಕುವ್ವಾಗಳಿರುವವು; ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸರಕಾರದಿಂದೊದಗತಕ್ಕ ಸಹಾಯವನ್ನು ವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತವೆ. ಒಕ್ಕಲಿಗನು ಜಾಣಾಗಿ ಲಗ್ಗಿ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಹುರುವುಗೊಂಡು (ಸಾಲಮಾಡಿ) ಅಳತೆ ವಿಂತಿ ಹೆಚ್ಚುಮಾಡುವದನ್ನು ಸಿಲ್ಲಿಸತಕ್ಕಾದ್ದು. ಬೆಳಿಗಳು ಚನ್ನಾಗಿ ಬಂದು ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಹಣವಿರುವಾಗ್ಗೆ ಅದನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಅದರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮತ್ತೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಗಳಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದೆ ಸಿಕ್ಕು ಸಿಕ್ಕಂತೆ ವಿಚುರ್ಮಾಡಿ ಮುಂದೆ ಬೆಳಿ ಬರದೆ ಹೋದಕಾಲಕ್ಕೆ ತಿನ್ನಲ್ಲಿಕ್ಕೆ ಸಹ ಕೂಡಿಲ್ಲದೆ ಪೇಚಾಡಬೇಕಾಗುವ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಆರಿತು, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಯನ್ನು ತಾಳಿ ವಿಶ್ವಾಸ್ಯಯವನ್ನು ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕಾದ್ದು. ಏರು ಲಾವಣಿಗಳಿಂದ ಹೊಲಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಲಾಭವಿಲ್ಲದೆ ಗೋಳಾಡುವ ದನ್ನು ಒಕ್ಕಲಿಗಲೇ ಒಕ್ಕಿಟ್ಟಾಗಿ ಸಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಲಮಾಡುತ್ತ ಹೋಗಬಾರದು. ಆಂದರೆ ಒಬ್ಬನೇ ಮನುಷ್ಯನು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಾಲತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಂತೆ ಜಾಗರೂಕರಾಗಿರಬೇಕು. ಇದರಂತೆ, ತನ್ನ ವೇಳೆಯ ಆವ್ಯಯ ಆಗದಹಾಗೆ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದಾಗ್ಗೆ, ಏನಾದರೀಂದು ದುರ್ಯಂ ದಂಥೆ (ಉಪದಂಥೆ) ಯನ್ನು ಒಕ್ಕಲಿಗನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಲಿಯಬೇಕು.

ಇದರಂತೆ, ಈ ನಿಷ್ಠೆಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಒಳ್ಳೆ ಜಹಾನುಭೂ ಶಿಂಪು ಅಕ್ಕೆವರ್ಕೆವಿದೆ. ಆ ಮೇರಿಗೆ ಆವರ ಪ್ರಯೋಗಳೂ ನಡೆದಿವೆ. ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ವಿಚಾರಣೆ ಕೆವಿಜಾಟ್‌ಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿಸಿ, ತಜ್ಞರ ಆಭಿಪೂರ್ವಗಳನ್ನು ಪಡೆದು, ಆ ಮೇರಿಗೆ ಹೊಸ ಕಾಯದೆ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಲಿರಕಾರಪ್ರ ಆಗಿಂದ್ದಾಗ್ನಿ ಆಮಲಿಸಲ್ಲಿ ತಂದಿರುವದು.

(೧) ತಗಾಯಿ ಸಾಲವು— ಒಕ್ಕೆಲಿಗರಿಗೆ “ತಗಾಯಿ” ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿ ಆಸುಕಾಲತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದು ಒಹಳ ದಿನಸೆ ಗಳಿಂದ ಸಡೆದು ಬಂದಿದೆ. ಸನ್‌೧೯೪೧, ೧೯೪೬ ಮತ್ತು ೧೯೪೯ ರಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾಯದೆಗಳಾದವು. ಆದರೆ, ಮುಂದೆ ಸನ್‌೧೯೫೪ರಲ್ಲಿ “ಜರ್ಮಾನ್ ಸುಧಾರಣೆಯ ಕುರಿತು ಸಾಲದ ಕಾಯದೆ” (Land Improvements Loans Act) ಮತ್ತು ಸನ್‌೧೯೫೪ರಲ್ಲಿ ‘ಒಕ್ಕೆಲಿನರೆ (ಕಿರುಕೋಡೆ) ಸಾಲದ ಕಾಯದೆ’ (Agriculturists’ Loans Act) ಗಳಾದಂದಿಸಿದೆ, ತಗಾಯಿ ಸಾಲಗಳ ಉಪಯುಕ್ತ ತೆಯು ಒಕ್ಕೆಲಿಗರಿಗೆ ಒಳಿತಾಗಿ ದೊರೆಯುವುದ್ದಿತು. ಮೊದಲನೆಯ ಕಾಯದೆಯಿಂದ ಭೂನಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಒಡ್ಡು, ಭೂವಿ ಮೊದಲಾದ ಶಾಸ್ತ್ರತಪಾದ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಸಲುವಾಗಿಯೂ, ಎರಡನೆಯ ಕಾಯದೆಯಿಂದ “ಜಾಲತ್ತೀ” ಬಿಚಿನ ಆಡಜಿಣಿಗಾಗಿಯೂ (ಎಂದರೆ ಬೀಜ, ಗೊಬ್ಬರ, ಗಳೀದ ಸಾಮಾನು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವ ವದರ ಸಲುವಾಗಿ) ಸಾಲಪ್ರ ಸಿಗಹತ್ತಿತು.

(೨) ಕೆಲವೊಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಕಾಯಿ ಸಾಲಗಳು ದೊರೆಯಬಹುದಾದ್ದರಿಂದ, ಒಕ್ಕೆಲಿಗನು ತನ್ನ ಬೇರೆ ಕಾಯದೆಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಸಾಹುಕಾರನನ್ನೇ ಕಾಣಬೇಕಾಗಿ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವನ ಬೇರೆ ಸಾಲಪ್ರ ದೆಂಪುತ್ತಲೇ ಸಾಧಿಯಿತು. ಇದನ್ನು ಕಂಡಾಗಿದ್ದು, ಸನ್‌೧೯೫೪ರಲ್ಲಿ “ಶೇತಕೀ ರಿಲೀವ್ ಅಕ್ಟ್”

(Deccan Agriculturists Relief Act of 1879) ಎಂಬ ಹೊಸಕಾಯಿದೆಯು ಪಾಸಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಸಾಪ್ತಕಾರರು ಒಕ್ಕೂಟಿಗೆಸಿಂದ ತಮಗೆ ಸಲ್ಲಿಕೆಕ್ಕು ಸಾಲವನ್ನು ಸಲಿಯಾಡ ಪಣದ ಮೇಲೆ ಯೋಗ್ಯ ಬಡ್ಡಿಯದರದಿಂದ ಶೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕಣ್ಟೆಂಬು. ಮತ್ತು ಒಕ್ಕೂಟಿಗರ ಭೂಮಿಗಳು ವೊರಿಯೋಗಿವದಕ್ಕೆ ತಡೆಹಾಕಿದ್ದಲ್ಲಿದೆ, “ದಾವೆ” ವಾಡಲಿಕ್ಕು ಬೇಕಾಗುವ ಆವಧಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿತು.

ಈ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕೂಟಿಗರ ಹಿತ ವಾಡಾಗ್ನಿ ಮುಂದೆ ಆವನ ದುಡ್ಡಿನ ಕೊರತೆಯು ತಪ್ಪದೇ ಹೋದ್ದಿರಿಂದ, “ದುಪ್ಪಟಿ ಬರಿಸಿ ಕೊಡುವದು”, “ತತ್ತ್ವ ವಿರೀದಿ” ಮೊದಲಾದ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳು ದೊರಬಿದ್ದು, ಒಕ್ಕೂಟಿಗನಿಗೆ ಕೊಂಡರೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿತು; ಆವನ ವಶ್ತು ಕಾವಿಮೆಯಾಗಿ ಹೋಯಿತು.

(೨) ಸ್ನಾ ಱಲಣರಲ್ಲಿ “ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಆಕ್ಟ್ ” ಸಿಂದಲ್ಲಿ (Contract) ಮತ್ತು ಸ್ನಾ ಱಳಿಗಲ “ಘುಲಿಬಡ್ಡಿ”ಯ ಕಾಯದೆಯಿಂದಲೂ (Usurious Loans Act) ಒಕ್ಕೂಟಿಗನಿಗೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟವು.

(೩) ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕೋಲಸನ್ಸರ್ (Madras Government) ಸಹಕಾರೀ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಒಕ್ಕೂಟಿಗರ ಸಾಲವು ಹಿಂಗಾಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿದು, ಆದರಂತೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತನ್ನ ವರದಿಯನ್ನು ಸಾದರವಡಿಸಿದನು. ಇದರಿಂದ ಸಹಕಾರೀ ಸಂಸ್ಥಾಗಳ ಕಾಯಿದೆಯುಂಟಾಗಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಈ ತರದ ಸಂಸ್ಥಾಗಳು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಸದ್ಯದ ಕೊರತೆಗಾಗಿಯೂ, ಹಳೆಯ ಸಾಲವನ್ನು ಶೀರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ದೊರೆಯಹತ್ತಿತು.

ಮುಂಬಯಿ ಒಕ್ಕಲಿಗ ಸಾಲಗಳರ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಾಡೆಯು

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇಸ್ಲಾಮ್ ಮುಂಬಯಿ ಪ್ರಾಂತದ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಸಾಲಪರಿಹಾರ (Bombay Agriculturists Debt Relief Act) ಕಾರ್ಯಾಡೆಯು ಉದ್ದೇಶವು ಒಕ್ಕಲಿಗರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅವರ ಸಾಲದ ಹೊರೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತ ಮಾಡುವದೂ ಮತ್ತು ಸಾಲಗಳನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿದಿಂದ ಸೆವಿಪಡಿಸುವದೂ ಆಗಿದ್ದು ಇತ್ತಿತ್ತಲಾಗಿ ಈ ಕಾರ್ಯಾಡೆಯು ಕೆಲವು ಕಾಲಮಾರ್ಗಸ್ಥಯು ಸಾಲಗಳನ್ನು ಪ್ರಮಾಣದಂತೆ ಕಣಿಮೆ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ಕಂಟಂಗಳವಾಗಳಿಗೆ ವಸೂಲ ಮಾಡುವದು ಸಾಧೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಮೇರಿಗೆ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯದೆ ಕಾನೂನುಗಳು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು, ಒಕ್ಕಲಿಗನ ಸಾಲದ ಭಾರವನ್ನು ಇಳಿಸಲು ಸರಕಾರದಿಂದ ಯತ್ನಗಳು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟವು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಿಕೆಳ್ಳಬಹುದಾದ ಕೆಲವು ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಸೂಚಿಸುವೆವೆ.

(೧) ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಸಾಲ ಮತ್ತು ತೆಯ ಮಹಡ್ವಾರವು ಸುಸಂಘಟಿತವಾದ ಸರಕಾರೀ ಸಂಘಗಳ ಕ್ಷಯ್ಯಲಿದೆ. ಇವುಗಳ ಪ್ರಗತಿಯು ಹೆಚ್ಚು ಜಾರಿಯಿಂದ ಸಾಗುವಂತೆ ಜನರ ಮತ್ತು ಸರಕಾರದ ಸಹಾಯವು ಇವುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ದೊರೆಯಬೇಕು. ಆಗಿದ್ದ ಸಂಘಗಳಿಗೆ, ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸರಕಾರವೂ, ಬ್ರಾಂಕಿನವರೂ, ತಪರದಲ್ಲಿಯ ಶೈಟ್ಟರೂ, ಹಳ್ಳಿಯ ಸಾಪುಕಾರರೂ ಕೂಡಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ, ಇಷ್ಟಾದ್ಯಂತೆ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಸಾಲವು ಇಲ್ಲಿದಾಗುವದು.

(೨) ಶಿಕ್ಷಣವಿಲ್ಲದ ಯಾವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಗತಿಯಾಗ ಶಾರದು. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ವಸಾರವು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಓದ್ದೋಗಿಕ

ಶಿಕ್ಷಣವು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಜಾರಿಯಿಂದ ಸಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಒಕ್ಕಲಿಗರ್ಭರೂ ಅದರ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು.

(೨) ಉವಧಂದೆಗಳ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಒಕ್ಕಲಿಗರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ಅವರು ಆ ಮೇರಿಗೆ ತಯಾರಿಸಬಹುದಾದ ವಸ್ತುಗಳ ಮಾರಾಟವನ್ನು ಸಹಕಾರೀ ತತ್ವದ ಮೇರಿಗೆ ಏರ್ಡಿಸಿದರೆ ಒಕ್ಕಲಿಗನಿಗೆ ಲಾಭವಾಗುವದು.

(೩) ಸಾಮುಕಾರರಿಗೆ ಒರೆದುಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹೊಲವನ್ನು ಇಂತಿಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ (ವರಮಾವಧಿ ೨೦ ವರ್ಷ) ಅವರು ಉಪಭೋಗಿಸಿ, ತಿರುಗಳ ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾಲಕರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಾಯಿದೆಯಾಗುವದು ವಿಹಿತವು.

(೪) ಹಳೇ ಸಾಲವನ್ನು ಶೀರಿಸುವ ಕುರಿತು ಲ್ಯಾಂಡ ಮಾರ್ಗೇಜ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು (Land Mortgage Banks) ಸ್ಥಾಪಿಸತಕ್ಕ ದ್ವೀಪ.

(೫) ಎಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಡ್ಡಿಯ ಸಾಲಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಸ್ನಾ ಗಣರಾಜ್ಯ ದೂರದಿಂದ ಕಾಯಿದೆಯು ಎಷ್ಟುಕೆಮುಟ್ಟಿಗೆ ಬಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆಂಬುದು ಕಂಡು ಬರುವದು.

(೬) ನ್ಯಾಯಿಖಾತೆಯ ವಾಣಿಕ ವರದಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಕಾಯಿದೆಯ ಮೂಲಕ ಒಡಗಿದ ಹಿತಾಹಿತಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತೀಕರಣಿಸಬೇಕು.

(೭) “ಬಡ್ಡಿ ವ್ಯವಹಾರ” ವಡುವ ಸಾಮುಕಾರರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಇನ್ ಕಮ್ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ ಅಫೀಸರರು (Income Tax Officers) ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ತಪಾಸಿಸಬೇಕು.

(೬) ಸರಕಾರೀ ಸಂಘರಣೆ ಎಲ್ಲ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಗನೇ ಸಾಧಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು. ಈ ತರದ ಸಂಘರಣೆಲ್ಲದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರೇ ಕೊಡಗ್ಗೇಯಿಂದ ಮತ್ತು ಆಲ್ಪಬಡ್ಡಿಯ ಮೇಲೆ ತಗಳಿನ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು; ಮತ್ತು ಈ ಸಾಲವು ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಿಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು.

(೭) ಅಡಿವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಆನಾವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮೊದಲಾದ ದುರ್ಭಾಷಣೆಗಂ ವ್ಯಾದಗಿದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವೂ, ಬ್ಯಾಂಕಿನವರೂ, ಸರಕಾರೀ ಸಂಘರಣೂ, ಸಾರ್ವಕಾರ ಜನರೂ ತಕ್ಕ ಸಹಾಯವಾಡಿ ಒಕ್ಕಳಿಗಿಗೆ ಭಾದವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

(೮) ಸದ್ಯದ ಪ್ರೋಫ್ಯುಲ ಸೇವ್ಯಂಗ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ (Postal Savings Bank) ಲಾಭವು ಎಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ದೊರಕುವಂತೆ ಆವೇನಳ ಸಂಪರ್ಕನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ಇದು ಕಣಿಕೆ ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಪಾಠಸಾಲೆಗಳು.

(೯) ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸಲು ವಾರ್ಡ್‌ಕ ಕಂತಂಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತುವಡಿಸುವಾಗೆ, ಒಕ್ಕಳಿಗರ ನಿತ್ಯದ ಬಿಜೆಗೆ ಎಂದರೆ, ಮನೆಕನ ಮತ್ತು ಒಕ್ಕಳತನ ಸಾಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ಆವಶ್ಯಕ ಬಿಜೆಗೆ ಬೇಕೂ ನುವಷ್ಟು ಕಣಿಕೆ ನ್ನು ಬದಿಗಿಟ್ಟು ಗೊತ್ತುವಡಿಸಬೇಕು.

(೧೦) ಸಾರ್ವಕಾರ ಮತ್ತು ಸಾಂಗಾರ ಒಕ್ಕಳಿಗೆ ಇವರ ನಡುವಿನ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ತೀರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಕಾಗಿ ಕಾಮದಾರರನ್ನು ಸಂಧಾನಮಂಡಳಳನ್ನು (Arbitrators and Conciliation Boards) ಎವರೆಜಿಸಬೇಕು.

(೧೪) ಯಾವವು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕುಲಿಗರ ಸಾಲವು ನಿತ್ಯನಿಂದಿ ಬೆಳೆದು ಹೋಗಿ, ಅದನ್ನು ತೀರ್ಥಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಶಕ್ಯವಿರುವದಿಲ್ಲವೋ, ಅಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಆಮುಳದಾರರನ್ನು ನಿಯಮಿಸಿ ಒಕ್ಕುಲಿಗರಿಗೆ ಹಾಸಿಯಾಗದಂತೆ ಸಹಾಯವಾಡಬೇಕು.

Institutions for Rural Reconstruction

೬. ಗ್ರಾಮಸುಧಾರಣೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು

ಈ ಪ್ರವಂಚದಲ್ಲಿ— ಆದರಲ್ಲಿಯೂ ಸಮ್ಮಾನಿಂದೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ವಿಚಾರಿಸಿದುವಾಗುತ್ತಲಿರುವ ಫೆನ್ನಾದ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಗ್ರಾಮಸುಧಾರಣೆಯು. ಎತ್ತು ಸೋವಿದತ್ತ, 'ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿ, ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪುನರ್ಜ್ಞಾನೀಯನ್ನು ಕೊಳ್ಳಿರಿ,' ಇವೇ ಮೊದಲಾದವಗಳು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಕೇಳಬರುತ್ತಿದ್ದು ಹಲವೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೂ ಸಾರ್ಥಕಗಳೂ ಸಾರ್ಥಕಗಳೂ ಬಹಳಿರುವವು. ಆವೀಳಿಪ್ಪಗಳನ್ನು ಆಭ್ಯಾಸಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮಾನಿಸುವುದು ಸಾಲುವಂತಿಲ್ಲ ಆದರೂ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಸಾಮುದಾಯಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಅವುಗಳ ವಿಚಾರಿಸಿದುವನ್ನು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಮಾಡುವದರ ಮೂಲಕ ಎಷ್ಟೂ ಲಾಭವಾಗುವದು.

ಹಿಂದೂ ಹೇತದ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಕ ರಚನೆಯನ್ನು ವಲ್ಯೋಕ್ಸಿದರೆ ಹೋಳಿ ಹಳ್ಳಿ-ದರ್ವಿ-ಕಂಡರಗಳೀಂದಲೂ ಮತತ್ತರವಾದ ಅಡವಿ ಫೋರಾರಣ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ಅದು ಹುಂಟಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಅದರ ಇಂದಿನ ಕೊಟ್ಟಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟಿ ಜನರು ಸುಮಾರು ೨ ಲಕ್ಷ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿದ್ದು, ಇನ್ನುಳಿದ ಜನರು ಸುಮಾರು ಎರಡು ಸಾವಿರ ಶಹರಗಳಲ್ಲಿದ್ದುದು ಕಂಡುಬರುವದು. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವನರಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕುಲಿತ್ತನವೇ ಬಹು ಜನರ ಮುಖ್ಯ

ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೬೦ ರಂತೆ ಅಶ್ವಿತರಿರುವರು. ಇದರ ಮೇಲಿಂದ ನೋಡಲಾಗಿ ದೇಶದ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನಿಂಬುಂಟು ಸುವನರು ಒಕ್ಕೆಲಿಗರ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾಗಿ ಆವರ ಸಾಂಪ್ರದ್ಯತೆ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಿರುವದೆಂಬ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿ ತರತಕ್ಕೂದ್ದು.

ಪೂರ್ವಕಾಲದ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಸ್ಥಿರ ಬಗ್ಗೆ ತೆಸು ವಿಚಾರವಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಆನ್ ಸ್ವಯಂಪ್ರೋಷಕವಿದ್ದದ್ದು ಕಂಡುಬರುವದು. ಜನರು ಈಗಂತೆ ಉದ್ಯೋಗದ ಮೇಲಾಟದ ರಭಸಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಮಾಜದವರು ನಿಷ್ಪೇಯಿಂದ ವಾಡಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ಥಿರ ಯಲ್ಲಿ ರಿಸಿದ್ದರು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಸಲುವಾಗಿ ಶ್ರಮ ಬಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಆವರವರಿಗೆ ಗೊತ್ತುವಡಿಸಿದ ಧಾನ್ಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯವಾಡುವ ವದ್ದ ಕ್ರಿಯು-ಇದಕ್ಕೆ ವಿಧಿಮಯವನ್ನು ನರ್ಮ-ಆಮ ಲಿನಲ್ಲಿದ್ದು. ಗ್ರಾಮವಂಚಾಯಕಿಯ ವದ್ದ ಕ್ರಿಯು ಇದ್ದು ಅದರ ಮುಖಾಂಶರ - ಕಾಸು ಸಹ ಖಾಂಡಗೊಳಗಾಗೆ - ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಹೋಗಿರೂ ಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ದೇವಾಲಯಗಳ ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಉತ್ಸವದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುವಡಿಸಿ ಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ಮುಖಾಂಶರ ಕೀರ್ತನ, ಪೂರಾಣ, ಜಾತ್ರೆ ಮೊದಲಾದ ಪುಗಳಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗರಿಗೆ ಸಾರಾಜಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡುವದರಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ತರಹದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗರಲ್ಲಿ ವರಸ್ತರ ಪ್ರೇಮಭಾವವಿದ್ದ ಕೊಂಡು, ಒಟ್ಟೆನಲ್ಲಿ, ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಳ್ಳಿಯು ಸುಖವಾಗಿರಲೀಂದು ವೃತ್ತಿಯೊಬ್ಬನು ಹಾರ್ಡ್‌ಸ್ಟಿಕ್‌ನು ಇರಲಿ.

ಕರ್ಳೆದ ಮುಕ್ಕಾಲು ಶತಮಾನದಿಂದ ಶರೀರಗಳ ಫಟನೆಯ ಕಡೆಗೆ ಜನಮನವು ಒಲಿಯಹತ್ತಿದೆ. ಗ್ರಾಮವಂಚಾಯಿತಿಯ ಪದ್ದತಿ

ತಿಯಬದಲು ಕೋರ್ಟ್ ಕಚೇರಿಗಳು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೆಲ್ಲರು ವವು. ಉಚ್ಚತರದ ಶಿಕ್ಷಣಾಲಯಗಳೆಲ್ಲ ಶಹರಗಳಲ್ಲಿರುವದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಉನ್ನತಿಯನ್ನಿಜಿಂದ ಸುವಂತಹ ಜನರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಬಾಲಕರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಲುವಾಗಿಯೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉದ್ಯೋಗಗಳ ಸಲುವಾಗಿಯೂ, ಶಹರಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇರಹತ್ತಿದ್ದರು. ಹಳ್ಳಿಯ ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವಾದ ದನಕರುಗಳು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬರಲಾರಂಭಿಸಿದವು. ಪಟ್ಟಣಗಳ ವ್ಯಾಪಾರವು ಬೆಳೆದುದರಿಂದ, ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿಯೂ, ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೂ, ಹಳ್ಳಿಗರು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಬರಹೋಗುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಬಂದವು. ಇದರಿಂದ ಆವರಲ್ಲಿದ್ದ ಅಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ 'ಚಯನಿಯ, ಸಲುವಾಗಿ ಖಚಾರ ಗಹತ್ತಿತು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವದೇನಂದರೆ ಯಾವತ್ತೂ ಮೇಲ್ತೂರದ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಶೇಖರವು ಪಟ್ಟಣಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಳಿ ಆವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಿಗಳು ಹಳ್ಳಿಗಳು ದರಿದ್ರವಾದವು. ಮೊದಲು ಮೊದಲು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋದಂತಹ ಜನರಿಗೆ ಶಹರಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ದುಡ್ಡಗಳು ದೊರಿತಾಗ್ಯಾ ಅವರು ಅವುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಮನೆಗೆ ತರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಸಂವತ್ಸರಗಳ ತರುವಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ, ದುಡ್ಡ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಆಚಾರ ವಿಹಾರಗಳ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಶಹರಗಳ ಜನರಿಗೂ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗಹತ್ತಿ 'ಕಣ್ಣಿಗೆ ನುಣಿಗಿರುವದೆಲ್ಲಾ ನೆಟ್ಟಿಗೆ, ಎಂಬ ಭಾವ ನೆಯುಂಟಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ತಂದೆಯು ತನ್ನ ಹುಷಾರಿ ಮಗನನ್ನು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಕೆಳುಹಿಸುವ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಹತ್ತಿದನು. ಇದಲ್ಲದೆ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿದ್ದ ಕೊಂಡು ನೋಕರಿ ಮಾಡುವಂತಹ ಜನರಿಗೆ-ಅಂದರೆ ಯಾರು ಹೆಚ್ಚು ಪಾರತಂತ್ರ ದಲಿರುವರೋ ಅಂಥವರಿಗೆ - ಹಳ್ಳಿಗರು ಅಂದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವತಂತ್ರದಲಿರುವವರು ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಹತ್ತಿ

ದರು. ಇದರ ಮೂಲಕ, ವಿಜಾರವಂತರೂ ಶೋಧಕ ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳ ವರೂ ಶಹರಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಇರಹತ್ತಿದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಿಲ್ಲದಂತಾಗಿ (ಹೆಚ್ಚಿಗಳಿಗೆ) ಆವರಿಮಿತಹಾನಿಯೊದಗಿತು. ಹೆಚ್ಚಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಗಡಗಳುಧ್ವವಿಸಿ, ದ್ವೇಷಾಸೂಖ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮೊಳ್ಳೆಗೆ ಬಡಿದಾಡವತ್ತಿದರು; ಕೋಟ್ಟ ಕೆಂಪೇರಿಗಳಿಗೆ ಎಡ ತಾಕಹತ್ತಿದರು; ಸಾಲಗೋಯ್ಕಾಡರು; ನೀತಿಗೆ ಬೆಲೆಯಿಲ್ಲಾಡಾಯಿತು; ಈ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿಯ ವರಿಸ್ತಿಕಿಯು ಹೇಳಿಕೊಡದಷ್ಟು ನಿಕೃಷ್ಟವನ್ನೇ ಬೆಂದುಬಿಟ್ಟೇತು.

ಈ ತರಹದ ಸ್ಥಿರ್ಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಸಂಖಾರಿಗಳ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಸ್ತ್ವಾಣಿ “Village Uplift in India” ಈ ಪ್ರಸ್ತುತವಿಂದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರ ಬ್ರೀನ್ ಇ. ಸಿ. ಎಸ್., ಡೆಪ್ಲೈಟ್ ಕೆರ್ನೀಕನರ ಗುರುಗಾಂವ (ವಂಜಾಬ) ಇವರು ಗುರುಗಾಂವ ಹಿಂದ್ರೆಯೊಳಗಿನ ಯಾವತ್ತೊ ಗುಂಬಂ ಹೆಚ್ಚಿಗಳ ಒಕ್ಕಾಲಿಗರ ವರಿಸ್ತಿಕಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿರುವದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇವರು ಸ್ವತಃ ಹೆಚ್ಚಿಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿರುವ ಜನಾನುಗಳ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಒಕ್ಕಾಲಕನಕ್ಕೆ ಯಾವವುಕಾರದ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುತ್ತದೆ ದೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿರು; ಮತ್ತು ಸುಧಾರಿಸಿದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿರುವದು, ಒಂದೇತರದ ಮೈರಿ ಒಂದೇ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲಿಂದನೇಲೆ ಬೆಳೆಯಿಸುವದು, ಇವುಗಳ ಮೂಲಕ ಒಕ್ಕಾಲಿಗರಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಹಾಸಿಯಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡರು. ಒಕ್ಕಾಲಿಗರ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ನೋಡಲಾಗಿ ಆವರು ಅಷ್ಟೋಂದು ಹೋಲಿಸು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಿಂದಿರುವ ದನ್ನು ಕಂಡರು. ಇನ್ನೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮನಸ್ಸಮಾಡಿ, ಒಕ್ಕಾಲಿಗರಿಗೆ ತುಸು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿಸಿದರೆ ಆವರು ಆವರ ಸ್ಥಿರ್ಯ ಸುಧಾರಿಸಬಹುದೆಂದು ಆವರಿಗೆ ಹೋಳಿಯಿತು.

ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಕ್ಯಾಕ್ಯೊಂಡ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಉದರದಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವೆವೆ.

‘ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಉನ್ನತ ಮತ್ತು ಅವನತ ಸ್ಥಿತಿಗಳು ಅವರನ್ನು ಅವಲಂಭಿಸಿರುವವು, ‘ಮಿತ್ಯರೂಪದ ಕರ್ತೃವಸ್ತು ಅವರಿಗೆ ಕಲಿಸಿದರೆ ಅವರ ಸಾಂಪ್ರತ್ತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ಸುಧಾರಿಸುವದು, ಈ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳು ಅವರಿಗೆ ಮನದಪ್ಪಗುವಂತೆ ಸಿನೇಮಾ, ಮ್ಯಾಜಿಕ್ ಲ್ಯಾಂಟಿನ್ ಹಾಗೂ ಸಾಟಕಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಅವರಿಗೆ ಜ್ಞಾನವಾದಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲಿದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಅವರು ಸ್ವತಃ ಹೋಗಿ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಪ್ರಶ್ನೆಕ್ಕ ಸೇವೆಯನ್ನು ವಾಡಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಯ ಮಹತ್ವವು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಾಟುವಂತೆ ವಾಡಿದರು; ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಜೀವನದ ಸ್ವೀಕೃತಿ ಅಕುಂಚಿತವಾಗಿರುವದನ್ನು ಕಂಡು ಅದನ್ನು ವಿಸ್ತಾರಗೊಳಿಸಿ ಮಹತ್ವಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಬೀಜವನ್ನು ಅವರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಿದರು.

ಹೀಗೆ ಹಲವುತ್ತರದಿಂದ, ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪದರದಲ್ಲಿಯು ಉಚ್ಚತರಗತಿಯ ವಾಗ್ವಾನನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರು.

ಹಳ್ಳಿಯು ಸುಖಸಂಪನ್ಮಾಗಬೇಕು, ಹೃದಯಗಳು ಚನ್ನಾಗಿ ಫಲಿಸಬೇಕು, ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಮಕ್ಕಳು ಸಶಕ್ತರಾಗಿರಬೇಕು, ಮತ್ತು ಅವರ ದಸಕರುಗಳು ಧನ್ಯವಾಪ್ಯವಾಗಿರಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೆ. ಬೇನ ಸಾಹೇಬರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಹೀಗಿರುವವು.

(೧) ಈಗಿನ ಒಕ್ಕಲಿಗನ ಒಕ್ಕಲತನದ ವಾದರಿಯು ಆಧಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಲಾಭಕರವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ.

(೨) ಅವನ ಮನೆಯ ಮತ್ತು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಸ್ಥಳವು ಅಸ್ವಚ್ಛವಿರುವದು.

(೨) ಆವನು ವಾಸಿಸುವ ಉರು ಹೊಲಸಿಸಿಂದ ತುಂಬಿ, ರೀಎಗಗಳು ಹುಟ್ಟುವವು.

(೩) ಹತ್ತುರಿರುವ ಅಲ್ಲಿಸ್ತ್ವಲ್ಪ ವಣವನ್ನು ಆವನು ಲಗ್ಗಿ ಮಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಖಚು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

(೪) ಆವನು ತನ್ನ ಸ್ಥಿತಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿರಾರ್ಥವಾದಿ ಯಾಗಿ ಆವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಎಂದೂ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ.

(೫) ತನ್ನ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಎಚೆಬಳಕ್ಕಿಂತ ರುವವರ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಆಪ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನೋಡುವದರಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ ಹೇಳಿಯನ್ನು ಖಚು ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ.

(೬) ಆವನು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅಶ್ವಿಕೆತನೆದ್ದು ಹೆಚ್ಚೆ ಪದ್ಧತಿಗಳಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವನು.

(೭) ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳೊಳಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ವಿಷಯ ಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಸುಧಾರಣೆಗಳಾಗಿರುವವೆಂಬದನ್ನು ಆವನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ.

ಮೇ॥ ರವರು ತೀರ ಸ್ಣಾ ಕಲ್ಪಸೆಗಳಿಂದಳೇ ಮೇಲಿನ ವಿಷಯ ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ ಸುಧಾರಣೆಯ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಒಂಟಿಸುವಾಗಿದರು. ಮೇಲ್ತಿರದ ದನಕರಗಳನ್ನು ಸಾಕುವದು, ಸುಧಾರಣೆಗಳಾಗಿರುವವೆಂಬದನ್ನು, ವಿಭಾಗ ವಾದ ಸಾಗುವಳಿಯ ಭೂಮಿಯ ತುಂಡುಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಮಾಡುವದು, ಸೆವಿಗಳಿಗೆ ಒಡ್ಡುಕಟ್ಟಿ ಭೂಮಿಗಳಿಗೆ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉತ್ಪನ್ನ ಕೊಡುವ ಬೆಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವದು, ಹೇಳಿಯಲ್ಲಿ ದೇಹಾಗಿ ಮಾರಲ್ಪಡುವ ಪೈರನ್ನೇ ಬೆಳೆಯಿಸುವದು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ತೆಗ್ಗು ತೋಡಿ ಆದರಲ್ಲಿ ಕಸೆಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ಚಲಿಕೊಂಟು

ಗೊಬ್ಬರಮಾಡುವದು ಇವೇ ವೊದಲಾದವುಗಳ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದರ ಕಡೆಗೆ ಜನಮನವನ್ನು ಹೊರಳಿಸಿದರು.

ದಸಗಳ ಸೆಗಳಿಯನ್ನು ಸುಧುವುದರ ಬದಲಾಗಿ ಆದರಿಂದ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಮಾಡುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಕಲಿಸಿದರು. ಮರಡಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪಡೆಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಲಿಕ್ಕೇ ಉಪದೇಶಿಸಿದರು; ಸ್ವಲ್ಪ ಖಚಿತವಿಂದ ಹಚ್ಚಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾಗುಮಾಡಿ ಉತ್ತರನ್ನು ವನ್ನು ಯೆಚ್ಚಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಹಳ್ಳಿಯ ಆರೋಗ್ಯ ವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಮೇ|| ರವರ ಪಶ್ಚಿಯೂ, ಲೋಕಲ್ ಬೋಡ್ ಮೆಂಬರರೂ, ಬೀಸಾ ಸರಕಾರೀ ಗೃಹಸ್ಥರೂ, ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರೂ ಅವರಿಗೆ ಹಲವು ರೀತಿಗಳಿಂದ ನೇರವಾದರು. ಇರಲಿ.

ಈ ತರಹದ ಕಾರ್ಯಗಳು ಕೈಗೂಡಬೇಕಾದರೆ ನಿಯಮಬದ್ಧ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ್ದು ಆಪ್ಯಗಳಿಗೆ ತುಸುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೇ ಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸಹಕಾರೀ ಜಳವಳಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಬರೆದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬಹುದು:—

(೧) ಒಕ್ಕಲಿಗರೊಳಗೆ ಕೂಡಿಕೊಂಡು, ವಿಚಾರವಿನಿಮಯಗಳಿಂದ ಆವರ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಯಾಲಾಂಡ ರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

(೨) ಉರಲ್ಲಿ ಹೋಗಿಬರುವ ಹಾದಿಯನ್ನು ದುರಸ್ತ ಮಾಡಬೇಕು.

(೩) ಉರನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿಡಿಸಬೇಕು.

(೪) ಆರೋಗ್ಯರಕ್ಷಣೆಯ ಮತ್ತು ಬೈಷಧಗಳ ಯೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನುಡಬೇಕು.

(ಃ) ಹಳ್ಳಿಗರು ತಮ್ಮೊಳ್ಳಿಗಿನ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಲೀಯೇ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

(಄) ಒಕ್ಕುಲಿಗರನ್ನೂ ಒಕ್ಕುಲತನವನ್ನೂ ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು. ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೆಳಗೆ ಒರೆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಿಸಬಹುದು.

(೅) ಒಕ್ಕುಲಿಗರಿಂದ ನಗರಣಿಯನ್ನು ಕೂಡಿಸಬೇಕು. (ೆ) ಲೋಕಲ್ ಬೋಂಡ್‌ಗಳಿಂದ ದೇಣಿಗೆಯನ್ನು ದೂರಕಿಸಬೇಕು. (ೇ) ಸಹಕಾರೀ ಸಂಘಗಳ ಧರ್ಮಾರಥ ಫಂಡಿನಿಂದ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯುವದು. (ೈ) ಧನಿಕರಿಂದ ದೇಣಿಗೆಯನ್ನು ದೂರಕಿಸುವದು.

ಈ ಕ್ರಮದಂತೆ ಜಲವು ಪ್ರಯೋಗಗಳು ನಡೆದಿದ್ದು ಬೇರೆ ಸಹಕಾರೀ ಸಂಘಗಳಾದರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಗಳ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮುಂದೆ ಬರುವವೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇವೆ.

(೧೦) ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪ್ರನಷ್ಟಾಟನೆಯು

Rural Reconstruction.

ಹಳ್ಳಿಗೂ ಒಕ್ಕುಲತನಕ್ಕಾಗಿ ಆಸ್ತ್ರೋಂಸ್ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವಿರುವ ವೆಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಲು ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಯ ಹೊರತು ಒಕ್ಕುಲತನಕ್ಕಾಗಿ ಒಕ್ಕುಲತನದ ಹೊರತು ಹಳ್ಳಿಗೂ ಮತ್ತೆವಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ತಾನದೊಳಗಿನ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವುಗಳ ಪ್ರನಷ್ಟಾಟನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದು ಎಷ್ಟು ಆವಶ್ಯಕವಿರುತ್ತದೆಂಬುವದು ಕಂಡು ಬರುವದು.

ಪ್ರಾವರ್ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ

ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರಾವರ್ದಕಾಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಲೋಕಿಸಿದರೆ ಕಂಡುಬರುವ ಸಂಗತಿಯಂದರೆ—ಹಿಂದುಸ್ತಾನದ ದೇಶವು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ

ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಂತೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಾಗಿರದೆ, ಪ್ರತಿ ಯೋಂದು ಸಣ್ಣ ದೊಡ್ಡ ಹಳ್ಳಿಯು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾದ ಕಲ್ಲಿಗಳ ಗುರುತು ಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರ ಕೌಸಲ್ಯಕೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಂದಿರದ ತಳಹದಿಯ ಹೆಗ್ಗಟ್ಟನ್ನು ತೋರಿಸುವಂತೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಈ ಹಳ್ಳಿಯು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಪುರುಷನ ಅವಶ್ಯವಾದ ಅವಯವವಿದ್ದ ಪ್ರತಿಯೋಜ್ಞರಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಸಂವಧನವನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಶ್ರಮವಿಭಾಗದ ವದ್ದತ್ತಿಯಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತಪಡಿಸಿತ್ತು. ಈ ಯೋಗದಿಂದ ರಾಜಶಾಸನ ಯಂತ್ರಪು ಸಹಕಾರವೆಂಬ ಸ್ವಿಗ್ನವಾದ ಎಣ್ಣೆಯಿಂದೊಡಗೊಡಿಕೊಂಡು ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರತಿಯೋಂದು ಹಳ್ಳಿಯು ಈ ರಾಷ್ಟ್ರಪುರುಷನ ಒಂದೊಂದು ಅವಯವವನೆಂದು ತಿಳಿದು ಆದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ ಸಿದ್ಧವಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ವಿರುದ್ಧ

ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ.

ಎನಿರುತ್ತದೆಂಬದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವಾ. ಯಾವ ಹಿಂದು ಸ್ಥಾನವು ಒಂದುಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಧ್ಯದ ತವರುಮನೆಯೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಿದ್ದತೋ, ಯಾವ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸದ್ಯವ ಜ್ಞಾನದೀಪದ ಜ್ಯೋತಿಯು ಬೆಳಗಿ, ಅದರ ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ಜೀನದಂಧ ದೂರದೂರದ ಜನರು ಸಹ ಮೈಮರಿತು ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕ್ಕಿರಾಗಿ ಬೊಟ್ಟು ಕಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದರೋ, ಆದೇ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈಗ ೧೦೦ ಕ್ಕೆ ಉದ್ದೇಶ ಸಹ ಅಕ್ಕರ ಜ್ಞಾನವಿದ್ದವರು ಇರುವದಿಲ್ಲ ! ಇದು ದೇಶದ ದುರ್ದ್ವವವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನು ?

ಯಾವ ಆಯಾವತ್ತದಲ್ಲಿ ಭೀಮ, ಭಿಷ್ಣು, ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯ, ಪುಲಿಕೇಶಿ ಮತ್ತು ಬಸವರಾಜರಂಥ ಅವಶಾರಿಕ ಪುರುಷರು ಆಗಿ ಹೋದರೋ, ಆದೇ ಆಯಾವತ್ತದಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಕಾಲದ ಮ್ರಾನ

ಮುಖಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕೃತ ಶರೀರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಮೇಲಿನ ಮಹಾತ್ಮರು ನಿಜವಾಗಿಯೇ ಇವರ ಪೂರ್ವಜಿರಬಹುದೋ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬದರ ಬಲವಾದ ಸಂದೇಹವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಹತ್ತುವದು. ಯಾವ ಆಯ್ದಾರ್ವತ್ವವು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಸುವರ್ಣಭೂಮಿಯೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು, ಅದೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ಸಾಧಾರಣ ಆರುಕ್ಕೋಟಿ ಜನರು ಒವ್ವತ್ತೇ ಒಣ ಭಕ್ತರಿಯನ್ನು ತಿಂದು ಕಾಲಕಳೆಯುವದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಯಾರಿಗೆ ತಾನೇ ಲಜ್ಜೆಯುತ್ತನ್ನಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಈ ಯಾವಶ್ಲೋ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ತಳೆದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಕಾರಣವಿದ್ದರೂ, ಮುಖ್ಯತಃ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ನಿಷಯಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ದಬ್ಬಾದ ಅಜ್ಞಾನದ ಸಾಮಾಜ್ಯವು ಬಹಳೇ ಹಬ್ಬಿರುತ್ತದೆ. ಜನ-ಪುಢಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಅಜ್ಞ ಬಂಧುಗಳ ಅಂತೇಕರುಣದ ಮೇಲೆ ಜ್ಞಾನತೇಜದ ಪ್ರಕಾಶವನ್ನು ಪನೆರಿಸುವದು ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇರಲಿ.

ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪುನರ್ಭಾಟನೆ ಎಂದರೇನೆಂಬುದನ್ನು ವೊದಲು ನಿಜಾರಿಸುವಾ. ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ (ಇಮಾರತಿಗೆ) ಮೂಲ ತಳಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವದೋ, ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಂದಿರದ ತಳಗಟ್ಟಿಂದರೆ ಹಳ್ಳಿಯು. ಇಮಾರತಿಯ ಚಿರಸ್ಥಾಂಶ್ವತ್ವವು ತಳವೆ ಎಷ್ಟು ಆಳವಾಗಿಯೂ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುವದೋ ಅದೇ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನುವಲಂಬಿಸಿರುವದು. ಇದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರವು ಪ್ರಗತಿಯ ಶಿಖರವನ್ನು ಮುಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಅದರ ಮೂಲ ತಳವಾದ ಹಳ್ಳಿಯನ್ನು ಸ್ವಾರ್ಥಾಂಗಸುಂದರ ರೀತಿಯಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡುವದು ಆತಿ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಕ್ಕೆ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನಿಂದ ಜೀವಿಸುವವರಂತೆ ವಾಶಾತ್ಮೇ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಜನರ ಜೀವನವು ಮುಖ್ಯತಃ ಕಾರಣಾನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತವೆ.

ಆವರು ಇಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರವನ್ನು ವಲಂಭಿಸಿ ಯಾವರಿತಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವರೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಈಗ ಸೊಂದುತ್ತೇವೆ. ಅದರಂತೆ ನಾವಾದರೂ ಅದೇ ಸಾಧನವನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವದು ಇಷ್ಟವಾಗಿರುವದು. ಈಗ ನಾವು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪುನರ್ಖರ್ಚಿಸುವನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವರಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಆತಿ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಈಗನ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಇಷ್ಟೊಂದು ನಿಕ್ರಷಿತವನ್ನಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಾರಣವೇನೇಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಲಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವ ಸಂಗತಿಯೇದರೆ, ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯು, ಯಾವಪ್ರಕಾರ ಸ್ವಯಂ ಸಿದ್ಧಾಂತಿಕ್ಕೋ, ಅದರಂತೆ ಈಗ ನಮಗೆ ದೃಗ್ಗೂಳಿಜರವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾವಣೆಯು ಕೂಲಿಜಕ್ರಿಯಿಂದ ಹೊಸ ಹೊಸ ಶೈಲಿಧಾರಗಳೂ ಮತ್ತು ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯೂ ಅಮಲನಲ್ಲಿ ಬಂದಕೂಡಲೇ ಅಪಗಳಿಜಗ್ಗಾಗಿ ದಾಖಲೆ ಪೂರ್ವದ ದುರ್ಘಾತ್ಯಾಯ ಹೋರಿಯು ವಲಾಯನ ಹೇಳಿ ಸಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ತಂಬಿಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಜನತೆ ಮತ್ತು ಸರಕಾರದವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದೆರಡು ಮದತ್ತದ ಕೆಲಸಗಳಾಗಿ ವಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಮೂಲ ಭಾಂಡವಲಿಗೆ ಸರಕಾರದ ಸಹಾಯ, ಉತ್ತೇಜನ ಮತ್ತು ಸಾರಾಸುಭೂತಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿ ಈ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯ ಪ್ರಸಾರಣೆ ಸಮ್ಮಿಶ್ರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ‘Free Trade’ ಅಥವಾ ಸ್ವತಂತ್ರವ್ಯವಾರದ ತತ್ವವನ್ನು ಸೆಷ್ಟುಕ್ಕೆ ಒಂದುಮಾಡಿ ಈಗ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಕಣ್ಣ ಮಾಲಿನ ನಿಗರಾತವನ್ನು ಸಿಲ್ಲಿಸಿ ಅದೇ ಮಾಲಿಸಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ವರ್ಕಾವಮಾಲನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬೇಕು.

ಒಂದುಸ್ಥಾನ ದೇಶವು ಮಖ್ಯವಾಗಿ ಒಕ್ಕುಲತನವನ್ನು ವಲಂಬಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಸರಕಾರದವರು ಜವಿಂಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಬಾಬಿ

ನಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕುಲಿಗರಿಗೆ ಯಾವತ್ತೂ ಪ್ರಕಾರದ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿವಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಸಹಾಯನನ್ನೊಂದಿಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಆ ಮೇಲೆ ದನಕರುಗಳ ಸುಧಾ ರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಆಪ್ಯಾಗಳ ಮೇಲಿಗಾಗಿ ಅಡವೀ ಖಾತೆಯು ಕೇಲಪ್ಪ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸದಿಲಿಸಬೇಕು.

ದರಿದ್ರತ್ವವು ಮಾನವನ ಅವಸ್ಥಿಯ ಮೂಲವಾದ್ದರಿಂದ ಒಕ್ಕು ಲಿಗರನ್ನು ಆದರ್ಶೀಯಂದ ಪಾರುಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆವರಿಗೆ ಆದಷ್ಟು ಕಡೆಯೆ ಒಡ್ಡಿಯಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಪೂರ್ವಿಸಬೇಕು. ಸಹಕಾರೀ ಚಳ್ಳಿ ವಳಿಯ ಪ್ರಸಾರವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜೋರಿಸಿಂದ ಮಾಡಿಸಿ ಆದೇ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಖರೀದಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಗೆ ಸಹಕಾರೀ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಕಡೆಯಲ್ಲಿ, ಜನರ ಆರೋಗ್ಯ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ರಾರೀವಿಕ ಉನ್ನತಿಯ ಕಡೆಗೆ ಸದ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಿಚುರಿಮಾಡಿ ಪಳ್ಳಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು.

Need Of Home Industries.

೧೦. ಮನೆವಾತೆಯ ಹೋರಿಗಳ ಆವಶ್ಯಕತೆ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಒಕ್ಕುಲಿಗರ ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಸುಧಾರಿಸಬೇಕೆಂಬುವದೊಂದು ಅಂತಿ ಕರಣವಾದ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಒಕ್ಕುಲಿಗರ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವವರ ಪ್ರಮಾಣವು ಬಹಳೇ ಹೆಚ್ಚಿರುವದು. ತೋಟದಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವವರಿಗೆ ಜನ್ಮಿರುವ ಶಿಂಗಳ ವರ್ಗಾನ್ನು ಕೆಲಸವಿರುವ ಮೂಲಕ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಮಾಡುವದು ಅವಶ್ಯವಿರುವದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು, ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಜನರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವಾಯಿತೆಂದರೆ ತೀರಿತ್ತು. ಹೆಚ್ಚಿಂದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಸುಮ್ಮನೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕಾಲ

ಹಡಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವ್ಯಾಸಂಗದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಉದ್ದೋಷಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಿನ ಸಂಪತ್ತಿನ ಸಮಾರ್ಥವಾಗುವದೆಂಬದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಹೊಲಿದ ಕೆಲಸದ ಹೊರತು ಎರಡನೇ ಉದ್ದೋಷ ಮಾಡುವದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಒಕ್ಕುಲಿಗರ ವೃಷ್ಟಿಯೇ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಾಳಿನ ವಿಚಾರವು ಬಹುತೇಕ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಬಂದರೂ ಅದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮರೀತಿಯಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದು ಅತಿ ಸೌಮ್ಯರೂಪದಿರುವ ಕಾರಣ ಅವರ ಉವ ಯೋಗವು ಬಹುಶಃ ಆಗುವದಿಲ್ಲ.

ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹೀಂದುಸಾಫಾನದೊಳಗೆ ಬೇಸಾಯದ ಉತ್ತರನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿದ್ದದರಿಂದ ಅದು ಜಗಟ್ಟನರಿಗೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ಯ ಸಲ್ಪಜುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಕಾಲದ ಜನರು ಇತರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ತಮಗೆ ಅವಕ್ಷೇಪಿಸಿ ಯಾವತ್ತೂ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ರಂಟಿ, ಕುಂಟಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಒಕ್ಕುಲಿಗರು ತಾವೇ ಸ್ವತಃ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಪೂರ್ವದ ಕುಂಬಾರರು ಉತ್ತಮನಾಡ ನಾನಾತರದ ಹರನಿ, ಕೊಡ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗನ ಆ ಕೆಲಸಗಾರರೆಂದರೆ ಗ್ರಾಮಗೋ ವಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರುವವರೇ ಸರಿ. ಯಾವತ್ತೂ ಕೈಕಾರಿಕೆಯ, ಅಂದರೆ ಕುಂಬಾರ, ಬಡಿಗಾರ, ಕಮ್ಮಾರ, ಕಂಚುಗಾರ ಹೋರೆಗಳೆಲ್ಲ ಪೂರವ್ಯೋವಷ್ಟರ ಸ್ವಾಧೀನವಾಗಿರುವವು. ಅಲ್ಲಿಂದ ತಯಾರಾಗಿ ಬರುವವರೆಗೂ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅವರ ಮೋದಿಯ ಕಡೆಗೆ ಸೋಡುತ್ತೆ ಕೊಡುಬೇಕಾಗುವದು.

ಸ್ನಾ ಇಂಳ-ಇಂನೇ ಇಸ್ಪಿಯಲ್ಲಿ ಉದ್ದೋಷ ಧಂಡಗಳ ವಿಚಾರಣೆಯಗೋಂದು ಒಂದು ಕರ್ಮಿಶಾಸ್ತ್ರ ನೇಮಣಾಕ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ್ವೀ ಅವರು ತಮ್ಮ ರಿಪೋರ್ಟನಲ್ಲಿ ಹಳೇ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ನಲಂಬಿಸಿ ಹೊನ ಪ್ರಕಾರದ ಉದ್ದೋಷಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸೂಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಮೊದ

ಲನೇ ಉದ್ಯೋಗವೆಂದರೆ ಸೇಕಾರಿಕೆಯು. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಇವತ್ತುಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಅರಿವೆಯು ನಮ್ಮ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೋ ಅದು ಸಾಕಾಗದೇ ಹೋಗುವದು. ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಲ್ಲರು ತಮಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಅರಿವೆಗಳನ್ನು ತಾವೇ ತಯಾರಿಸಿದರೆ ಅದೊಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಿ ದಂತಾಗುವದಿಲ್ಲವೇ? ಇದಲ್ಲದೆ ಅವರು ಬಡವರಿಗೂ, ಕಮಾರ್ಕರಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಡಿಗ, ಕಮಾರ್ಕತನ ವೆರಡೂ ಸಾಧಾರಣ ಪ್ರತಿಯ ಹೋರೆಗಳಿದ್ದು ಅವುಗಳನ್ನು ಒಕ್ಕಲಿಗರು ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಕಲಿತರೆ, ಇದೂ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲನುಕೂಲವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿವೇ?

ನಮ್ಮ ಸದ್ಯದ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದರೆ, ನಮಗೆ ಸಾಯಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವದಿಲ್ಲಿಂದು ಜೀವಿಸಿರುವೆನ್ನು; ಮತ್ತು ಜೀವಿಸಬಾರೆವೆಂದು ಸಾಮಕ್ತಲಿರುವೆನ್ನು. ಹೊಟ್ಟೆತುಂಬ ತಿನ್ನಲಿಕ್ಕೆ ಸಿಗುವದಿಲ್ಲಿಂದು ಜನರ ಮುಖಗಳು ಕಷ್ಟೀರಿ ತೇಜೋವಿಹಿನವಾಗಿರುವವು. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬದಲು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೇಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಇಮ್ಮು ಹೋರೆಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯವಾಗಿರುವವು.

ಇಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿದವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಓದುಬರಹ ವಿಲ್ಲದವರ ಹೋರೆಗಳು ಹಲಕೆಲವು ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಲದಿಂದ ಮಾಡುವ ಉದ್ಯೋಗಗಳು ಮಹತ್ವದವಿರುವವು. ಅವುಗಳನ್ನು ವಾರಂಭಿಸಲಿಕ್ಕೆ ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ, ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ ಮುಂತಾದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ದೊರಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಲವ್ಯಂಡರ, ಕೋಲನಾವಾಟರ, ಬೂಟ ವಾಲಿಶ್, ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಕೊಳ್ಳ ಕಡ್ಡೀಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಿಕೊಳ್ಳ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಗಾಳಿಯ ಮತ್ತು ಜಲೋಫ್ರದ ಶಕ್ತಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ತಮಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಬರುವದು.

ಇವಲ್ಲದೆ ಕಲಾಕೌಶಲ್ಯದ ಕೆಲಸಗಳು ಬೇರೆ ಇರುವವು. ಕಾಗದಗಳ ಮಾಲೆ, ಹೂ, ಬೀಸಣಿಕೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಾಗ ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನ ಇಂಗ್ಲಿಂಡ್‌ನೆಂಬ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ನಾಮಾಂಕಿತವಾದ ಜವಾನದ ರಾಷ್ಟ್ರಪು ಇದೇ ತರದ ಉದ್ಯೋಗಗಳಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತದೆಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಲು ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಇದರಂತೆ ಪೇವರೆ ಮಿಂಟ ಕರ್ಯಾರಂಭಾಡುವ ಕೆಲಸವಾದರೂ ಸಹ ಹಗುರಾಗಿರುವದಲ್ಲಿದೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿರುವದು.

ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದ ಹೊರೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಕ್ರಮದಿಂದ ಮಾಡಬೇಕ್ಕಾಗಿ ಗಳಿರುತ್ತವೆ. ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಸ್ಥಿರತ್ವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಭಿಷ್ಪಿಸಿ ತದನುಸಾರ ಕೆಲಸಗಳ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವತ್ತೂ ಜನರ ಹೃತ್ಕಮಲಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಘಟನಾಶಕ್ತಿಯ ದಿವ್ಯಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಬಲ ವಾಗಿ ಪೇರಿಸಿ, ಆದರಿಂದ ಹೊರಟ ಉಜ್ಜ್ವಲವಾದ ತೇಜಸ್ಸಿನ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವದು ರಾಷ್ಟ್ರೋದ್ಧಾರದ ತಳಹದಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯವರು ತಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವೇನಿಸುವ ನಾನಾತರದ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಕ್ಯಾರ್ಬೋಕ್ಸಿನ ರೀಂದು ತುಂಬಾ ಆಶೀಯಾಗಿದೆ,

Subsidiary Industries for Agriculturists

ಗ್ರಾ. ಬೀಸಾಯಿಗರ ಸಹಾಯಕ ಹೊರೆಗಳು

ನಮ್ಮ ಕೃಷಿವಲಯಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗುವ ಉದ್ಯೋಗಗಳಿಗೂ ಸ್ಕೂರಾಗಿ ಇತ್ತಿತ್ತಲಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳೇ ಮಹತ್ವವಾದ ವಿಚಾರ ಕ್ರಾಂತಿಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಜನರ ಸುದ್ಯೇವವೆಂದೇ ಹೇಳ

ಬಹುದು. ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶಗವನ್ನು ನಿಗಿಸಿಕೊಂಡು ವೇಳಿಯ ಉಳಿತಾಯವಾಗುವದೂ ಹೇಗೆಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲು ನೋಡಬೇಕಾಗುವದು. ಪರಮೇಶ್ವರನು ನಿರ್ವಿಷಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಗಲು-ರಾತ್ರಿಗಳು ಹನ್ನರಜುತಾಸಿನವಿರುವವೆಂಬುದು ಎಲ್ಲಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದ್ದವಾತು. ಈ ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು ತಾಸುಗಳಲ್ಲಿ, ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಶಳಿಯುವ ಎಂಟುತಾಸುಗಳು ಹೋಗಲಿ. ಮತ್ತು ಇದ ಅರ್ಥ ವೇಳಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಎಂಟುತಾಸುಗಳಲ್ಲಿ, ವಿನಗೆಲಸಗಳಾದ ಉಟ್ಟಿ-ಉಟಿಗೆ ಮುಂತಾದವರ್ಗನ್ನು ಸೇರಬೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಆದರೆ ದಿನಾಲು ಎಂಟು ತಾಸುಗಳಂತೆ ಹೋಲದಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವವನು ಎಂದಿಗೂ ಧನಹೀನಸಾಗಿ ಸೂಲಗೋಂಟ್ಯಾನಾಗನೆಂಬ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಮನದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ದಿರಿ. — ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಬಿಂಜಿ, ಅವಕ್ಕೆ ಮೇವು ವಿಡಿಸಿಗೆಗಳ್ನು ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಇಡೀ ದಿವಸ ಎಂಟುತಾಸುಗಳು ಬೇಕಾಗುವವರಿಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೆ ಒಂದುಬರವ ಬರುತ್ತೇ ಚೆಯೋ ಅವರು ದಿನಾಲು ತಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ವೇಳೆಯನ್ನು ಸಮಾಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ತಮ್ಮ ಎಷ್ಟು ವೇಳಿಯು ಸಿರಧಿಕ ಹೋಗುವದೆಂಬುದು ಕಂಡುಬರುವದು.

ಎರಡನೇ ಮಾತ್ರೆಂದರೆ, ಒಕ್ಕಲಿಗನಿಗೆ ಹನ್ನರಜು ತಿಂಗಳೂ, ದಿನಾಲು ಉತಾಸುಗಳಂತೆ ದುಡಿಯುವಷ್ಟು ಕೆಲಸವಿರುವದಿಲ್ಲಿಂಬುದು ಸರ್ವಸಮ್ಮತವು. ಆದರೂ ಹಲಕೆಲವರು ಹನ್ನರಜು ತಿಂಗಳವರೆಗೂ ಕೆಲಸವಿರುವದೆಂಬ ಬಡಿವಾರ ಬಡೆಯುವರು. ಈ ಬಾಯಿಮಾತ್ರಿನ ಜನರನ್ನು ದಿನಾಲು ಎಂಟುತಾಸುಗಳಂತೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಏನೆಂಬುದು ತಾನೇ ಗೊತ್ತಾಗುವದು.

ಹೆಚ್ಚಿದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲಿಗನು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಗವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಮಾತು ನಮ್ಮೆದುರಿನಲ್ಲಿರುವದು. ಸಹಾಯಕ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಂದ ಅಷ್ಟೇನೂ ಹೋಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಪ್ರಾಪ್ತಿ

ಯಾಗುವದಿಲ್ಲಿಂಬುದು ನಿಜವು. ಸಹಾಯಕ ಹೋರೆಯು ಹೊಟ್ಟಿಗೋಸ್ಕರವಲ್ಲ. ಪಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಕ್ಕುಲತನವೇ ಹೊಟ್ಟಿಯದು. ಸಹಾಯಕ ಹೋರೆಯಿಂದ ಹೊಟ್ಟಿಯಚಿಂತೆಯು ದೂರಾದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅವೇ ಮುಖ್ಯ ಹೋರೆಯಾಗುವದು. ನಿರುದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿಯೂ ಆಲಶ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಲಕಳಿಯದೆ, ಏನೋ ದಿನಾಲೂ ಒಂದೇ ದುಡ್ಡಿ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗವಲ್ಲದೇಕೆ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದಿತೆಂದು ಸಹಾಯಕ ಹೋರೆಗಳನ್ನು ಕೃಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಸಹಾಯಕ ಹೋರೆಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಜ್ಞಾನವು ಅವಶ್ಯಕವಿಂತಲೂ, ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಬೇಕೆಂತಲೂ, ಕೆಲವುಜನರ ಆಕ್ರೋಪವದೆ “ಅಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲ” ಈ ಬಗೆಯ ಬಂಡೀಗಾಲಿಯ ಚಕ್ರವ ಅವರ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ತಿರುಗಹತ್ತಿ, ಅವರ ಮೆದುಳನ್ನು ಅಗಳಾದಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಈ ಚಕ್ರದ ವೇಗದ ತಿರುವಿಕೆಯೋಳಿಗಿಂದ ಪಾರುಗಾಣಲು ಅವರು ಅಭ್ಯಾಸ ಅಂದರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಬೇಕಲ್ಲದೆ ಎರಡನೇ ಮಾರ್ಗವೇ ಇಲ್ಲ.

ವಿಶೇಷ ಭಾಂಡವಲವೂ ಜ್ಞಾನವೂ ಬೇಕಾಗದೆ ಸಹಜ ಸುಲಭವೇನಿಸುವ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮದಲ್ಲಿ ಸುಖವನ್ನೀಯುವ ಒಂದರಡು ಸಹಾಯಕ ಹೋರೆಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ವಿಶ್ರಮಿಸುವೇವು. ಮೊದಲನೇ ಹೋರೆಯಂದರೆ, ದನಗಳ ಸಂಗೋಪನೆಯು ಮೇಲ್ತುರಗತಿಯ ಆಕಳುಗಳನ್ನು ಸಾಕಿದರೆ ಒಕ್ಕಿಗನಿಗೆ ಮೇಲ್ತುರಗತಿಯ ಎತ್ತುಗಳು ದೊರೆಯುವದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ ಉತ್ತೇಷ್ಣವಾದ ಎತ್ತುಗಳಿಗೆ ಪೇಟಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೇಷ್ಣ ಬೆಲೆ ಬರುವದು. ಹೆಚ್ಚಾದ ಎತ್ತುಗಳನ್ನೂ ಆಕಳುಗಳನ್ನೂ ಅವನು ವಿಕ್ರಯಿಸುವುದು. ಆಕಳುಗಳನ್ನು ಸಾಕುವದರಿಂದ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವತ್ತೆರಿಗೂ ಹಾಲು ಮಸರಿನ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿ ಕುಟುಂಬವು ಸಶಕ್ತವಾಗಿಯೂ, ತೇಜಸ್ವಿಯಾಗಿಯೂ, ದೀಘಾರ್ಥಯು

ವಾಗಿಯಂ ಬಾಳುವದು. ದಸೆಗಳ ಸಂಗೀರ್ಣವನದಿಂದ ಒಕ್ಕುಲಿಗನಿಗೆ ಮಹತ್ವವಾದ ಗೊಬ್ಬರವು ಪುರವತೆಯಾಗುವದು. ಹಾಲು ಮೊಸರು ಮಾರಲಿಕ್ಕೆ ಎಮ್ಮೆಗಳನ್ನು ಸಾಕಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಬಹು ಸಹಾಯವಾಗುವದು. ಇದಕ್ಕೆ ಆಭ್ಯಾಸದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇನೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವಿಗೂ ಸುಲಭ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಕೆಲಸವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇತ್ತಿತ್ತಲಾಗಿ ಶಿಕ್ಷರಗಳಿಲ್ಲ ಹಾಲು ಬೆಣ್ಣೆಯ ಅಡಚಣೆಯು ಬಹಳವಾಗಿರುತ್ತದೆಂಬ ಸಂಗತಿಯು ಫರಾಳದ ಆಂಗಡಿಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳ ಮೇಲಿಂದ ಕಂಡುಬರಹಿತ್ತದೆ. ಇದರ ಮೇಲಿಂದ ನೋಡಲಾಗಿ, ಹೈನವು ಒಕ್ಕುಲಿಗನ ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಸೆರವಾಗುವದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅತಿಶಂಕೋಚಿಯಾಗಲಾರದೆಂಬದು ಸಮೃದ್ಧಾಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವು.

ಎರಡನೇ ಕೆಲಸವೆಂದರೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೂಲು ತೆಗೆಯುವದು ಮತ್ತು ಸೇರುವದು, ಮೊಟ್ಟೆತುಂಬಿದ ಮೇಲೆ ಮಾನವನಿಗೆ ಬಟ್ಟೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಾಗುವದು. ಅರಸನಿಂದ ಮೊದಲ್ಲೊಂಡು ಆತ್ಮಿನಿಕ್ಯಾಷ್ಟಸ್ಥಿತಿಯ ಭಿಕ್ಷು ಕನ್ನವರಿಗೂ-ಆಂದರೆ ಯಾವತ್ತಿತ್ತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಎಲ್ಲ ಜನಲಿಗೂ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆವ್ಯವಾಳದಿಂದ ವಸ್ತುಗಳು ಬೇಕೆಂಬೇಕು ಇಷ್ಟ್ವಂದು ವಸ್ತುದ ಮಹತ್ವವಿರುವದು. ಒಕ್ಕುಲಿಗರೆಲ್ಲರೂ ಬರೇ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೇ ಸೇರುಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವದಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯ ಉಗಂಕುಂಬಗಳು ವಸ್ತುತಯಾರಿಸುವ ಹೊರೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇವೇ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಇದು ಮುಖ್ಯ ಹೊರೆಯಾಗಬಹುದು. ಉಲಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಆವರಿಗೆ ಮಾಲನ್ನು ಪೂರ್ಯಸಿಕೊಡಬೇಕಳ್ಳದೆ ತಮಗೆ ಬೇಕಾಗುವಂಥ ಉರಿವೆಗಳನ್ನು ಆವರಿಂದ ತಯಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ, ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬೇವರ್ಡಿಸಿ ನೂಲು ತೆಗೆದುಕೊಟ್ಟು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಿಧ್ಧವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಎರಡನೇ ಸಹಾಯಕ ಹೊರೆಯು.

ಮೇಲ್ಮೈ ಎರಡೂ ಒಗೆಯ ಹೋರೆಗಳು ಒಕ್ಕುಲಿಗಿಗೆ ಎತ್ತೇ ಷವಾದ ಭಾಂಡವಲಿನ ಹೋರತು ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಶಕ್ತಿವಿರುವವು. ಆವರು ಆ ಹೋರೆಗಳಿಂದ ಧನಿಕರಾಗೆ ದಿದ್ದರೂ ಅವರ ದ್ವಾರಾ ವಸ್ಥಿತಿಯು ೮-೧೦ ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆಗೆಯಬಹುದೆಂದು ಸಾರಿಹೇಳಬಹುದು.

Co-operation and the Improvement of Agriculture
೮೩. ಸಹಕಾರೀ ಚಳವಳಿಯೂ ಒಕ್ಕುಲತನದ ಸುಧಾರಣೆಯೂ

ರೈತರನ್ನು ಸಾಲಗೂಳಿತನದಿಂದ ಮುಕ್ತಮಾಡುವದಕ್ಕೂ ಸ್ನಾರ ಸಹಕಾರೀ ಚಳವಳಿಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು ಇದರ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ನಾನಾತರದ ಸ್ವರೂಪವು ಒಂದುಸಾರೆ ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿಂಬಿಸಿದ ನಂತರ ಈ ಚಳವಳಿಯ ಉಪಯೋಗವು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಎಲ್ಲಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಪರಸ್ರಿಸಿತು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರೀ ಚಳವಳಿಯ ಪ್ರಾಧಿಕಿಕ ಸ್ವರೂಪವು, ಈ ಹೊದಲು, ಬೇರೆ ಸಹಕಾರೀ ಪತ್ತಿನ ಸಂಘಗಳ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದಹಾಗೆ ತೋರುತ್ತಿತ್ತು. ಸಾಹುಕಾರರು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ದರದ ಬಡ್ಡಿಯಸಲುವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಎರಡನೇ ಕಾರಣಗಳಿಂದಲೂ ಸಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುತ್ತ ನಡೆದಂತಹ ಒಕ್ಕುಲಿಗರ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಪ್ರಮಾಣಿಕವಾದ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ನಿಯಮಿತನದಿಂದ ಸಾಲಕೊಡಲಿಕ್ಕೂ ಸಂಘಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇತ್ತು. ಇಂತಹ ಸಂಘಗಳ ಉಪಯೋಗವು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆಂಬುದು ಸದ್ಯದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಕಂಡುಬರುತ್ತದಲ್ಲದೆ ಅವರು ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಮೇಲಿಂದಲೂ ಅವರು ಮಹತ್ವವು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಸಹಕಾರೀ ಚಳವಳಿಯು ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಬಹಳೇ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ಇಂದಂತೆ ಮಾತ್ರ ಒಕ್ಕುಲತನದ ಜನರಿರುವದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಉಳಿದ ಒಕ್ಕುಲಿಗರಿಗೆ

ಸಹಕಾರೀ ಚೆಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆಡೆಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಸಂಘಗಳ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವ ಭಾಗವು ಇನ್ನೂ ಸಹಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಸಹಕಾರೀ ಸಂಘಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗುತ್ತ ನಡೆದಂತೆ ಸದ್ವಾ ಚೆಳವಳಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ, ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಾದರೂ ದೆಚ್ಚಿತ್ತಲಿರುವದು. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರಕಾರಿ ಮತ್ತು ಬಿನಾ ಸರಕಾರಿ ಸಹಕಾರಿಗಳು ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಲಿರುವರು. ಈಗ ಈ ಚೆಳವಳಿಯ ಉಪಯೋಗವು ವ್ಯಾಪಾರ, ತಾರಣವಿಧ್ಯ ಜಮಿನ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ವಡುಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾಗುಮಾಡುವದು, ಉತ್ತಮ ಪ್ರಗತಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ದೂರ ಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಮನೆ ಕಟ್ಟುವದು, ದನಗಳ ಆರ್ಯಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದು, ದನಗಳ ವಿವಾ ಇಳಿಸುವದು, ಹಾಲು ಪೂರ್ಣಿಸುವದು ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದಲ್ಲಿದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯದ ಸಲುವಾಗಿ ಸಹಕಾರೀ ಸಂಘಗಳು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ.

ಒಮ್ಮತೇಕ ಸಂಘಗಳು ಮಾಲು ಖರೀದಿ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವಂಥಿಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಉತ್ಪಾದಕ ಸ್ವರೂಪದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸಂಘಗಳು ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತವೆ. ಬಂಗಾಲದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಕ ಸಂಘಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಬಹಳೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮತರವಾಗಿ ಇರಿಗೇಶನ್ ಅಂದರೆ ನೀರುಪೂರ್ವಿಸುವ ಸಂಘಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಬಂಗಾಲದಲ್ಲಿಯ ಈ ಪ್ರಕಾರದ ಸಂಘಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ನಿಶೇಷವಾಗಿ ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಡತಕ್ಕ ಸಂಘವೆಂದರೆ, ನಾಗಾಂವ ಗಂಜ ಕಲ್ಪ ವೇಟಸ್ ಕೊ. ಸೊಸಾಯಟೀಯು ಅತಿನ್ಯಾಸಿಯಿಂದ ಹಾನಿಯಾದಂಥ

ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ೨,೬೨,೬೦೬ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲದೆ ಸಾಲಿ ವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿತು. ಇದರ ಮೇಲಿಂದ ಸಹಕಾರೀ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದೂ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ನ್ನು ಆಕಸ್ಯಾತ್ಮಾಗಿ ಒದಗಿದೆ ಸಂಕಟದಿಂದ ಹೇಗೆ ಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೂ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಪಂಜಾಬದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ೧೫೫೦ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ವಿಂಯನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಿಸಿದ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೇರೆಗೆ ಗಳೀದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿ ಆಪುಗಳನ್ನು ಮೆಂಬರ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡುವದರಲ್ಲಿ ಬರುವದು. ಬಿಹಾರ ಒಡಿಸಾದ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ೧೧೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಭಾವಿ ತೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ೬೦೦೦ರೂ. ಗಳನ್ನು ಪಡುಭಾವಿಯ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಹಾಲು ಪೂರ್ವ ಸುವ ಸಂಘಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಘಗಳ ಅನುಭವವು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಯಾವತ್ತೊಂದು ಸಂಘಗಳ ಮೇಲಿಂದ ಸಹಕಾರಿತೆಯ ಪ್ರಶ್ನಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತರದ್ವಾದ ವಸಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಆಗಾತ್ತ ನಡೆದಿರುವದೆಂಬ ಸಂಗತಿಯು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ತನ್ನ ಆಲ್ಸ್ವಿಸ್ಟಲ್ ಸ್ವಾಧ್ಯಾವನನ್ನು ಸವ ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡು ಸರಿಯಾದ ಜವಾಬುದಾರಿಯನ್ನು ನಹಿಸಿ ಸಹಕಾರಿತೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಉತ್ತಮರೀತಿಯಿಂದ ಸಾಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕ್ರಾಂತಿಕ್ರಾಂತಿಯಾದ್ಯಂತ ದೇಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಸಹಕಾರೀ ಜಳವಳಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕೆಲವು ಅಡಚಣೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅಂತಹ ಕರುಣ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಹಕಾರಿತ್ವವು ಇದ್ದ ಹೊರತು ದುಡ್ಡಿನ ವ್ಯವಹಾರವು ಸರಳವಾದ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ನಡೆಯಲಾರದು

ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಸಂಘಗಳು ಅಡಗುವ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರ ದುರ್ಲಕ್ಷಣೆ ಮೆಂಬರ ಜನರ ಅಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಆಲಸ್ಯವೂ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಹಕಾರೀ ಚೆಳವಳಿಯ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು, ಯಾವತ್ತೂ ಜನರು ಆದರಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಹಾಕಿ ಆದರಿಂದ ಒಕ್ಕಿಗೆ ಲಾಭಮಾಡಿಕೊಂಡುವದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರ ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರದ ಮುಖಾಂತರ ಎಷ್ಟೇ ಹೋರಾಡಿದರೂ ಆದು ಜನರ ಸಹಾಯದ ಹೊತ್ತು ಫಲಪ್ರದವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮರೀತಿಯಿಂದ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿ, ಉತ್ತರ್ವನ್ನು ವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವದು ಅತ್ಯಂತ ಆಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಉತ್ತಮ ಪ್ರತಿಯ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬಿಡ್ಡಿ ನಾನಾತರಹದ ಸುಧಾರಿಸಿದ ಆಯುಧಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದಲೇ ಈ ಕೆಲಸವು ಶಕ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಸಹಕಾರಗಳು ಸಹಕಾರೀ ಖಾತೆಯವರಿಂದ ಜನಿನ ಸುಧಾರಣೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಮುದ್ದುತ್ತೀ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸುವದು ಅವಶ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಒಕ್ಕಿಗಿ ಇದರ ಯೋಗ್ಯಲಾಭವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಂಡುವ ಭಾಗವು ಕಳಕ್ಕಿಲ್ಲಿಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಸುಶೀಕ್ರಿತ ಜನರ ಕಡೆಗೆ ಇರುತ್ತದೆ.

Co-operative Movement and Money Market

೧೪. ಸಹಕಾರೀ ಚೆಳವಳಿಯೂ ಹಣದ ವ್ಯವಹಾರವೂ

ಸಹಕಾರಕ್ಕೂ ಹಣದ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೂ ಯಾವರೀತಿಯಿಂದ ಸಿಕ್ಕಿ ಸಂಬಂಧವಿರುವದೆಂಬದನ್ನು ಕುರಿತು ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುವೆನ್ನ. ಹತ್ತಿಯ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನೂ, ಅರವಿಯ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನೂ, ಕಾಳುಕಡಿಯ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನೂ, ಇನ್ನೂ ಅದೇಪ್ರಕಾರದ ಎಷ್ಟೋ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ದಿನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಲಿದ್ದರೂ ಹಣದ

ನ್ಯಾವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಕ್ಯಾಷ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆವೆ. ಆದರೆ ಇಂಥಹ ನ್ಯಾವಹಾರವು (Money marketing) ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯ ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆಗುತ್ತಲಿದ್ದು ಆಸರ ಅಂದೋಲನವೇ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಸಾಗುತ್ತಲಿರುವದು. ಈರೂರಿಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಸಣ್ಣ ಅಂಗಡಿಗಳೂ ದೊಡ್ಡ ಅಂಗಡಿಗಳೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಯಾಗಿ ದೃಷ್ಟಿಗೊಳಿಸಿರಬಾಗುವವೇ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ನ್ಯಾವಹಾರ ದೊಳಗೂ ಕೂಡ ಚಿಲ್ಲರ ವ್ಯಾಪಾರ, ತೋಕ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಚಿಲ್ಲರ ಗಿರಾಕೆ, ತೋಕ ಗಿರಾಕಿಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಈ ನ್ಯಾವಹಾರವು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿದ್ದರೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಮನದಲ್ಲಿ ಇದರ ಕಲ್ಪನೆಯಾಗದೇ ಇರದು; ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರಿಯಾಗಿಯೇ ಆಗಲಿ, ಗಿರಾಕಿಯಾಗಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ನ್ಯಾವಹಾರದ ಪೌಷ್ಟಕ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಕತ್ವದ ಕಲ್ಪನೆಯಾಗುವದಕ್ಕೂ ಸ್ವರ್ಗ ಕೆಳಗಿನ ಸಂಗತಿಯು ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಿಂದ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಹತ್ತಿ, ಜೋಳ, ಗೋದಿ, ಕಡ್ಡಿ, ಕೆಂಬಾಕ, ಇಮಾರತಿಯ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಮೊದಲಾದಪುಗಳು ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ದರಿಂದ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಮಗೆ ದೊರಿಯುತ್ತವೆ. ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಒಬ್ಬನೇ ಮಾಡುವದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಜನ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರೂ, ನೂರಾರು ಕಂಪನಿಗಳೂ ತೊಡಗಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಯಾವತ್ತರೂ ಹಣದ ನ್ಯಾವಹಾರದಿಂದಲೇ ಹಣವನ್ನು ತಂದು ಅದರ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಒಡ್ಡಿಯ ರೂಪದಿಂದ ಕೊಡುವರು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಒಂದು ಅಬ್ಜ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಣದ ನ್ಯಾವಹಾರದ ಮುಖಾಂತರ ತರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಇದರ ವಿಸ್ತಾರದ ಕಲ್ಪನೆಯು ಹೊಳೆಯಬಹುದು. ಹಳ್ಳಿಯ ಮಾರವಾಡಿಯು ಶವರದ ಸಾಹುಕಾರನಿಂದ, ಆ ಸಾಹುಕಾರನು ಬೇರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಂಗಡಿಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಆ ಅಂಗಡಿಯ ಸಾಹುಕಾರನು ಎರಡನೆಯೇ

ಈತಗಳಿಂದ ಯಣವನ್ನು ಕೂಡಿಹಾಕುವರು. ಇಂತಹ ಬಲವಾದ ವ್ಯವಹಾರವು ಚಕ್ಕಾಡಿಯ ಚಕ್ಕರಂತೆ ಯಾವಾಗಲೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ದಣದ ವ್ಯವಹಾರದ ತೋಕ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರೆಂದರೆ, ಇಂತಹ ಸರಕಾರದ ಆರ್ಥಿಕವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಕಾಯಿದೆಗಳಿಂದ ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಇಂತಹ ಬಂದು ರಿಯುವ್ ಬ್ಯಾಂಕು (Reserve Bank of India) ನಮ್ಮೆಲ್ಲಿ ಇರುವದು. ಇದರ ಇಂಖಾರ್ಡ್ ಅಥವಾ ಎಲ್ಲಿ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪಸರಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರೀ ಮಾಲಕೆಯು ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಯಾವಕ್ಕು ಪ್ರಕಾರದ ಯಣವು ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಸರಕಾರವು ಒಂದಿಂದಾಗಿ ಒಂದಿಂದಷ್ಟು ಯಣವನ್ನು ಈ ಬ್ಯಾಂಕು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇವರ ತೇವೈಗಳಾದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಇಡ್ಲಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಇದು ಯಾರಿಂದ ನೊರು, ಯಾರಿಂದ ಸಾವಿರ, ಯಾರಿಂದ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಿ ಯಣವನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೊಡಿಸಿ, ಸಾಲದ ರೂಪದಿಂದಲೂ, ದುಂಡಿಯ ರೂಪದಿಂದಲೂ ಜನರಿಗೆ ಯಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇದೊಂದು ಬ್ಯಾಂಕು ಯಣದ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿಯೇ ತೋಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮುಂಬಯಿ, ಮದ್ರಾಸ್, ಕಲಕತ್ತಾ ಮುಂತಾದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಯಣದ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೇ ಸ್ವರ್ಗ ಕಂಪನಿಯ ವಿಶೇಷ ಕಾಯಿದೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಸೇರಿಂದಾಯಿಸಿದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತರದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿರುವವು. ಇವಾದರೂ ಜನರ ಕಡೆಯಿಂದ “ಹಸಿಹಸಿ ಕೂಡಿ ದಳ್ಳು” ಪೆಂಬಂತೆ ತೇವೈಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಯಣವನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೊಡಿಸಿ ಮರಳಿ ಆದನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕೊಡುವವವು. ಇವು ಯಣದ ವ್ಯವಹಾರದ ತೋಕ ಗ್ರಾಹಿಗಳು. ಇವಲ್ಲಿದೆ ಉರಾರಿಗೆ ಹತ್ತು ಇವುತ್ತು ಸಾವಿರಗಳಂತೆ

ಜನರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಪೂರ್ಣಸುವ ಸಾಹುಕಾರರು ಇದ್ದೇಇರುವರು. ಇವರು ಚಿಲ್ಲರ ಗಿರಾಕಿಗಳು ಹತ್ತಿಯ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಮಾಡುವಂತಹ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಅಂದರೆ ಯಾರ ಖರೀದಿಯು ಪ್ರತಿದಿವಸ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಿ ಸಡೆಯುವದೋ ಅಂಥವರು ಅಥವಾ ಕಂಪನಿಗಳು ಇದರ ಲೀಯ ತೋರ ಗಿರಾಕಿಗಳೆಂದರೆ ಸಡೆಯಬಹುದು. ಸಾವಿರ, ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಚಿಲ್ಲರ ಗಿರಾಕಿಗಳು. ಇರಲಿ. ಇದು ಕೆಣ್ಣಗಳಿಗೆ ಕಾಣದಂತಹ ಹಣದ ವ್ಯವಹಾರವಿರುತ್ತದೆ.

ಸಮ್ಮ ಸಹಕಾರೀ ಚೆಳವಳಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ಹಣದ ಕೊರತೆಯು ಬಹಳಿರುವದು. ಒಕ್ಕುಲತ್ತನದ ಉದ್ದೇಶಗೆಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಬಹಳಿಯೆಂದ ಹಣವು ದೊರಕುವದೋ ಆಷ್ಟು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೇಸ್ಕೂ ರವಾಗಿಯೇ ಹಣದ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೂ, ಸಹಕಾರೀ ಚೆಳವಳಿಗೂ ಶಕ್ಕಿನಿದ್ದಷ್ಟು ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಹಣದ ವ್ಯವಹಾರದೊಳಗೆ ವ್ಯಾಪಾರೀ ಜನರ ವರ್ತು ಇರುತ್ತದೆ. ಇವರು ಇಂಪಿರಿಯಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಜಾಯಿಂಟ್ ಸ್ಟ್ರೆಕ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಸಾಹುಕಾರ ಜನರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಸುಳಭರಿತೀಯೆಂದ ಪೂರ್ಣಸುವರು. ಇದರ ಕಾರಣವೇನಂದರೆ, ಈ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ತಮ್ಮ ಗೊತ್ತು ಗುರುತ್ವಗಳನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಟ್ಟಿರುವರು. ವ್ಯವಹಾರದ ಮುಖ್ಯ ಸೂತ್ರದಾರನು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥನಿರುವ ಮೂಲಕ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಬಂಧುತ್ವವು ಇಲ್ಲಿ ಶೀವ್ ಕೂಡುತ್ತದೆ. ಹಿಂದುಸ್ತಾನದ ಮುಖ್ಯವಾದ ವ್ಯವಹಾರ ಅಥವಾ ಉದ್ದೇಶವು ಒಕ್ಕುಲತ್ತನವಿರುತ್ತದೆ. ನೂರಕ್ಕೆ ಎಂಬತ್ತರಂತೆ ಜನರು ಒಕ್ಕುಲತ್ತನದಿಂದಲೇ ಉಪಜೀವಿಸುವರು. ಇಲ್ಲಿಯ ಭೂಮಿಯು ಫಲದ್ವಾಪನ್ಯಾಸದ್ವಾ, ಹವೆಯು ಸ್ವೇರುಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋಫೆಕ್ತಾದಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ರ್ಯಾತ ಜನರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರೂ, ಮೈಮು ರಿದು ದುಡಿಯುವವರಿದ್ದಾಗ್ನ್ಯಾ, ಒಕ್ಕುಲಿಗರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಹಣವು ವ್ಯಾಪಾರೀ ಜನರಿಗಂತ ಯಾಕೆ ತುಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಸಿಗುವದೆಂಬುದನ್ನು

ವಿಚಾರಿಸುವಾ. ಭೂಮಿಗಳು ಬೆಳೆಯದಿದ್ದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರವು ನಷ್ಟ ಹೊಂದುವದು. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಶ್ರೀಮಂತಿ ಕೆಯೂ, ಒಕ್ಕುಲಿಗರ ದರಿದ್ರತ್ವವೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತೆಲೇ ಇರುವವು. ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಒಕ್ಕುಲತನದ ನಡುವೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಮ್ಮನ್ನಿಲ್ಲ. ಇವೆರಡೂ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಭೂಮಿಗಳು ಚನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದರೆ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಭರತೀ ಬರುತ್ತದೆ. ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಮೇಲಾಟ (Competition) ವಾಗಷ್ಟೀದರೆ ಭೂಮಿಯು ಉತ್ತನ್ನಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆಯು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧವಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಯಾವನ್ನಕಾರ, ಎರಡೂ ಕಣ್ಣಗಳು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ದ್ವಾರೂ ಒಂದನ್ನೊಂದು ನೋಡಲಾರವೋ ಆದರಂತೆ ಒಕ್ಕುಲತನದ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ ಎರಡೂ ಕಣ್ಣಗಳ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ಗುರುತಿನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣಡಿಯು ಹೇಗಿರುವದೋ ಆದರಂತೆಯೇ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಒಕ್ಕುಲತನದ ಸಂಯೋಜನ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಡುವದಕ್ಕೆ (ನಮ್ಮ) ಸಹಕಾರೀ ಚಳವಳಿಯು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪರಮೇಶ್ವರನ ದಯಾದಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಒಕ್ಕುಲಿಗರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರಕಿಸುವ ಬೆತ್ತಮಾನವು ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಒಕ್ಕುಲಿಗರಿಗೆ ಹಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯು ವೈಶಾಖಮಾಸದಿಂದ ಪೌಷ್ಟಿದವರಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಬ್ರಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಾಹುಕಾರರಲ್ಲಿ ಹಣವು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ಬ್ರಾಂಕುಗಳು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಯಾವದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಡುವವೆಂಬುದರ ಕಡೆಗೆ ಉತ್ತಮವನ್ನು ಸೇದರೆ ಕಂಡುಬರುವದೇನಂದರೆ — ಜೈಷ್ವ, ಆಷಾಡ, ಮಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಂಕಿನ ಬಡ್ಡಿಯ ದರವು ನೂರಕ್ಕೆ ಇರಂತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಪೌಷ್ಟಿ, ಮಾಘ, ಫಾಲ್ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಉರವರಿಗೆ

ಮುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನಂದರೆ, ಈ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರನ್ನರಿಗೆ ಹಣವು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಕೆಯಲ್ಲಿ ಜೊಳೆ ಮುಂತಾದ ಧಾನ್ಯಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದು, ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರು ಬಹಳಿದ್ದರೆ ಆ ಧಾನ್ಯದ ಬೆಲೆಯು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತದೆಯೋ ಅದರಂತೆ ಹಣವು ನಿಯಮಿತವಾದದ್ದು ಬೇಡುವವರ ಪ್ರಮಾಣವು ಹೆಚ್ಚಿದರೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತಮ್ಮ ಬಡ್ಡಿಯ ದರವನ್ನು ಅಧವಾ ಹಣದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿದೆ. ಒಕ್ಕೆಲಿಗರಿಗೆ ಯಾವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯು ಇರುವದೋ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯವರಿಗೆ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಒಕ್ಕೆಲಿಗರಷ್ಟೇ ಗಿರಾಕಿಗಳಿರುವದರಿಂದ ಹಣದ ಬೆಲೆಯು ಇಂದಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಅನುಕೂಲವಿದ್ದಾಗ್ನಿನಾವು ಅದರ ಲಾಭವನ್ನು ಇಂದಿನವರಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟಾದಿವಸಗಳವರಿಗೆ ನಾವು ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಮಾತ್ರ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸರಕಾರೀ ಚಳವಳಿಯು ಈಗ ಬಾಲ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರದೆ ದೊಡ್ಡ ದಾಗುತ್ತ ನಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ವರಿಗೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ನಮ್ಮೊಳಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ ಹೇಗಾದರೂ ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡೇವು. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ತಡೆಯುವದು ಕೆಲಿಣಿರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾವು ಹಣದ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಗುರುತ್ವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಡಿಮೆಯಾದ ಬೆಲೆಯ ಮತ್ತು ಅನುಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ವಿಲಂಬ ಮಾಡಿ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ. ಯಾಕಂದರೆ, ಈ ಚಳವಳಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯು ಸಂಘರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವ ಭಾಂಡವಲವು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ (೧೯೪೦) ಎರಡು ಸೂರು ಕೊಟೆ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವಿಳಿರುವದು. ಇದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತಕ್ಕಿಂತ, ಎರಡನೇಯವರ ಹಣವು ಎರಡರಷ್ಟು ಇರುತ್ತದೆಂದು ಸೂಳಿಮಾನದಿಂದ ಹೇಳಬಹುದು. ನಮಗೆ ಈ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಲೆಯಿಸುವದು ಇಷ್ಟಾದಿವರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಜನರ ಹಣದ ನಂಬಿಗೆಯ

ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಅದನ್ನು ಬೆಳಿಸಿಹೋದರೆ, ನಮ್ಮ ಪತ್ತು ಇರದೆ ಇಡ್ಲಿ ನಾವು ಧಡಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ಲಾರಿವು. ದ್ಯುವಯೋಗದಿಂದ ಎಲ್ಲ ಜನರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ತೇವುಗಳನ್ನು ಪಕಕಾಲಕ್ಕೆ ತಿರಿಗಿ ಬೇರೆದರೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಪನಿರುವದೆಂಬದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸಿರಿ. ನಮ್ಮ ಹತ್ತರ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಸ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಉಪಯೋಗ ವೇನು? ತೇವುದಾರರು ಬೇರೆದ ಕೊಡಲೆ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಹತ್ತರ ರೋಬಿ ಹಣವಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕು ಗಂಂಕ್ಕೆ ಇಂರಂತೆಷ್ಟು ಇಂಜಾ ರಿಸೋರ್ಸೆ ವೆಂಬ (ಗಂಗಾಜಲಿ) ಕೆಲವೊಂದು ಹಣವನ್ನು ಕಾದಿಡಬೇಕೆಂದು ಅನುಭವದಿಂದ ಕಂಡುಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಈ ರೋಬಿ ಗಂಗಾಜಲಿ ಯನ್ನು ಕಾದಿಡದೆ ಹೋದರೆ ಪ್ರಸಂಗೋವಾತ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಆವಶ್ಯಕ ಬಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಯಾರೂ ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಯಾವತ್ತೂ ಪ್ರತಿಸ್ಥಿತತೆನವು ಇಲ್ಲದಂತಾಗುವದು. ಸಾರಾಂಶವೇನಂದರೆ, ಈ ರೋಬಿ ಉಳಿನಿಧಿ-ಗಂಗಾಜಲಿ-ಯನ್ನು (Fluid Resource) ಕಾದಿಡುವದು ಅತಿ ಆವಶ್ಯಕಿರುತ್ತದೆ. ಜನರ ಹಣವು ವೊಟ್ಟುಮೊದಲು ನೋಡುವದರಲ್ಲಿ ಕಂಡಷ್ಟು ಸುಲಭವಿರುವದಿಲ್ಲಿಂಬಿದು ಮೇಲಿನ ಉದಾಹರಣೆಯಿಂದ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಹಣವು ಮಾತ್ರ ಆವಶ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕು; ಆದರೆ ಜನರಿಂದ ಅದನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಿ ರೀತಿ ತೇವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವದು ಕಾರಣ, ಈ ಇಬ್ಬಣಿದ ಪೇಚು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರುವದು. ಇದರೋಳಗಿಂದಲೇ ನಮಗೆ ವಾಗ್ರವನ್ನು ಪುಡುಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಹುಡುಕಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವಾ.

ಹಣದ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಗೊತ್ತು ಗುತ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಉದ್ದೋಗಮಾಡುವ ವಾಗ್ರವನ್ನು

ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಯ ಆಂದರೆ ಪತ್ತಿನ ವ್ಯಾಪಾರದ ಆಂಗಡಿಯ ಗೊತ್ತನ್ನು ಹಣದ ವ್ಯವಹಾರದೊಳಗಿನ ತೋಕ ವ್ಯಾಪಾರ ಸ್ಥಿರಗೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಹಣದ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ “ವಚನ ಕಾಗದ” ಅಥವಾ “ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ನೋಟ್ಸು” “ಹುಂಡಿ” ಅಥವಾ ಅದರಂತಿರುವ “ಬಿಲ್ಸು ಅಫ್ ಎಕ್ಸ್ಚೇಂಜ್” ಇವು ಗಳಿಂದ ಸಡೆಯುತ್ತವೆ. ಹಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಯುಂಟಾದ ಕೂಡಲೇ ಪತ್ತಿನ ಜೋರಿನಿಂದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥನು ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಹುಂಡಿಯನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಾನೆ. ಹುಂಡಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಸಾಹಿಕಾರ ನಿಗೆ ಹಣದ ಆಡಜಣಿಯಾದಾಗ ಅದೇ ಹುಂಡಿಯನ್ನು ಆವನು ಮೂರನೇದವನಿಗೆ ಮಾರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅದು ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಾಗುತ್ತೇ ಗೊತ್ತಾದ ಮುದ್ದುತ್ತಿನ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಯಾರ ಹತ್ತರ ಉಹುಂಡಿಯು ಇರುವುದೋ ಆವರು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಹುಂಡಿಯನ್ನು ಬರಿದ ಸಾವುಕಾರನ ಕಡೆಗೆ ಆದನ್ನು ತಂದು ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇದರಂತೆಯೇ ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ನೋಟ್ಸಿನದಾದರೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿಯ ಕರಾರವೆಂದರೆ “ಯಾರ ಕಡೆಯಿಂದ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತದೋ ಆವರಿಗೆ ಅಥವಾ ಆವರು ಅಪ್ಪಣಿ ಮಾಡಿದ ವರಿಗೆ ಬೇಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವದರಲ್ಲಿ ಬರುವದು. ಈ ಕರಾರಿನ ಕಸುವಿನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ನೋಟ್ಸು ಸಹಾ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಬರುವವು, ಆದರೆ “ಹುಂಡಿ” ಮತ್ತು “ಬಿಲ್ಸು ಅಫ್ ಎಕ್ಸ್ಚೇಂಜ್” ಇವುಗಳಿಂದಲೇ ವ್ಯಾಪಾರವು ಬಂಧ ಸಡೆಯುತ್ತದೆ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಸಾವುಕಾರರು ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ನೋಟ್ಸುಗಳನ್ನು ಬರಿದುಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಯಾವತ್ತೂ ಕಾರಭಾರದ ತಳದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪದ್ಧತಿಯು ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಹುಂಡಿಗಳು ಸರ್ಕಾರೀ ನೋಟ್ಸುಗಳಂತೆ ಚೆಲನೀ ನೋಟ್ಸು

ಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ನಾಣ್ಯಗಳಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ದನ್ನ ಮಾಡದೆ ಬರೇ ಪತ್ತಿನ ಮೇಲಿಂದ—ಕೇವಲ ಕಾಗದದ ಚೀಟಿಗಳಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರೀ ಜನರು ತಮ್ಮ ಕೆಮ್ಮೆಳ್ಳಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯಗಟ್ಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಉದ್ದೋಧನೆಯಿಂದಲ್ಲಿ ಹುಂಡಿಗಳಿರುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ನೋಟಗಳಿರುವವು. ಸಹಕಾರೀ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಹಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಂಟಾದ ಕೂಡಲೇ ಆದು, ಜೀರ್ಮನಾ ಅಧ್ಯವಾ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯ ಸಹಿಯಿಂದ ಸಂಘದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ನೋಟನ್ನು ಬರೆದುಕೊಡುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಹತ್ತರ ಇವ್ವತ್ತು ಮೂವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ನೋಟಗಳಿನ್ನಿಂತೆ ಸದರ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಹಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಾದ ಕೂಡಲೇ ಆ ನೋಟಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟಮಾಡಿ ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಿಸಬಹುದು. ಈ ಪದ್ಧತಿಯು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದುವರಿಗೂ ಬಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯಡಚಣಿಯಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಇದರ ನಿಜವಾದ ಕಾರಣವೇನಂದರೆ ಸಾವುಕಾರ ಜನರಿಗೂ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೂ ನಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರ ಮತ್ತು ಕಾರಭಾರಗಳ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲ. ಸಾಹುಕಾರರೂ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳೂ ಜನರ ಸಾಧಾರಣ ಆಸ್ತಿಯ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡದೆ ಬರೇ ಪತ್ತಿನ ಕಡೆಗೆ ಇಂದರೆ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದ ಮಿತಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ತಿರುಗಿ ಕೊಡುವ ಸಾಮಧ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಪತ್ತನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಬಹಳೇ ಶತ್ತರಲ್ಲಿರುವರು. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಿಯಮಿಸಿದ ವೇಳೆಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ಹುಂಡಿಯನ್ನು ಬರೆಯಿವ ಸಾಹುಕಾರನಿಗೆ ವಾಟಾಂತ ವೇದನೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ “ಪತ್ತು” ಎನ್ನುವರು. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಪದ್ಧತಿಯ ಕಡೆಗೆ ತನು ಹೊರಳುವಾ. ನಮ್ಮ ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಕರಾರು ಮಾಡುವಾಗ ಆಧ್ಯವಾ ಬರೆದುಕೊಡುವಾಗ

ಎಂಧಹ ಬೇಕಾದಂತಹ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಬದ್ದ ರಾಗುವರು. ಹಣವನ್ನು ಮುದ್ದುತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಿದಲ್ಲಿ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ಇರಂತೆ ಸಹ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಕೊಡುವರಲ್ಲದೆ ವೇಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ (ಮೊದಲು ಕರಾರು ಮಾಡಿದಂತೆ) ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಮತ್ತು ಒಕ್ಕಲಿಗರ ನಡುವಿರುವ ಮಹಡಂತರವು. ಒಬ್ಬರ ಏರುವಿಕೆಗೂ ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಇಳುವಿಕೆಗೂ ಇದೊಂದೇ ಅಂತರವು. ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಈನ್ನತಿಯನ್ನು ಬಯಸುವವರು ಕರಾರು (ನಿಯಮ) ಗಳ ಪರಿಕ್ರಮೆನನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಎರಡನೇಯವರ ಹಣವನ್ನು ಬೇಕಾದಂಥ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಹೇಗೆ ತರುವನೋ ಹಾಗೆಯೇ ಬೇಕಾದಂಥ ಸಂಕಟ-ಅಡಜಣಿಗಳನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತಿ ಮುದ್ದುತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ತಿರುಗಿ ಕೊಡೆ ಬೇಕು. ಈ ಪದ್ದತಿಯ ಅಭಾವದಿಂದ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ವರ್ಗವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಂಪನ್ಮರಿದಾಗ್ನಾಯಾ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಎರಡನೇಯವರ ವಿಸ್ವಾಸವು ಕೂಡುವದೇ ಇಲ್ಲ. ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ಸಾಲಕೊಡುವ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಅವರ ಪತ್ತಿನ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡದೆ ಅವರ ಹತ್ತರಿಮುವ ಸ್ಥಾವರ ಆಸ್ಥಿಯಕಡೆಗೆ ನೋಡುವರು. ಪಾರ್ಮಿಸರಿ ನೋಟ, ಹುಂಡಿಗಳಿಂದ ಅವರ ಕೂಡ ವ್ಯವಹಾರವಾಡದೆ ಕಬ್ಜಾವತ್ತಿ ಮುಂತಾದವು ಗಳಿಂದ ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಮತ್ತು ಒಕ್ಕಲಿಗರ ನಡುವಿರುವ ಈ ಅಂತರವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದಕ್ಕೊಂಡ್ರೆ ಸಹಕಾರೀ ಚಳವಳಿಯ ಸಹಾಯವು ಅವಶ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾವಲಂಬನ, ಮಿತವ್ಯಯ ಮತ್ತು ವಚನ ಪಾಲಿಸುವಿಕೆ ಇವೇ ಆಯುಧಗಳಿಂದ ಒಕ್ಕಲಿಗರು ತಮ್ಮನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದೇ ಈ ಚಳವಳಿಯ ಧ್ಯೇಯವು. ಒಕ್ಕಲಿಗರಂತಹ ಅದ್ಭುತ, ಬಲವತ್ತರ ಮತ್ತು ಸಾಮಧ್ಯವುಳ್ಳವರ ಮುಂದೆ ಯಾರ ಆಟವೂ ನಡೆಯಲಾರದು. ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗರುವ ಅವಯವಗಳೇ ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೂ ಇರುವವು.

ಒಬ್ಬರು ಅವುಗಳ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಮಾಡದ ಕಾರಣ ಸಹಕಾರೀ ಚೆಳವಳಿಯು ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ಮೊಟ್ಟೆಮೊದಲು ಸ್ವಾವಲಿಂಬನದ ಕಿತ್ತೆಯನ್ನು ತೀಡಲು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಇರಲಿ. ಹಣದ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವಚನಸ್ವನ್ನು ಬೇಳೆಯಿಸಬೇಕಾದರೆ ಒಕ್ಕಲಿಗರು ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಕಬೇಕು ಕೊಟ್ಟ ವಚನವನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು. ಉಪನಾಸ ಬೀಳುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದರೂ ಒಮ್ಮೆ ಬಿಳಿಪಟ್ಟ ಕರಾರುಗಳಿಗೆ ಮಿರಬಾರದು, ಇಷ್ಟಾದರೆ ಜಗತ್ತೆಲ್ಲ ತನ್ನ ಹಣವನ್ನು ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಸ್ವಾಧೀನವಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಸಾರ್ವಕಾರ ಅಧವಾ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸಿದ್ಧವಾಗುವದರಲ್ಲೇನು ಆಶ್ಚರ್ಯ ?

ಹಣದ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನು ತನ್ನ ವ್ಯತ್ತಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ನಿರುಪಯೋಗಿ ಬೀಳುಕೊಡುವದಿಲ್ಲ. ಹಣವು ಬಂದು ಪ್ರಕಾರದ ಮಾಸಿನಂತೆ (ಆಳತೆ) ಇರುತ್ತದೆ. ಜೊಳಿ, ಗೊಡಿ, ಆಕ್ಕಿ, ಬೇಳೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಆಳಿಯುವದಕ್ಕೂ ಸ್ವಾಧೀನವಾಗಿ ಗಿರಿಷಾಸು, ಪಾವು, ಪಡಿಗಳಿರುವವ್ಯಾಂತಿ ಆದರಂತೆಯೇ ಬೆಳ್ಳಿ, ಬಂಗಾರದ ತುಣುಕುಗಳ ಮೇಲೆ ರಾಜಮುದ್ರೆಯನ್ನೂ ತ್ವರಿತ ರೂಪಾಯಿ, ವವನಗಳಿರುವವು. ಈ ಮಾಸಿಸಿಂದ ಶ್ರಮಾವು ಆಳಿಪ್ಪಾಡ್ರಿಡುತ್ತದೆ.

ಹಣವನ್ನು ಗಿಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಬಜ್ಜಿಡುವದು ಮಹತ್ವವಾಗುತ್ತದೆ. ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಹೊಲಗೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿದೆ ಬರೇ ಹಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಟ್ಟಿದು, ಹೇಗೆ ನಿರುಪಯುಕ್ತವ್ಯಾಂತಿ ಹಾಗೆ ಕೊಡಕೊಳ್ಳುವ ಮುಖ್ಯ ಸಾಧನವಾದ ಹಣವನ್ನು ಬಜ್ಜಿಡುವದು ನಿರುಪಯುಕ್ತವು. ಅದನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ದುಡಿಯುವದರಲ್ಲಿ ತೊಡಕೆಸಿರಬೇಕು. ಈ ತತ್ವವನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಚನ್ನಾಗಿ ಕಂಡುಹಿಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು

ಇನ್ನೇ ದಿನೇ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭುಲರಾಗುತ್ತ ಸಡೆದರುವರು. ಅವರು ಒಂದು ವೇಳೆ ಹಣದ ಉಪಯೋಗನನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಸುವುದರ್ಥ ರಾದರೆ ಆದನ್ನು ಸದುಪಯೋಗಮಾಡುವಂಥ ಎರಡನೇ ಯೋಗ್ಯ ಸಭ್ಯ ಗ್ರಹಣಣ ಕಡೆಗೆ ಕೊಡುವರು. ತೇವಿನ ರೂಪದಿಂದಾಗಲಿ ಅಧವಾ ಅಶಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಡ್ಡಿಯದರದಿಂದಾಗಲಿ ಹಣವನ್ನು ಒಬ್ಬ ಯೋಗ್ಯ ಮನುಷ್ಯನ ಸ್ವಾಧಿನವಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸರಾಫೀ (Banking) ಎಂಬ ಸಂಜ್ಞೆಯುಂಟು. ಇದರಿಂದ ದುಡ್ಡು ದುಡಿಯತೋಡಗಿ ಪೇಟೆ ಯಲ್ಲಿ ಹರಿದಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದಕೂಡಲೇ ವ್ಯವಹಾರವು ಸುಲಭವಾಗಿ ನರಿಕೆಯ ಧಾರಣೆಯು ಇಲ್ಲಿದಂತಾಗುವದು. ಹಣದ ಸರಾಫೀ ಮಾಡುವ ರುಚಿಯು ನಮಗೆ ಹತ್ತಲಿಕ್ಕೇ ಬೇಕು. ಹತ್ತರ ಹಣವೇ ಇಲ್ಲದ ಹೊದರೆ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯಾರಾ ಪರೂ ಕೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ಶುದ್ಧ ತಪ್ಪು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಆದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿನೆ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಮಾಡಲು ಶಕ್ತನಿರುವನು. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ, ಒಬ್ಬ ರೈತನಿಗೆ ಒಂದೇ ಗಾಣಿ ಯತ್ತಿಯು ಬೆಳೆದಿ ರುವದೆಂದು ಕಲ್ಪಿಸುವಾ. ಇಷ್ಟೇ ಉತ್ತರಣ್ಣದ ಮೇಲಿಂದ ಆವನು ಒಂದು ವರುಷದವರೆಗೆ ತನ್ನ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಸಾಗಿಸುವನೆಂದು ತಿಳಿ ವರೆ ಅವನಿಗೆ ಆದನ್ನು ಒಯ್ದು ಕಾಟನಾ ಮಾಕೇಟೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾರಿದರೆ ಒಂದು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ದರದಂತೆ ಸರಾಸರಿ ೧೫ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ವದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇನ್ನುಳಿದ ೫೦೧೫ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಆವನು ಮನೆಗೆ ಒಯ್ದು ಎಲ್ಲ ಮುವನು? ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ, ತನ್ನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಇಡುವನು. ಆ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಖಚಿತಗೆ ಬೇಕೆಂತಾದಾಗ ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ಹೊರಗೆ ತೆಗೆಯುತ್ತಾನೆ. ಇದೇ ಹಣ ವನ್ನು ಆವನು ತನ್ನ ಹತ್ತರ ಇಟ್ಟಕೊಳ್ಳದೆ ಮತ್ತೆ ತನ್ನಂತಹ ಬೇಕೆಂತಾದಾಗ ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ಹೊರಗೆ ತೆಗೆಯುತ್ತಾನೆ.

ಜನರ ಹಣದೊಂದಿಗೆ ಯಾವದಾದರೊಂದು ಸೆಂಟ್ರುಲ್ ಬ್ರ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ತೇವು ಇಟ್ಟರೆ ನೂರಕ್ಕೆ ಖ-ಇರಂತೆ ಬಡ್ಡಿಬರುವದು. ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮೇಲು ಖಚಿತಗೆ ಬೇಕಾಗುವವಸ್ತು ಅಂದರೆ ೫೦|೨೫ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಹಣವನ್ನು ತಿರುಗಿತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಹೋದರೆ ವಷಾಂತ್ಯದೊಳಗೆ ಏನಿಲ್ಲಿಂದರೂ ಇ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಬಡ್ಡಿಯರೂಪದಿಂದ ದೊರ ಕಿಸಬಹುದು. ಈ ಹದಿನ್ಯೇದು ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಈ ಬಡರ್ಪೈತರ ಹದಿನ್ಯೇದು ದಿವಸಗಳ ಉಪ್ಪು, ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿಗಳ ಸಾಧನವಾಗಿರುವವು. ಇದನ್ನು ಮನದಲ್ಲಿ ತಂದರೆ ಇದರ ಮಹತ್ವವು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ತೇನಿ ತೇನಿ ರಾಶಿ, ಎಂಬ ಗಾದೆಗನುಸರಿಸಿ ಇವರು ನಡೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದರೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ನಿಧಿಯು ಕೂಡಬೀಳುವದೆಂಬದನ್ನು ನೀವೇ ನಿಣಿಯಿಸಿರಿ. ಸೆದ್ದುದ ಸ್ಥಿತಿಯು ಮಾತ್ರ ನಿರಾಶಾಜನಕ ವಿರುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರೀ ರಿಪೋರ್ಟರ್ಗಳ ಮೇಲಿಂದ ನೋಡಲಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮೆಂಬರನ ಸರಾಸರಿ ತೇವು ಈ ರೂಪಾಯಿ ಇರುವದೆಂದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಇದು ಸ್ವಾವಲಂಬನದ ಲಕ್ಷಣವಲ್ಲ. ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯದ ತಕ್ಷಕ್ಕೆ ಇದು ಬಿಟ್ಟಿರುವದು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನಂದರೆ ಸಂಘದ ನಾಯಕರ ಮೇಲೆ ಸಂಘದ ಸಭಾಸದರದೇ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲ. ಸಹಕಾರೀ ಸಂಘವು ಎರಡನೇದವರದಿರದೆ ತನ್ನದೇ ಇರುವದೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಗೊತ್ತು ಇದ್ದೂ, ಅವಿಶ್ವಾಸವು ಏಕೆ? ತನ್ನ ವಿಶ್ವಾಸವು ತನ್ನ ಮೇಲೆಯೇ ಇರದೆ ಹೋದರೆ ಎರಡನೇಯವರ ವಿಶ್ವಾಸವು ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಕೂಡ್ರವಬಗೆ ಎಂತು? ಹಣದ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ತಾನು ಅಲ್ಲಿಯು ಜನರ ಅನುಕರಣವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಾದ್ದು. ಹಣವನ್ನು ಸಂಘದ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸುವದರಿಂದ ತನ್ನ ಲಾಭವಂತೂ ಆಗುವದಲ್ಲಿದೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಂತೆಯಾಗಿ ಹಳ್ಳಿ ಪಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ನಿರೂಪಯೋಗಿ ಹಣವನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿದಂತಾಗುವದು ಇದುವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯ

ವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮನ ವನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಫುದ ಹತ್ತರ ಆವ ರಿವಿತ ಹಣವು ಕೊಡಿಬೀಳುವದು. ಇದು ತೀರ ಸುಲಭವಿದ್ದ ಸಹಜವಾಗಿ ಆಗತಕ್ಕ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಆದನ್ನು ದ್ವಾರೆ ಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಣದ ವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವ ಮತ್ತೊಂದು ಸಂಗತಿಯಂದರೆ-ಸಂಫುದ ಆಡಳಿತೆಯನ್ನು ಶಕ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪತ್ತಿನ ಜೋರನಿಂದಲೇ ಸಾಗಿಸಿ ನಾಣ್ಯದ ಉಪಯೋಗ ವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಮಾಡಬೇಕು. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥನು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥನಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವದಾದರೆ ಆವನು ಬಹುಶರವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವದೇ ಇಲ್ಲ. ಕಾಗದದ ತುಣುಕಿನಿಂದಲೇ ಕಾರ್ಯ ವನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾವೈ ಹುಂಡಿ ಅಥವಾ ನೋಟು ಎಂದೆನ್ನಬಹುದು. ಈ ಕಾಗದ ಕುದುರೆಯು ಬೆಳ್ಳಿ, ಒಂಗಾರಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬಚ್ಚನಿಂದೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸದ್ದೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಕಿಳಿ ದುಕೊಂಡೇ ಹಣದ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಬಹುಶರ ಉಪ ಯೋಗಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಹಣವೆಂದರೆ ಶ್ರಮವನ್ನು ಅಳೆಯವ ಅಳತೆ ಎಂದು ಈ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿರುತ್ತದೆ. ಆದನ್ನು ಅಳೆಯವ ಮಾತ್ರ ಕಾಗದದಿಂದ ಮಾಡಿದರೇನು ಅಥವಾ ಬಂಗಾರದಿಂದ ಮಾಡಿದರೇನು? ಇವೆರಡರಿಂದಲೂ ಕೆಲಸವು ಅಷ್ಟೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇರಲಿ ಬೆಳ್ಳಿ, ಒಂಗಾರದ ನಾಣ್ಯಗಳ ಬದಲು ಕಾಗದದ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ನಡಿಸುವದ ರಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರಸ್ಥರ ಗುಢಾಧರವು ಬೇರೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಹಣದ ಭದ್ರತೆಯಂತೂ ಇರುವದಲ್ಲಿದೆ ಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬರ ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ಜನರಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ನಂಬಿಗೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವದು ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಹತ್ವದಿರುತ್ತದೆ.

ನಜ್ರೀವನವುಳ್ಳ ಸಾಫರ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿರುವ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕಿಂತ ಸಚೀವ ಮನುಷ್ಯ ಪಾಣಿಯ ಇಭ್ರತಿಯ ಪತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸಮಾ

ಡುವದೇ ಸುಧಾರಣೆಯ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾಗಿರುವದು; ಇದೇ ನಿಶ್ಚಯಂಧುತ್ವದ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ; ಇದೇ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಪಕ್ಷೀಕರಿಸುವ ಜೀವಾಳ ವಾರುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬರನ್ನೇಲೊಬ್ಬರ ಮೇಲಿರುವ ವಿಶ್ವಾಸವೇ ವ್ಯಾವಾರದ ಅಂತರಾತ್ಮೆ ವ್ಯವಹಾರದ ಹೃದ್ದತ್ವವೂ ಆಗಿದೆ. ಯಾವ ದೇಶದ್ದು ಇದರ ಪ್ರವೇಶವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲಿಯ ಕಾರಭಾರಗಳೆಲ್ಲ ಬಾಲ್ಯ ವಸ್ಥಿಯಲ್ಲಿರುವವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು; ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರದ ಮೇಲಾಟ (competition) ವಿರದೆ ಜನರ ಪಕ್ಷೀಕರಣವೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಲಿಗಿಂತಲೂ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಹೊಳಪ್ಪ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳೇ ಆಗಿರುವದು. ಇಂಗ್ಲಂಡದಲ್ಲಿ ನಾಣ್ಯಗಳಿಂದ ಕೊಡಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನೇ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲಿಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ತೀರ ಸಾಧಾರಣ ಪ್ರತಿಯು ಮನುಷ್ಯನು ಕೂಡಾ ಮನೆಬಿಟ್ಟು ಹೊರಡುವಾಗ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಗಡ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಿನ ತನ್ನ ಬ್ರಾಂಕಿನ ಚಕ್ಕ ಪ್ರಸ್ತುಕವನ್ನು ಬಯ್ದುವನು. ಕೊಡಕೊಳ್ಳುವದು ಇಷ್ಟಿಂದು ಸುಲಭವಾದ ಮೇಲೆ ಲಕ್ಷ್ಯಿಸು ಪ್ರಸನ್ನಾಗುವದಲ್ಲದೆ ಕುಬೇರನು ಸಹಿತ ಆವಸ್ತಿ ತಣ್ಣಹಣವನ್ನು ಇಡಲಿಕ್ಕೆ ಓಡಿ ಬರುವದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಆಶ್ಚರ್ಯ ?

ಪುರುಷ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಯಾವದು ತಾನೇ ಆಸಾಧ್ಯವು ? ಆಕಾಶವನ್ನು ಭೇದಿಸಿ ಮೇಲೆ ಹೊದಂಧ ಹಿಮಾಲಯ ಪರಮಾತ್ಮದ ಆತ್ಮಂತಣನ್ನುತ್ವಾದ ಶಿಖರವನ್ನಾದರೂ ಏರಬಲ್ಲಿರೆಂದು ಸಂಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಾಂತಿಕರುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ನಿಶ್ಚಯವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿರಿ ಅಂದರೆ ಎಲ್ಲವು ತಾನೇ ಸದಜವಾಗಿಯೇ ನೆರವೇರುವದು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಂಧ ಸುವರ್ಣಾದ ಕರಡಿಗೆಯಲ್ಲಿರುವ ಒಕ್ಕಲಿಗರು ತಾವು ಬಡವರೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವದರಲ್ಲಿಯೇ ದಿನಗಳು ಕಡೆಯಹತ್ತಿರುವವು. ಒಕ್ಕಲಿಗರ ವರ್ಗವು ಹಣದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಡವರಾಗಿರುವದಕ್ಕೆ ಅವರು ಕಾಯ್ದುಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ದುರ್ಬಲರಾ

ಗಿರುವದೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವು, ಸಹಕಾರೀ ಚೆಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಶೇರ್ವಾದಕ್ಕಾಗುವ ಜನರು ಸ್ವಾವಲಂಬನದ ಆಳೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

Central Banks

ಉ. ಹಣದ ವ್ಯವಹಾರದ ಆಡತೀ ಅಂಗಡಿಗಳು.

(ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು)

ಹಣದ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರೋಕೆ ಮತ್ತು ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಗಿರಾಕೆಗೆ ಪದ್ಧತಿಯು ನಮಗೆ ಹೊಳೆದಂತಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ಸುಸಿದ್ಧಿಸಿದರೂ ನಮಗೆ ಬೇರೊಂದು ಸಾಧನದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯುಂಟಾಗುವದು. ಆ ಸಾಧನವನ್ನು ನಾವು ಸಧ್ಯಾದ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವು ಸುಲಭವಾಗುವದು ನಮಗೆ ಒಂದುವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸದಾಸರಿ ೮-೧೦ ಸಾರೀಯಾದರೂ ಹತ್ತಿಯ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗೆ ಹೋಗುವ ಪ್ರಸಂಗವು ಬರುವದು. ಆಲ್ಲಿ ಹೋದನಂತರ ಒಬ್ಬನೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ನಮ್ಮ ಬೆಸ್ಕಾರ್ಯಾವನು; ಮತ್ತು ನಮಗಾದರೂ ಆವನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ವದು. ಆವನಂದರೆ ಅಡತಿಗಾರ ಅಧಿಕಾರ ದ್ವಾರಾ ದ್ವಾರಾ ಅಡತಿಗಾರ ರಿಲ್ಯಾಡ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಆವರ ವಿನಿಯ ಯಾವ ಯಾವ ವ್ಯವಹಾರವೂ ಸಾಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಈ ತರಹದ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಅಡತಿಗಾರರಿರುವರೋ ಅದರಂತೆ ಹಣದ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಇರುವರು. ಅಡತಿಗಾರರೆಂದರೆ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಗಾರರು. ವ್ಯವಹಾರವೇ ಇವರ ಚಾಕುರ್ಯವನ್ನೇ ಅವಲಂಭಿಸಿರುವದು. ಸಹಕಾರೀ ಚೆಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯ ಅಂಗಡಿಗಳೆಂದರೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಮತ್ತು ಇಲಾಖಾ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು. ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಸರಕಾರವು ತಮಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವದೆಂದು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದು ತೀರ ತಪ್ಪು

ಬಡ ವಕ್ಕುಲಿಗರ ಉದ್ದಾರದ ಸಲುವಾಗಿ ಸರಕಾರವು ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವದು ಮಾತ್ರ ನಿಜವಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸರಕಾರದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದು ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ನಡೆಯಲು ಬಾರದಂತವ ಮನುವಿಗೆ ನಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವ ವರೀಗೆ ಮಾತ್ರ, ಗಾಡಿಯನ್ನು ಕೊಡುವರು. ಆ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಶೋಭಿ ಸುವದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೀಗೆ ಸಹಕಾರೀ ಚಳುವಳಿಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜಾಜ್ಞಾನ ವಿರುವದಿಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲಿಯವರೀಗೆ ಸರಕಾರವು ನಮಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡುವದು ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದು. ಆ ಮೇಲೆ ಸಹ ಸಹಾಯನ್ನು ಪೇಕ್ಕಿಸುವದೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮೂಲ ತತ್ವವನ್ನು ಮರೀತಂತೆಯೇ ಸರಿ. ನಾವು ಸ್ವಾಮಲಂಬನದ ಬಳಿದಿಂದಲೇ ಯಾವತ್ತೂ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವರಿದ್ದೇವೆ. ಸರಕಾರದ ಅಧ್ಯವಾ ಚೀರೊಬ್ಬರ ಸಹಾಯವನ್ನು ನೋಡುವದು ನಮ್ಮ ತತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಹಕಾರೀ ಚಳುವಳಿಯೊಳಗಿನ ಧಣವು ಸರಕಾರದ್ದಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸಹಕಾರೀ ಬಂಧಗಳು ತಮ್ಮ ಹತ್ತರಿರುವ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಪತ್ತಿನಿಂದ ಎರಡನೇಯವರ ಕಡೆಯಿಂದ ತಂದಂಥ ಧಣವಿರುತ್ತದೆ ಸಹಕಾರೀ ಚಳುವಳಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ಅವಶ್ಯವಾದ ಧಣದ ಕೊಡುಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಮಾಡುವ ಮುಖ್ಯ ಆಡತಿ ಅಂಗಡಿಗಳೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖಾ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು.

ಆದ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಮೇಲೆ ಕೊಡುಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಇಲಾಖಾ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳೇ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ; ತಿದ್ದೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸೆಂಟ್ರುಲ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಾದರೂ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಸಹಕಾರೀ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಧಣವನ್ನು ಪೂರ್ವಿಸಿಕೊಡುವ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸೆಂಟ್ರುಲ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಈ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು

ಎರಡನೇ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಂತೆ ಭಾಂಡವಲದಿಂದಲೂ, ತೇವಿಸಿಂದಲೂ ತಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಭಾಂಡವಲವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವವು. ಭಾಂಡವ ಲದ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಮೂರು ಇರುತ್ತವೆ.

(೧) ಸಂಕಲ್ಪಿತ ಭಾಂಡವಲ:— (Authorised Capital) ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಅವುಗಳ ಭಾಗ (Shares) ಗಳನ್ನು ಮಾರಿ ಬಂದ ಹಣಕ್ಕೆ ಸಂಕಲ್ಪಿತ ಭಾಂಡವಲವೆಂದೆನ್ನುವರು.

(೨) ವಸೂಲಾದ ಭಾಂಡವಲ:— (Paid-up Capital) ಸಂಕಲ್ಪಿತ ಭಾಂಡವಲದೊಳಗೊಂಡ ಶೀರುಗಳನ್ನು ಮಾರಿ ಬಂದ ಮೂಲ ಹಣಕ್ಕೆ ವಸೂಲಾದ ಭಾಂಡವಲವೆನ್ನುವರು.

(೩) ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಭಾಂಡವಾಲ:— (Working Capital) ವಸೂಲ ಭಾಂಡವಲ ಮತ್ತು, ಜನರಿಂದ ತೇವಿಸ ರೂಪದಿಂದಾಗಲಿ, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವರ್ಷದ ಮಂಟ್ಟಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರ ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಬರುವದೋ ಅದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಮರ್ಯಾದೆಗೆ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಭಾಂಡವಲವೆಂದೆನ್ನುವರು.

ಸಮ್ಮ ಹಿಂದುಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ವಸೂಲ ಮಾಡಿದ ಭಾಂಡವಲ ಮತ್ತು ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಭಾಂಡವಲ ಇವುಗಳ ಪ್ರಮಾಣವು ಇ ಕ್ಕೆ ಇ ಇರುವದು. ಸ್ವಂತ ಮನೆಯಿಂದ ಒಂದು ದುಡ್ಡನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ದರೆ ಹೊರಗಿನ ಹನ್ನೊಂದು ದುಡ್ಡಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವೆನು. ಅದರ ಮೇಲಿಂದ ನೋಡಲಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯ ಅಂಗಡಿಗಳು (Central Banks) ಜನರ ನಂಬಿಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗುತ್ತ ಸಡೆದಿರುತ್ತ ವೆಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಕಳೆದ ಪಲಪ್ರ ವರುಷಗಳ ಅನುಭವದಿಂದ ಹೊಳೆದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ, ಜನರು ತಮ್ಮ ಪ್ರವಂಚಕ್ಕೆ ಚಾಲತಿಂ ಖಚಿತಗಾಗಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡ ಸಾಲದ ಹಣವನ್ನು ವೇಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿರುಗಿ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ ವಾದ್ಯರಿಂದ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ರೆಕ್ರೂಲ್ ಲುಟ್ಟತ್ತ ನಡೆದಿರುವದು ಸಭಾಸದರಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸ್ವಾವಲಂಬನವ್ಯು ಕಾಟು ಕಸರುತ ನಮ್ಮು ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಹಣದ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ತಂದ ಸಾಲವನ್ನು ಮುದ್ದಿತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ತಮ್ಮ ವ್ಯೋಮೇಲಿನ ಭಾರವು ಇಳಿದುತ್ತಾಗುವದಲ್ಲದೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಪರಿಷ್ಟ ಬೆಳೆದು ಆದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಬಡ್ಡಿಯಿಂದ ಸಾಲ ಅಧ್ಯವಾ ತೇವು ದೊರಕುವದು. ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಬಡ್ಡಿಯಿಂದ ಸಾಲ ದೂರಿತರೆ ನಮಗೂ ಕಡಿಮೆ ಬಡ್ಡಿಯಿಂದ ಸಾಲ ದೂರಿಯುವದೆಂಬದನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಡ್ಡಕ್ಕೆ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಸಭಾಸದಸು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವನ್ನೋ ಅವನು ತನ್ನ ಹಾನಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಸಂಗಡ ಬೇರೆಯವರದೂ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಜನರು ಸಾಲವಾಗಿ ತಕ್ಷಾಂಡ ಹಣದ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ವೀತಿಯಿಂದ ಮಾಡುವರೋ ಹೇಗೆಂಬ ದರ ಬಗ್ಗೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಇನ್ಸ್ನ್ ಪೆಕ್ಕರರೂ, ಜಾಲಕರೂ ಇನ್ನುಳಿದ ಸಹಕಾರೀ ಮುಂದಾಳುಗಳೂ ಪದೇ ಪದೇ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಇಂವೆ ಬೇಕು. ದುಡಿಯುವ ಭಾಂಡವಲದ ಮೇಲಿಂದ ನೋಡಲಾಗಿ ಈ ವೆಚ್ಚವಾಗುವ ಹಣವು ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಯನ್ನು ಸಹ ವಿಳಾರುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಪರಿ ಆತ್ಮಲ್ಪ ಖಚಿತನಿಂದ ಇಷ್ಟೊಂದು ಜವಾಬದಾರಿಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬೇರೆ ಪ್ರಕಾರದ ಮತ್ತಾವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ನಡೆಯುವದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಎಲ್ಲ ಶ್ರೀಯಸ್ಸು ಈ ಚಳ್ಳತೋರಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಪರೋಪಕಾರ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದಲೂ, ಬಿನಾ-ಬೊಬ್ಬಾ ಒದಿಂದಲೂ ಒಂದು ಕಾಶಿನ ಆಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ಸಹ ಹಿಡಿಯದೆ ಕೆಲಸ

ಮಾಡುವ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಭಾಸದರ ಕಡೆಗೂ ಚಾಲಕರ (Directors) ಕಡೆಗೂ ಇರುವದೂ. ನಮಗೆ ಹಣದ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳಿಸುವದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆದರ ಮ್ಯಾನೇಜರನು, ಉತ್ಸಾಹಿಯೂ, ಕಳಕಳಿಯುಳ್ಳವನೂ, ಬಲ್ಲವನೂ ಇರಬೇಕೆಂದು ಒಡೆದು ಹೇಳಲವಶ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಯೋಗ್ಯ, ಹೆಚ್ಚು ಹುದ್ದೆಯ ಹೆಚ್ಚು ಪಗಾರದ ಮ್ಯಾನೇಜರನನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಯುಮಿಸಿದರೆ, ಕೊಡ ಕೊಳ್ಳುವದು ಬೆಳೆದು. ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಕಳಿ ಏರಿ, ಸಹಕಾರೀ ಚಳವಳಿಗೆ ಹೊಸ ಹುರುಪು ಬರುವದು, ಮತ್ತು ಅವರು ನಮ್ಮ ಲಾಭವನ್ನೇ ಚಿಂತಿಸುವರು. ಆದರಂತೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಇತರ ಕಾಮಗಾರರು ಸದಸರ್ಕಾರೀ ತತ್ವಗಳಿಂದ ನೇನೆದರಬೇಕು

ಹಣವನ್ನು ತೇವಾಗಿ ಇಟ್ಟ ಜನರು ೧೦೦ ಕ್ಕೆ ಇಂದಿರಾತೆ ಶಿರುಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವರೆಂದು ಆನುಭವದಿಂದ ಕಂಡುಬಂದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಉಳಿನಿಧಿಯನ್ನು ತೆಗೆದಿಸುವ ಮೂಲಕ ತೇವಿನದರವು ೪—೬ ರಂತೆ ಕಂಡರೂ ಆದು ಉಪಯೋಗದ ಮಾಸಿಂದ ೨ ರಂತೆ ಬೀಳುವದು. ಸಹಕಾರೀ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಬಡ್ಡಿಯಿಂದ ಸಾಲದೊರೆಯಬೇಕಾದರೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಬಡ್ಡಿಯ ದರದಿಂದ ದೊರಕಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಬೇರೆ ಹೇಳುವು ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಇರಂತೆ ತೇವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಆವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಯಾವತ್ತು ಪೆಚ್ಚವನ್ನು ನೀಗಿಸಿಕೊಂಡು ಇ—೬ ರಂತೆ ಸಾಲಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಿಸುತ್ತುದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಹೇಳುವ ಗುಟ್ಟಿನ ಮಾತಂದರೆ ತೇವಿನ ದರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡದ ಹೊರತು ಸಂಘಗಳಿಗೆ. ಕಡಿಮೆ ದರದಿಂದ ಸಾಲ ಸಿಗುವದು ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸುಶಿಕ್ಷಿತನು ಆದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರೀ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಪ್ರಸಾರಮಾಡಿ ಆದರ ಮುಖಾಂತರ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಿಸಬೇಕು. ಸಹಕಾರನೇ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು

ಪ್ರಸಾರವಾಡುವ ಜವಾಬದಾರಿಯು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಇರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಮನೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು; ಅವರಿಗೆ ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಬೇಕು; ಸಾರ್ಕಾರ-ಸಾಲಗಾರನಿಗೂ, ಹೊಲವಾಡುವವನಿಗೂ, - ಹೊಲದೊಡೆಯಾಗಿಗೂ, ಕೊಲಿಕಾರಿಗೂ, ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೂ, ಅವರವರ ಹಿತಸಂಬಂಧ ಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಿರೋಧಾತ್ಮಕವಾದ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿ ಇಹಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಯಾವರೀತಿಯಿಂದ ಸುಖವಾಗಿ ಜೀವಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ನಿದರ್ಶನಕ್ಕೆ ತಂದು ಕೊಡುವದು ಸಹಕಾರೀ ಚಳವಳಿಯ ಧರ್ಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಯಾವ ಧರ್ಮದವರಿಗೂ ಅಡ್ಡ ಬರದೆ, ಯಾರಿಗೂ ಒಂದು ಕಾಸು ಸಹ ಹಾನಿ ಮಾಡದೆ, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒಮ್ಮನ್ನಿಸಿನಿಂದ ಜೋರಿ ನಿಂದ ಉಗಂಟಿ ಪಟ್ಟ ಹೇಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಕಲ್ಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಈ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಜಾತಿಯಿಲ್ಲ; ಕುಲವಿಲ್ಲ; ಗೋತ್ರವಿಲ್ಲ; ಈ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿರುವವನು ಯಾವತ್ತೂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದೇವರ ಭಕ್ತನು. ಸರ್ವ ಧರ್ಮಗಳ ಮೂಲಾಧಾರವಾದ ಪರೋಪಕಾರದ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾವು ಸಂಘಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುತ್ತೇವೆ; ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತೇವೆ; ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನ್ನಿತನ್ನೇ ಸೋಡದೆ ಎಲ್ಲರ ಹಿತವನ್ನು ಸೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ವಡುತ್ತೇವೆ.

ಸಂಘದ ನಾಯಕರೂ ಸಭಾಸದರೂ ಸಾಲತಂದ ಹಣದ ಉವಯೋಗವನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದರ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿ ಬೀಳುವರು. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಹಣವನ್ನು ತಂದು ಮುಂಬರರಲ್ಲಿ ಹಂಚುವದು ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿಯವರು. ಆದರೆ ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯದೆ ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಹಣವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಪತ್ತಿನ ಸಂಘವ ಹಳ್ಳಿಯ ಬ್ಯಾಂಕಿನಂತಿರುತ್ತದೆ.

ಇದರ ಮುಖಾಂತರ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ಹಣವು ಸುಲಭರೀತಿಯಿಂದ ಸಾಲವಾಗಿ ದೊರೆಯುವ ಯೋಜನೆಯುಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಂತೆ ಸಾಮಾನ್ಯಕಾರರ ಕಡೆಯಿಂದ ಹಣವನ್ನು ತೇವಿನ ರೂಪದಿಂದ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು, ಹುಟ್ಟುವಳಿಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೇನೇ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮೆಂಬರ ಸಿಗೆ ಸಾಲಕ್ಕೊಟ್ಟು ಲಾಭಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಹಳ್ಳಿಯ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಉದ್ದೇಶವು. ಅನೇಕ ಶಾಲೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಹಣ ಪೂರ್ಯಸಿಕೊಟ್ಟು ಬಡಜನರನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವದು ಈ ಹಳ್ಳಿಯ ಸಂಖ್ಯಾದ ವರಿತ್ರಕರ್ಮವಾಗಿದೆ. ಮಧ್ಯ ವರ್ತಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಶಾಖೆಗಳಿಂತಿರುವ ಈ ಹಳ್ಳಿಯ ಸಂಖ್ಯಾಗಳು ಮುದ್ದುತ್ತೀರುವ ಆಧುನಾ ಚಾಲತ್ತಿ ತೇವಿನ ಹಣವು ದೊರೆತಂತೆ ಮೆಂಬರ ಜನರಲ್ಲಿ ಹಂಚಿದರೆ, ಆವರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ.

Provincial Co-operative Bank

ಗಳ ಇಲಾಖಾ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಬ್ಯಾಂಕ್.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ದಲಾಲರು ಇಲಾಖೆಯ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದಲಾಲರು ವ್ಯವಹಾರಮಾಡುವಂತೆ ಜಿಲ್ಲೆ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಸಂಖ್ಯಾಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಆಡತಿಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವದಕ್ಕೂ ಸ್ನೇಹ ಇಲಾಖಾ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಯ ಬ್ಯಾಂಕಂಗಳು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವವು. ಸಹಕಾರೀ ಚಳೆವಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಪೂರ್ಯಸು ವದಕ್ಕಾಗಿಯೂ, ಅದರ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತರುವದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಈ ಬ್ಯಾಂಕಂಗಳು ಪ್ರಯೋಜನಿಸುತ್ತಿರುವವು. ದೇಶದ ಸಾಂಪ್ರತಿಕ ಸ್ಥಿರತ್ವ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಇವು ಬಹಳೇ ಅನುಕೂಲವಾಗಿವೆ. ತುಸು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಇವು ಇಲಾಖೆಗಳ ಉಜಾನೆಯ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ವದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಒಕ್ಕುಲಿಗನು ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನೇ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಕಾಳುಕಡಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ನಾಣ್ಯಗಳೇ ದೂರೀಯಬೇಕೆಂದು ಆಶುರಪಡುತ್ತಾನೆ. ಯಾಕಂದರೆ ಆದು ಸೆಲದಲ್ಲಿ ಬಚ್ಚಿಡಲು ಸುಲವಾದ ಪದಾರ್ಥವೆಂದು ಅವನು ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೆ ಆದರೆ ಈ ತಿಳುವಳಿಕೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗಹತ್ತಿ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಶಲ್ಲಿದಂತಾಗುವದು. ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರೂ ಸಾಪ್ತಕಾರರೂ, ರ್ಯಾತರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಹಳ್ಳಿಯ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ, ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಾಗಲ ತೇವೆ ಇಡಲಿಕ್ಕೆ ಆರಂಭಿಸಿದರೆ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳೇ ಆನುಕೂಲವಾಗುವದು. ಇಲಾಖಾ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಉಲನುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರವಾಡಲು ಬರುವದು. ಆಕಾರದಿಂದ ಅಲ್ಲ ವಾಗಿದ್ದು, ಕೊಡಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸುಲಭವಾದ ಮತ್ತು ಕಳ್ಳರಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಿಸಬಹುದಾದ ಹುಂಡಿಯ ಪ್ರಸಾರವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜೋರಿಸಿನಿಂದ ಮಾಡಲು ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ವಿಶ್ವಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಿಂತ ಇನ್ನು ಹತ್ತು ಹದಿನ್ಯೇದು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ಶಹರವಾಸಿಗಳು ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಗೆ ರೋಖಿ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇರಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಪ್ರಸಂಗಬಾರದೆ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ದ್ವಾರ ಹಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸೋರೆಸಿನಿಂದಾಗಲಿ, ಜಕ್ಕಿಗಳಿಂದಾಗಲಿ ತಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಸಾಗಿಸಬಹುದು. ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಮಲಿಸಲ್ಪಿಟ್ಟಿರುವ ಮೂಲಕ ಹಣದ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲಿದಂತಾಗಿ ಬಡ್ಡೀ ದರವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಹತ್ತಿರುವದೊಂದು ಶುಭಚಿನ್ನವೆಂದೇ ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಬರಗಾಲದಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಧ್ವನಾ ಮತ್ತಾವಕಾರಣದಿಂದಾಗಲಿ ಒಕ್ಕುಲಿಗರಿಗೆ ಬೆಳೆ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥ

ರಾಗುವದಿಲ್ಲ. ವೇಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅವರು ಹಣ ತಂದು ಮುಟ್ಟಿಸು ಲಾರರು. ಇದಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಅಡಚಣಿಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಸಾಲಗೊಯ್ಯಕರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇತ್ತಿತ್ತಲಾಗಿ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಮೂರು ವರುಷಕ್ಕೂ ಮೈ ಬರಗಾಲದ ಪೆಟ್ಟು ಬಿದ್ದೇ ಬೀಳಹತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದಾಗ ಮೆಂಬರರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಬಡ್ಡೀ ದರದಿಂದ ಹಣ ಕೊಡುವಂತೆ ಮತ್ತು ಹಣವು ಹೆಚ್ಚಾದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಎರಡನೇ ಯಾವಾದಾದರೀಂದು ಹುಟ್ಟುವಳಿಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಬೀಳುವಂತೆ ಮಾಡುವದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಹಣದ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಮಾಡುವದು ಲಾಭದಾಯಕವು. ಈ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕು ಒಬ್ಬ ಮುಖ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಂತೆ ಇರುವದು. ಇದು ಬರೇ ತನ್ನ ಭಾಂಡವಲದ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯಗೊಟ್ಟು, ಸ್ವಂತದ ಲಾಭವನ್ನು ಬಂಪಿದರೆ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯಕಾರತೆಯು ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಹಿಂದುಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯವೇ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ಯೋಗವೇ ಆಗಿದ್ದ ಅದರಿಂದಲೇ ವ್ಯವಹಾರವು ನಡೆದಿರುವದೆಂಬ ಮಾತ್ರ ಸರ್ವ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲಿಗೂ ತಿಳಿದದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸಹಾಯಕಾರಿಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆಂಬದರಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳಷ್ಣ್ಣ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

Robert Owen, Father of Co-operation

ಸಹಕಾರೀ ಚೆಳವಳಿಯ ಜನಕರಾದ

ಇ. ರಾಬರ್ಟ್ ಷಿವೆನ್ ದೊರೆಗಳ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರ

ಹದಿನೆಂಟನೇ ಶತಮಾನದ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಯುರೋಪ ಖಂಡ ದೊಳಗೆ ಅಡರಲ್ಲಿಯೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಂಡದೊಳಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯಕ

ರವಾದ ಜೀದ್ಯೋಗಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಯಂಟಾಯಿತು. ಕೈದಾಟಿ, ಕೈಮಗ್ಗುಗಳು ಮುಗ್ಗುಹೊಗಿ ಉಗಿಯ ಯಂತ್ರಗಳು ಬಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದವು; ಭವ್ಯವಾದ ಕಾರಬಾನಗಳು ಉಪಸ್ಥಿತವಾದವು; ತೀರ ಕಾಡಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹಳ್ಳಿಪಳ್ಳಿಗಳು ವ್ಯಾಪಾರದ ಮೂಲಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಶಹರಗಳಾದವು; ಕಾಲ ಚಕ್ರದ ಕಾರ್ಯದ ಬದಲಾವಣೆಯ ರಭಸದ ಹೊಡತಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿಗಾಡ ಒಕ್ಕಲಿಗರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಹೊಲಮನಸೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಶಹರಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾಣಿಕೆಸಿದರು. (ಕಾರಬಾನೆಯ) ಯಜಮಾನ, ವ್ಯಾಪಾರಗಾರ, ಅಂಗಡಿಕಾರ ಮತ್ತು ಕೂಲಿಕಾರರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪರಸ್ಪರ ಭೇದವು ತಿಳಿಯದಂತಾಯಿತು. ಉಗಿಯ ಯಂತ್ರದ ಶೋಧನೆಯ ಅಭ್ಯರಕ್ಕೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯವು ತತ್ತ್ವರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಜಿಂವನ ಶ್ರಮವನ್ನು (Mode of Living) ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿತು. ಆ ಕಾಲದ ಕೂಲಿಕಾರರ ಬಾಳು ದೇವರೀ ಬಲ್ಲ. ಇವರು ಸಹಕಾರದ ಅವಕ್ಷಪೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದರು. ಇವರ ವಕ್ತಿಯಿಂದ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿಸಿಧಿಯಾದರೂ ಪಾಲ್ಯಮೆಂಟೀನ ಹೊಸ್ತೆಲವನ್ನು ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೂಲಿಕಾರರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಒಬ್ಬ ಮುಂದಾಳು ಬೇಕಾಗಿದ್ದನು. ಕಾಲವರಿ ಸ್ಥಿತಿಗನುಸರಿಸಿ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಆವರಿಗೆ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಬದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟನು. ಆವನೇ ನಮ್ಮ ಚರಿತ್ರನಾಯಕನಾದ ರಾಬರ್ಟನು,

ಇನ್ನು ತಿರುವಿ ಹಾಕಿದನು. ಮುಂದಿನ ಒಂಬತ್ತು ವರುಷಗಳನ್ನು ಚಿಲ್ಲರ್ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಕಳಿದನು. ಮೊಟ್ಟೆ ಮೊದಲು ಅವನು ತನ್ನ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯೇ ಎರಡನೇಯವರ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಂತನು. ಆ ಮೇಲೆ ಲಂಡನ್ ಪಟ್ಟಣದೊಳಗಿರುವ ತನ್ನ ಅಣ್ಣನ ಬಳಿಂಧಲ್ಲಿ ಜೀನುಗಳ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ನುರಿತನು. ಮೂರು—ನಾಲ್ಕು ವರುಷ ಜವಣೀ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಇಂದ ವರುಷದ ಸುಮಾರಿಗೆ ವ್ಯಾಂಚಿಸ್ತೇರ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸ್ತುತಂತ್ರ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಣಿಯಾದನು. ಅಲ್ಲಿ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದ ಒಂದು ನೂಲುವ ಕಾರಬಾನೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲಿನಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು. ಅಲ್ಲಿ ರಾಬಟ್ ನು ವೇದಾಂತ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಭಾಸದನಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಯಾವತ್ತು ಸಭ್ಯ ಗೃಹಸ್ಥರಿಗೂ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೂ ಪರಿಚಿತನಾದನು.

ನೂರ್ತಿ ರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಸಗೋ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಿಸ್. ಡೇಲ್ ಎಂಬವರ್ತೀಯನೇ ಇವನು ಲಗ್ನವಾಗಿ ಅವಳ ವಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಾಲ್ಕು ನೂಲುವ ಗಿರಣಿಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕನಾದನು. ಆಂದಿನಿಂದ ಅವನು ಪರೋವಕಾರದ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕಾರತ್ವದನು. ಇಲ್ಲಿ ಅವನು ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟುವರುಷಗಳ ವರಿಗೆ ಇದ್ದು ಕೆಳಗೆ ಬರೆದ ಸಂಗತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳೇ ಶ್ರಮಪಟ್ಟನು. (೧) ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ (೨) ಗಿರಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೂಲಿಕಾರರ ಚಿಂತನ ಮತ್ತು (೩) ಕಾರಬಾನೆಗಳ ಸುಧಾರಣೆ. ಆವನು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವ ನ್ಯಾಲಾನಾಕ್ ಗ್ರಾಮದ ಜನರು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳೂ, ಬಡವರೂ, ಸಾಲಗಾರರೂ, ಶಕ್ತಿಹೀನರೂ ಮತ್ತು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಸಂಕಟಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗುವವರೂ ಇರುವರೆಂದು ಕಂಡುಬಂದಿತು. ಆರು, ಏಳು, ಎಂಟು ವರುಷಗಳ ಇದುನೂರು ಬಾಲಕರು ಆ ಕಾರಬಾನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಎಳಿಗೂಸುಗಳು ಮುಂಜಾನೆ ಆರು ಘಂಟೆಯಿಂದ ಸಂಚೆ ಏಳು ಘಂಟೆಯ ವರಿಗೆ ಎದುನಿಂತಕೊಂಡೇ

ಕೆಲಸವಾಡಬೇಕಾದುದರಿಂದ ಹದಿನ್ಯೆದು ವರುಷ ವಯಸ್ಸಿನವರಾಗುವದರೀಂಥಾಗಿಯೇ ಅವರಿಗೆ ಮುಖಿನ ಆವಸ್ಥೆಯು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತಿಲಿತ್ತು.

ರಾಬಟ್ ನು ತನ್ನ ನಿರ್ವಾಹಕ್ರಮದ ಆನುಭವದಿಂದ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಿರುವ ಶಾರೀರಕ ಯಂತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ಜೀವ ಯಂತ್ರದಂತೆಯೇ ಆದಷ್ಟು ಲಕ್ಷ್ಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಂಡು ಹಿಡಿದನು. ಕೂಲಿಯ ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದನು; ದುಡಿತದ ವೇಳೆಯನ್ನು ಇತಾಸು ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ಇಂತಾಸು ಮಾಡಿಸಿದನು; ಕೂಲಿಕಾರರ ಜೀವನಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ವರಾಡಿದನು; ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದಿಂದ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಆಹಾರವು ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದನು; ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬಕೂಲಿಕಾರನ ದಿನದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಸಿ ಆವನ ತರಗತಿಯನ್ನು ನಮೂದಿಸುವಂತೆ ಪ್ರಯೋಜಿಸಿದನು. ಈ ಯಾವತ್ತೂ ಸುಧಾರಣೆಗಳಿಂದ “ನ್ಯೂಲಾನಕ್ರಿಯಾ” ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಬೇರೆ ಗಿರಣಿಗಳಿಂದ ಬೆಂಬೆಗಳಿಗೆ, ಆರೋಗ್ಯಕ ಮತ್ತು ಸೌಖ್ಯದ ಮಾನದಿಂದ ಮೇಲ್ತುರಧಾಗಿ ಒಡೆದು ಕಾಣಹತ್ತಿತು. ಲೀಡ್ಸ ಪಟ್ಟಣದ ವರವಾಗಿ ಕಳಿಸಿದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ರಾಬಟ್ ನ ಜನರು ಹೆಚ್ಚು ಸುಖಿಗಳಿರುವರೆಂದು ಆವರ ಮುಖಚಯಾದಂಲೂ ಜೀವನ ಕ್ರಮದಿಂದಲೂ ಕಂಡುಬಂದಿತು. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ರಾಬಟ್ ನೇ ಕಾರಣನೆಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಲವ್ಯಾವಿಲ್ಲ. ಇವನು ಕೂಲಿಕಾರರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸೌಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಕೆಲವೊಂದು ವೇಳೆ ದುಡಿದು ಉಳಿದ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಒಗೆ ಒಗೆಯ ಆಟ-ನೋಟ ಮತ್ತು ವಿಹಾರಗಳಿಂದ ಆವರ ಕೆಲಸದ ಪರಿಶ್ರಮವು ದೂರಾಗುವಂತೆ ಹಾಡು, ಕವಾಯತು ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿನು. ತರತರದ ಜಿತ್ರಪಟ ನಕಾಶಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಸಾರವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದನು. ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಸ್ವತಂತ್ರ

ಶಾಲೆಗಳು ಏವಾರ್ಡಾದವು. ಹನ್ನೊಂದು ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷದ ಮುಕ್ತ ಶಿಗೆ ದಿನಾಲು ಆರು ತಾಸು ತೋಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವಂತೆ ಯೋಜಿಸಿದನು. ರಾಬಟ್ ಓವೆನ್‌ನ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಆನುಕರಣ ಮಾಡಿದಾಗ್ನೂ ಅವರಿಗೆ ಈ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ನಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಹಂಚಿನ ವದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಬೇರೆ ಗರಣೀಗಳ ಚಾಲಕರು ಅರಳೆಯ ಮೇಲಿನ ಕರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿದರು; ಆದರೆ ಗರಣೀಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕೂಲಿಕಾರರ ಜೀವನಕ್ಕೆನುವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಲು ಹಿಂಜರಿದರು. ಓವೆನ್‌ನ ಪ್ರಯತ್ನ ದಿಂದಲೇ ಗಳಿಗೆ ಸೇ ಇಸ್ಪಿಯ ಫ್ಯಾಕ್ಟರೀ ಕಾಯಿದೆಯು ಪಾಸಾಗಿ ಚಿಕ್ಕ ಮುಕ್ತಾಳು ದುಡಿಯುವ ವೇಳೆಯು ಹನ್ನೆರಡು ತಾಸಿಗಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿರ ಕೂಡಬೇಕು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಾಡಿತು. ಓವೆನ್‌ನು ಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಿಸಿ ನ್ಯಾಲಾನಾಕ್ರದಲ್ಲಿ ಉಳಿದನು ಕೆಲವೊಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ತತ್ವಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಇವನಿಗೂ ಇವನ ಪಾಲುಗಾರರಿಗೂ ಮತ್ತಭೇದ ವುಂಟಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕಡೆಗೆ ತನ್ನ ಪಾಲನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಬಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮುಂದೆ ಆನನ್ನು ಲಂಡನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದು “Economist” ಎಂಬ ಹೊಸ ಮಾಸಿಕ ಪತ್ರವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಆದರಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಕಾರರ ಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ ಬರೆಯಹತ್ತಿದನು. ಇವನು ತನ್ನ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಆರುಹಿ ಆವು ಫ್ಯಾಕ್ಟರೀ ಕಾಯಿದೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿದನು. ತನ್ನ ಎಲ್ಲ ತತ್ವಗಳು ಆಳರಸರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದನು. ಸ್ಯಾಲಾನಾಕ್ರದಲ್ಲಿ ಕ್ಯೇಕೊಂಡ ಎಲ್ಲ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ತನ್ನ ದೇಶದ ತುಂಬ ಪ್ರಸಾರವಾಗಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚಿಸಿದನು. ಗಳಿಗೆ ಕಾರಣಾನೆಗಳು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವತ್ತೂ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಲ್ಲದ ಬಡಹುಡುಗಿರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸರಿಯಾಗುವಂತೆ

ಸಿಫಾರಸು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟವು. ಅದೇ ವರುಷ ಒಂದು ಬೇಗೆ ಕೊಂಡಿನ ಸಾಫಿತವಾಗಿ ಅದರ ಪರವಾಗಿ ಜೀಮ್ಯೋಗಿಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ತರಾಯಿಸಿದರು. ಈ ಕೊಂಡಿನಲ್ಲಿ ೨೦೮ ಜನ ಪಾಲ್ರೊಮೆಂಟರಿ ಸಭಾಸದ ರಿಧ್ಯಾರು.

ಇವನ ಮಾಸಿಕದ ಪರಿಣಾಮವು ಜನರ ಮೇಲೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಿಂಬಿಸಿ ಅದರಿಂದ ೪-೫ ವರುಷಗಳಲ್ಲಿಯೇ ೫-೬ ಕೂಲಿಕಾರರ ವಸಹಾತುಗಳು (Societies) ಸಾಫಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಈ ಸಚಾತಿಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಸಹಕಾರೀ ಸಂಘಗಳೂ ರಾಬಟ್ ಓವೆನ್‌ನ ದಿಂಫ್ರೆಪ್ರಯ ತ್ವದ ಫಲಗಳಾಗಿದ್ದವು.

ಓವೆನ್‌ನು ನೈಲಾನಾಕ್ ಬಿಟ್ಟನಂತರ ಪ್ರತ್ಯೇಕ್‌ರೀತಿಯಿಂದ ಕೂಲಿಕಾರರಿಗೆ ಉಪದೇಶಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು. ಇವನು ಲಂಡನ್‌ದ ಕೂಲಿಕಾರರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪವಿತ್ರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ, ವದ್ದತ್ತಿಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ನ್ಯಾವಹಾಯ್ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನೂ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಿದನು. ಇವನು ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಮಾಸಾಸಭೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಭಾಗತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಹತ್ತಿದನು.

ಸನ್ ಱಲ್ಜಿ ರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಹಕಾರೀ ಸಂಘಗಳು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಕ್ಯೂಕಸಬುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವು. ಅದರೆ ತಯಾರಾದ ಮಾಲನ್ನು ಮಾರಲಿಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೋಂದು ಸುಲಭವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೊಂಡು ಲಂಡನ್‌ದ ಹತ್ತರ ಱಲ್ಜಿ ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸಾಫಿತವಾಯಿತು. ಓವೆನ್‌ನು ಅದರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಭರದಿಂದ ಕ್ಯೂಕೊಂಡನು. ಱಲ್ಜಿ ರಲ್ಲಿ ಲಂಡನ್‌ದ ಗ್ರೇಜನ್ ರೋಡಿನಲ್ಲಿ “The Equitable Labour Exchange” ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.

ಅದೇ ಅರುಷ ಆಂದರೆ ಗಳಿಂಗಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಸಹಕಾರೀ ಸಭೆಯ ವರವಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡಿ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಅತಿಜೋರಿಸಿಂದ ಸಾಗಿಸಹಕ್ತಿದರು. ಗಳಿಂಗಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾವಾರ ಸಂಘವು ಕೂಡಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಓವೆನೋರೇ ಪ್ರಮುಖರಾಗಿದ್ದರು. ರಾಷ್ಟ್ರೀದಾರಕ್ಕಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಘವು ಸಾಫಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಈ ಸಂಘವು ಕೂಲಿಕಾರರ ದುಡಿತದ ವೇಳೆಯನ್ನು ಉತ್ತರಾಂಶ ವರೀಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಡಿತು. ಇದು ಗಳಿಂಗಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಚಳವಳಿಗೆ ಹುರುವುಕೊಟ್ಟಿತು.

ಇವರು ಗಳಿಂಗಲ್ಲಿ “The New Moral World” ಎಂಬ ಮತ್ತೊಂದು ವಾರಪತ್ರವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಹಕ್ತಿದರು. ಇದರ ಉದ್ದೇಶವು ಸಮಾಜದ ಸಂಘಟನೆಯಕಾರ್ಯವಾಗಿದ್ದಿತು. ಮುಂದ ಈ ಪತ್ರವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಯಿತು.

ಓವೆನೋರವರ ಕಡೆಯ ಹದಿಮೂರು ವರುಷಗಳು ಸರ್ವ ಸಾಧಾರಣ ನಿವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಳೆದುಹೊಂದವು. ಇವರು ತಮ್ಮ ಮುಖ್ಯನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕರ ಪಂಗಡಗಳನ್ನು ಸೇರಿ ಅವರ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದರು. ಇವರು ತಮ್ಮ ಜನ್ಮಸ್ಥಳವಾದ ನ್ಯಾಟಾಗ್ನಾಮದಲ್ಲಿಯೇ ವ್ಯಾದಾಪ್ಯದ ಜೋರಿಸಿಂದ ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥಾನದರು. ಮರಣ ಕಾಲದವರೆಗೂ ಸಹಕಾರೀ ಚಳವಳಿಯ ಉನ್ನತಿ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳೇ ಪ್ರಯತ್ನವಟ್ಟಿ ಅದರಂತೆ ಎಷ್ಟೋ ಅಷ್ಟಟಿತ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಜನಸಾಮಾನ್ಯಕ್ಕೆ ವೊಡಿ ತೋರಿಸಿದರು. ಇವರ ತಾಯಿ ತಂಡೆಗಳ ಸಮಾಧಿಯ ಹತ್ತರವೇ ಇವರ ಸಮಾಧಿಯಾದರೂ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟ ಸ್ನಾಗಣ್ಯ ರಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಪ್ರಚಾರಕರಿಂದ ಅದು ಉತ್ತರೋತ್ತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸ್ವೀಕಾರಿತು.

The late Sir Vithaldas Thackersey, his Life & Work

ಇ. ಸ್ವಾಗತ್ಯರಾದ ಸರ್ ವಿತ್ತಲದಾಸ ಥಾಕೆಸೆಯವರ
ವೃತ್ತಾಂತ.

ಸರ್ ವಿತ್ತಲದಾಸ ಥಾಕೆಸೆಯವರ ಜನ್ಮವು ಇ. ನ. ೧೮೬೫
ರಲ್ಲಿ ಆಯಿತು. ಇವರ ಆರಂಭದ ಶಿಕ್ಷಣವು ಖಾಸಗಿ ರೀತಿಯಿಂದಲೇ
ಆಯಿತು. ತಮ್ಮ ವಯಸ್ಸಿನ ಗಳ ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸ್ವರೇಶ ಪರೀಕ್ಷೆ
ಯನ್ನು ವಾಸಾಗಿ, ಅವರು ಎಲಾಫಿನಸ್ಪನ್ ಕಾಲೇಜದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿನ
ಸಗಳ ವರೀಗೆ ಅಭ್ಯಾಸವಾಡಿದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಹಿರಿ
ಯರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಹಾಕಿದರು. ಇಷ್ಟ
ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅವರು ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರಿಂದ,
ಮುಂಬಯಿ ಶಹರದ ವ್ಯಾಪಾರೀದ್ವ್ಯಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ಒಹಳೇ
ಮುಂದುವರಿಯುವರೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಲಕೆಲವು ಗೃಹ
ಸ್ಥರು ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅದರಂತೆಯೇ ಇವರು ನಿಜವಾಗಿ,
ಇವರು ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಾಕಿಕವಾದ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದರೆಂಬು
ವದು ಸರ್ವಶ್ರವನಿರುತ್ತದೆ. ಮುಂಬಯಿಯ ಎಲ್ಲ ತರದ ವ್ಯಾಪಾರ
ರೀತ್ಯಾಗಳ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ ವಿತ್ತಲದಾಸ ಇವರು ಪ್ರಮು
ಖ್ಯವಾಗಿ ಮನಸ್ಸು ಹಾಕಿದರು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲಿದೆ ಉದ್ಯೋಗ,
ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕಾರಯುಕ್ತ
ರೀತಿಯಿಂದ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೋ ಅಂಥವರೀಳಗೆ ಇವರೀಂಬಿಡ್ಡಾ
ಗಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತದ ಜ-೬ ಗರಣಿಗಳು ಇದ್ದವು.
ಇಷ್ಟೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಉತ್ತಮರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು
ಹೋಗುವದು ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಜಡವೆನಿಸುತ್ತಿತ್ತು.
ಆದರೆ ಸರ್ ವಿತ್ತಲದಾಸ ಇವರ ಕರ್ತೃತ್ವಶಕ್ತಿಯು ಒಹಳೇ ದೊಡ್ಡ
ದಿದ್ದ ಕಾರಣ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ನೀಗಿಸಿಕೊಂಡು

ಎರಡನೇ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಹಾಕಹತ್ತಿದರು. ಮುಂಬಯಿ ಶಹರದಲ್ಲಿಯ ಮಿಲ್‌ಷಿಸ್‌ನರ್ಸ್ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್, ಇಂಡಿಯನ್ ಮಚೆಂಟ್‌ಚೇಂಬರ್ ಆಂಡ್‌ಬ್ಯಾರೋ, ವಗ್ನೀರೆ ಅನೇಕ ವ್ಯಾಪಾರೀ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಮುಖ್ಯ ಸಂಬಂಧವಿದ್ದು, ಇವರು ಬಡೋದಾ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಉತ್ಪಾದಕರಿದ್ದರು. ಜಾಮನಗರದ ದ್ವಾರಕಾ ರೇಲ್ವೇ ಕಂಪನಿಯನ್ನು ಇವರೇ ಹೊರಡಿಸಿದರು. ದ್ವಾರಕಾದಲ್ಲಿರುವ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಂಪನಿಯ ಜನಕರು ಇವರೇ. ಒಕ್ಕುಲತನಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ರೆಂಟ್ ಮುಂತಾದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಕಾರಬಾನೆ ಸಹ ಜೀವುತ್ತೇಟಪ್ರರದಲ್ಲಿ ಇವರಿಂದಲೇ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಇದಲ್ಲದೆ ಇವರು ಮುಂಬಯಿಯ ಎಷ್ಟೋ ಕಂಪನಿಗಳ ಡಾಯರೀಕ್ ರಾಗಿದ್ದರು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಇವರ ಆಯುಷ್ಯಕ್ರಮವು ಒಹುವಿಧದ ಕತ್ತಲ್ಪತಕಕ್ತಿಯಿಂದ ತುಂಬಿಹೋಗಿತ್ತು.

ತಮ್ಮ ವಯದ ಇಂಗ್ಲೆನ್‌ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮುಂಬಯಿ ಕಾರಪ್ಲೋರೇಶನಾದ (ಮುನಸಿಪಾಲಿಟಿ) ಸಭಾಸದರಾಗಿ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು ತಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿ ಸಾಮಧ್ಯದಿಂದ ಶೀವ್ರವೇ ತಮ್ಮ ವಚನಸ್ವನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದರು. ಸನ್‌ಗಣಂಳಿ ರಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಾಫ್ಟ್‌ಎಂಡಿಂಗ್ ಕನಿಾಟಿಯ ಜೀಅರಮನ್ನಾರಾದರು. ಮತ್ತು ಗಣಂಳಿರಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿ ಮ್ಯಾನ್‌ಸಿಪಾಲ್ಟಿಯ ಜೀಅರಮನ್ನಾರಾದರು. ಈ ಹತ್ತು ವರುವರು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿಯೊಳಗಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಸುಧಾರಣೆ, ನೀರಿನ ಪುರವತೆ, ಮುಂತಾದವರುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಚನ್ನಾಗಿ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಇ. ಸ. ಗಣಂಳಿ ರಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ ಕಾಂಗ್ರೆಸಾದಸಂಗಡ ಇವರು ಜೀದ್ವೋರಿಕ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದ್ದರು. ಮುಂದೆ ಏ ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಕಲಕತ್ತಾ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಆದ ಜೀದ್ವೋರಿಕ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧಿವೇಶದನ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸರಾ.

ವಿಶ್ವಲಿಂದಾಸರೇ ಭೂಷಿಸಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ಇವರ ಪ್ರೇರಿತಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಯು ಎಷ್ಟು ಇತ್ತೀಂದು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇವರು ಗಣಂಭಿ ರಿಂದ ಗಣಂ ವರೀಗೆ ಮುಂಬಯಿ ಕಾಯಿದೆ ಕೊನ್ನಿಲಿದ ಸಭಾಸದರಾಗಿದ್ದರು. ಕೊನ್ನಿಲಿದಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿ ಶಹರದ ವಸತಿ ಮತ್ತು ಜನರ ಆರೋಗ್ಯದ ಸಂಬಂಧ ಬಹಳೇ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮಾತಾಡಯತ್ತಿದರು. ಸರ್. ವಿಶ್ವಲಿಂದಾಸರು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿರುವ ಶಾಸ್ತ್ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರಮೆಂಟ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮತ್ತು ಪ್ರೋಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಟ್ರಾನ್ಸ್ ಇವುಗಳ ಸಭಾಸದ ರಾಗಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ಈ ಶಹರದಲ್ಲಿರುವ ಬಡಜನರ ವಸತಿಗಾಗಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಪ್ರಣ್ಯ ವೆಡೆದುಕೊಂಡರು. ಈ ಪ್ರಕಾರದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕೆಲಸದ ಪ್ರತಿಫಲಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರದವರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಇ. ಸ. ಗಣಂಲ ರಲ್ಲಿ ಸರ್. ಎಂಬುವ ಬಹುವಾನದ ವದವಿಯನ್ನು ನೊರ್ಕಿತು.

ಸರ್. ವಿಶ್ವಲಿಂದಾಸರು ಇ. ಸ. ಗಣಂಭಿ ರವರಿಗೆ ವರಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯದ ಕೊನ್ನಿಲಿದ ಸಭಾಸದರಾಗಿ, ಆಲ್ಲಿ, ವ್ಯಾಪಾರ ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳೇ ಚಚ್ಚಿಸಿದರು. ಆಲ್ಲಿ ಇರು ನಾಗ್ನಿ ಕ್ರೀ ವಾ. ನಾ. ಗೋಪಿಲೆ ಇವರ ಮಾರ್ಗ ದರ್ಶಕತ್ವವನ್ನು ಇವರು ಚನ್ನಾಗಿ ಉಪಯೋಗಮಾಡಿ, ನಿರವೇಕ್ಷಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ದೇಶ ಸೇವೆಯನ್ನು ಯಾವರಿತಿಯಿಂದ ಮಾಡುವದೆಂಬದನ್ನೂ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಎಡರುಗಳು ಬಂದಾಗ್ನ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಯ ಸದೆ, ಆದನ್ನು ಕೊನೆಗಳಿಂದಸುವದನ್ನೂ ಸರ್. ವಿಶ್ವಲಿಂದಾಸರು ಮನ ಗಂಡರು. ಕ್ರೀ. ಗೋಪಿಲೆಯವರಿಂದ ದೇಶದ ಕಲಾಣಿಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿತಾರ್ಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮನಸ್ಸು ಹಾಕಿ, ಆಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ತನು, ಮನ ಧನಗಳಿಂದ ಸಹಾಯವಾಡಿದರು. ಕೆವಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಸೋಸಾಯಿಟಿಯು (ಮುಂಬಯಿ

ಬ್ರಾಹ್ಮಂಚ) ಭವ್ಯವಾದ ಇವಾರತಿಯ ಸಲುವಾಗಿಯೂ, ಪ್ರಜೆಯ ಸೇವಾಸದನದ ಸಲುವಾಗಿಯೂ ಇವರು ಅನೇಕ ವೀತಿಯಿಂದ ಸಹಾಯವಾಡಿದರು. ಪರೀಲದಲ್ಲಿ ವರ್ಕಮೇನ್ನ್ ಇಸ್ಸೈಟ್ರಾಟಿವನನ್ನು ಸಾಫ್ಟ್‌ಪಿಸುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಇವರಿಂದ ಬಹಳೇ ಸಹಾಯವಾಯಿತು. ಪ್ರಜೆ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರುವ ಮಹಿಲಾ ವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಇವರು ಇಂ ಲಕ್ಷ್ಯ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ದೇಣಿಗಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರು. ಬಡರ್ಪ್ರೆತರ ಮಕ್ಕಳ ಆಟ್ಟು ಮತ್ತು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಸುವರಾರು ಇ ಲಕ್ಷ್ಯ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರು. ಪ್ರಜೆಯ ಸೇವಾ ಸದನ, ವನಿತಾವಿಶ್ವಾಮು, ಸೋಶಲ್ ಸ್ವಿಫ್ಟ್ ಲೀಗ್ ವಗೈರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಇವರು ಬಹಳೇ ದ್ರವ್ಯಸಹಾಯವಾಡಿದರು.

ಇ. ಸ. ಗಣಗಿ ರಲ್ಲಿ ಮಿ॥ ರಹಿಮತುಲ್ಲಾ ಕರೀಮಭಾಯಿಯ ವರ ಮೃತ್ಯುವಿನ ನಂತರ ಮುಂಬಯಿ ಶಹರದಲ್ಲಿಯ ಮಿಲ್ ಓಫಿನ್‌ ಅಸೋಸಿಯಾಶನದ ವಾರ್ತಿಯಿಂದ ಸರಾ ವಿಶ್ವಲಾಂಕಾರ ಲೇಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಕಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರು. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಸಾಫ್ಟ್‌ಪಿರಾದ ಜೆನ್ರಾಕ್ರಿಟಿಕ್ ಪಾಟ್‌ಯ ಜೇಆರಮನನ್ನರಾಗಿ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರು.

ಹಿಂದುಸಾಫ್ಟ್‌ನದಲ್ಲಿ ಬಂಗಾರದ ನಾಣ್ಯಗಳ ಬಳಿಕೆಯನ್ನು ಆಮಲಿಸೋಳಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದವರ ಕೂಡ ಇವರು ಬಹಳ ಚಚ್ಚಿಸಿದರು. ಮತ್ತು ಅದರಂತೆ ಲೇಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತರಾವನ್ನು ಸಹ ವಾಸುವಾಡಿಕೊಂಡರು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಇವರು ಸಾಮಾಜಿಕ, ಚೈದ್ಯೋಗಿಕ, ನಾಗರೀಕ, ರಾಜಕೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಭರಭರಾಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸವಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ದುರ್ದೈವ ದಿಂದ ಮೃತ್ಯುದೇವತೆಯು ಇವರನ್ನು ತಡವಿದಳು. ಈ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಇಂಗ್ಲಂಡ್, ಅಮೇರಿಕಾ, ಜಪಾನ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳ ಪಯ್ಯಾಟನವನ್ನು ವಾಡಿದ್ದರು. ಸರಾ. ವಿಶ್ವಲಾಂಕಾರ ಇವರು ತಮ್ಮ

ವಯಸ್ಸಿನ ಜಂ ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಮರಣಹೊಂದಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಯಾರ ಹೃದಮವೈ ದುಖದಿಂದ ವಿನ್ಮಲವಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ !!

ಸರ್ ವಿಶ್ವಲಿಂದಾನ ಇವರ ಆಯುಷ್ಯ ಕ್ರಮದ ರೂಪರೇಖೆಯ ಮೇಲಿಂದ, ಇವರಲ್ಲಿಯ ದೊಡ್ಡಸ್ಥಾನದ ಗುಣವೂ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜ್ಞತ್ವ ನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ದೊರಕಿಸಿದ ಉಚ್ಚಸ್ಥಾನದ ಮಹತ್ವವೂ ವಾಚಕರ ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವದು. ಸಹಕಾರೀ ಚೆಳವಳಿಯು, ವಸ್ತುತಃ ಬಹುಜನರ ಸಮಾಜದ ಉನ್ನತಿಮಾಡುವ ಒಂದು ಚೇತನಾರೂಪಶಕ್ತಿಯೇಂಬುದನ್ನು ಇವರು ಕೂಡಲೇ ಕಂಡುಹಿಡಿದರು. ಈ ಚೆಳವಳಿಯು ಬಗ್ಗೆ ಇವರು ಆವಿಶ್ಯಾಂತ ತಪತ್ವಯುವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳುವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿಯ ಒಕ್ಕುಲಿಗರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಸ್ಥಿರತ್ವ ಸುಧಾರಿಸಿದ ಹೊತ್ತು ದೇಶದ ಉನ್ನತಿಯಾಗಿ ವದು ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಂಗಂಡು, ಇವರು ತಮ್ಮ ಹೈದಾರ್ಯಬುದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಕಲ್ಪನಾಶಕ್ತಿ, ಸಂಘಟನಾ ಚಾಕುಯ್ಯ ಮಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಸಹಕಾರೀ ಚೆಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತದಸ್ತಾದಿಂದ ಮತ್ತು ಉದಾರಮನಸಿ ನಿಂದ ಧಾರೀಯೆರೆದರು. ಮುಂಬಂಡು ಶಹರದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರೇಮಿಸ್ತೀ ಯೂರ್ಎ ಕೋ. ಬ್ರ್ಯಾಂಕನ್ಸು, ನಾ॥ ಲಲ್ಲಿಬಾಯಿ ಸಾಮಳಿದಾಸ ಇವರ ಸಹಾರ್ಥದಿಂದ ಸರ್ ವಿಶ್ವಲಿಂದಾಸರೇ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು.

ಸಹಕಾರೀ ಚೆಳವಳಿಗೆ ಹಣದ ಕೊರತೆಯಾಗಬಾರದೆಂಬ ಚೇತು ಏನಿಂದ ಆವರು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ರ್ಯಾಂಕನ್ಸು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಅದರಂತೆ ಸಹಕಾರೀ ಸಂಘಗಳೊಳಗೆ ಮೆಂಬರ ಜನರ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಸ್ಕ್ಯಾಲರ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರು. ಸೊಸಾಯಿಟೀಗಳು ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥ ವಯಸ್ಸಿನ ನಿರ್ವಹಿತಗಳಾದ ಮೆಂಬರ ಜನರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣವು ದೊರೆಯುವಂತೆ ರಾತ್ರಿ ಶಾಲೆಗಳು ಸರ್. ವಿಶ್ವಲಿಂದಾಸರೇ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿ ಇಷ್ಟೂ ನಡೆಯುತ್ತಲಿವೆ.

ಸಹಕಾರೀ ಸಂಘಗಳ ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ಸ್ಥಿರತ್ವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವದು, ಮತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿಯ ಮುಂಬರ ಜನರ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದು, ಈ ಎರಡೂ ವೊಗ್ಗೆಗಳಿಂದ ಇವರು ಸಹಕಾರೀ ಚೆಳವಳಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಸಹಾಯವು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಶಂಸನೀಯವೂ, ಸಂಸ್ಕರಣೀಯವೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ನೀರಾನದಿಯ ಕಾಲುವೆಯ ಮೇಲೆ ಸಾಫ್ಟ್‌ಪಿಕ್ ವಾದ ಎಲ್ಲ ಸೋಸಾಯಟ್‌ಗಳ ಶ್ರೀಯವು ಇವರದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇವರು ತಮ್ಮ ಗಿರಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವಾಡುವ ಜನರ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ಸಹಕಾರೀ ಸಂಘವನ್ನು ಇ. ಸ. ಗಣರಾಜ್ಯಾಲ್ಯೂಂ ಸಾಫ್ಟ್‌ಪಿಸಿದರು. ಸಾರಾಂಶ, ಸಹಕಾರೀ ಚೆಳವಳಿಗೆ ತನ್ನ-ಮನ್-ಧನಗಳಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ ಸರಾ ವಿತ್ತಲದಾಸರಂಫ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪುತ್ರರು ದೊರಕುವದು ಆಗಿ ದುರ್ಭವಾದ ವಾತಾಗಿದೆ.

ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ದ ಉತ್ತರ ಪ್ರಕಾರ ವೋಡಲಿನಿಂದ ಇವರ ಲಕ್ಷ್ಮೀವಿದ್ದಿತು. ಸದರ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಒಂದು ಇಮಾರತಿಯ ಬೇಕೆಂದು ಇವರು ತಳಮಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮತ್ತು ಇದರಂತೆ ಸರಕಾರದವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಇಮಾರತಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ಸ್ಥಳವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ, ಅದರ ಸಕಾರವನ್ನು ಸಹ ವಿತ್ತಲದಾಸರೀ ತಯಾರ ಮಾಡಿದರು, ಆದರೆ ಇವರ ಇಟ್ಟೆಯಂತೆ, ಈ ಕೆಲಸವು ಆವರ ಕಣ್ಣಿದುರಿಗೆ ಆಗುವ ಯೋಗವಿದ್ದಂತೆ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸಹ, ಸಹಕಾರೀ ಚೆಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಇವರು ಮಾಡಿದ ಆಮೂಲ್ಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕೆ ತಂದು ಆವರ ಸ್ವಾರಕವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ದ ಇಮಾರತಿಗೆ ಆವರ ಹೆಸರನ್ನಿಡೆಬೇಕೆಂದು ಸಿಂಗಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸರಾ ವಿಶಲದಾಸರು ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಿಂದ ಮತ್ತು ಬೈದಾಯಕದಿಂದ ಸಹಸ್ರಾವಧಿ ಜನರನ್ನು ಆಸ್ತರಣ್ಣಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಇವರು ಆನೇಕ ಸಕ್ಕೃತ್ಯಗೆ

ಇನ್ನು ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಅಜರಾಮರವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ದರು.

Cooperative Societies and their Management

೧೯. ಸಹಕಾರೀ ಸಂಘಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಆಡಳಿತೆಯು

ಸಹಕಾರವಂದರೇನು ?— ಸರ್ವಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಒಂದೇ ತರಹದ ಗರಜುಗಳುಳ್ಳಂತಹ ಜನರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಗರಜುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ, ವಿತರ್ಯೆಯ, ಸ್ವಾವಲಂಬನ, ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯ ಹಾಗೂ ಸ್ವಾಧ್ಯತ್ವಾಗ ಈ ಮೊದಲಾದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡು, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಆಧಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸ್ನೇತಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ, ಸ್ವಸಂತೋಷದಿಂದ ಒಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಕೊಂಡು, ಸಮಾನತೆ, ಸಮಾನ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ನ್ಯಾಯ, ಲಾಭ ಹಾಸಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲು ಗಾರಿಕೆ, ಈ ತತ್ವಗಳ ಮೇಲೆ, ಸಾಮೂಹಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಕಾಲಿದೇ ಬದ್ಧರೀತಿಯಿಂದ, ಮಾನವ್ಯತೆಯ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಟ್ಟು, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರೀಯದ್ವಾರಾ ಗಳಿಸಿದ ನಡೆಯಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಂತಹ ಸಂಘಟನೆಯೇ ಸಹಕಾರವು; ಈ ತರಹದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೇ ಸಹಕಾರೀ ಸಂಘಗಳು.

ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ತಮ್ಮ ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಕಾರೀ ಸಂಘಗಳು ಒಳ್ಳೆ ಮಾರ್ಗಗಳಾಗಿರುವವು. ಈ ಸಂಘಗಳು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಅತ್ಯಂತ ಉಚ್ಚ ತರಹದ ನಿಜಾರಗಳನ್ನು

ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು; ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಭಾವನೆಯನ್ನಿಡಬೇಕು; ಎಲ್ಲ ಸಭಾಸದರು ಒಂದೇ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಉಚ್ಚ ನೀಂಜ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತರಬಾರದು; ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘವು ತಮ್ಮದೇ ಎಂದು ನಂಬಿ ಅದರ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು; ಸಂಘದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಜನರ ಅಧಿಕಾರ ವಿರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು; ಯಾವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಲೋಕಸತ್ತೀರ್ಯೆಂದು ಅನ್ನವರೋ ಅದರ ನಿಜಸ್ವರೂಪವು ಸಹಕಾರೀ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕು. ಸಹಕಾರೀ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸಮಾಜದ ಸೇವೆಮಾಡುವದು, ಅವರ ಗರಜುಗಳನ್ನು ದೂರಮಾಡುವದು, ಈ ಮೊದಲಾದ ಸಂಗತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಈ ಕರ್ತವ್ಯಬುದ್ಧಿಯು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಹಕಾರೀ ಸಂಘಗಳ ಉದ್ದೇಶವು ಸಿದ್ಧಿಗೆ ಹೋಗುವದಿಲ್ಲ; ಸಹಕಾರೀ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ವ್ಯಾವಾರಮಾಡಿ ಲಾಭಗಳಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ನಿರೂಪಣಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ; ಅವುಗಳ ಉದ್ದೇಶವು ಕೇವಲ ಲಾಭ ದೊರಕಿಸುವದರುವದಿಲ್ಲ. ಲೋಕ ಸೇವೆಯೇ ಅವುಗಳ ಧೈಯವಿರಬೇಕು.

ಸಂಘಗಳ ಆಡಳಿತವು

ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಸಹಕಾರೀ ಸಂಘಗಳು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾಕವಾಗಿ ಸ್ಥಾನಿಸಲ್ಪಡಹತ್ತಿರುವದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಫಲನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಕ್ಕೆಬೇಕು. ಅವುಗಳ ಜವಾಬುದಾರಿಯು ಗೊತ್ತಿರದ ಮೂಲಕ ಸಂಘಗಳ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಶಿಧಿಲಕ್ಷೆಯು ಉತ್ತನ್ನವಾಗಿ ಆಡಳಿತೆಯು ಕುಶಿದುಬೀಳುವದು. ಸಂಘದ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಾಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕಾರೀ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ಆರಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಬರುವದು. ಈ ಕಾರ್ಯಕಾರೀ ಮಂಡಳಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಡೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಕ್ಕಾ-ಚೇಆರಮನ್ನರೀಂದು ಒಬ್ಬರನ್ನು ಆರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಂಘದ

ಲೀಕ್ಕೆ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದವನಿಗೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಎಂದು ಅನ್ನವರು.

ಚೇಳರಮನ್ : ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಕರ್ಮಾಟಕೆಯ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಯಿಸುವದು, ಸಂಘದ ಲೀಕ್ಕೆಪತ್ರಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಿಂದ ಇಟ್ಟಿರುವದೋ ಇಲ್ಲೋ ಎಂಬದನ್ನು ನೋಡುವದು, ಸಂಘದ ಶಿಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವದು; ಮತ್ತು ಸಂಘದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಕರ್ಮಾಟಕೆಯ ತರಾವಿನಂತೆ ನಿಕಾಲೆ ಮಾಡುವದು ಈ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸದ ಜವಾಬುದಾರಿಯು ಚೇಳರಮನ್ನರ ಮೇಲಿರುವದು. ಚೇಳರಮನ್ನರಿಗೆ ಸಭೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತದ ಮತವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದು ನಿಷಾಯಕ ಮತು (Casting Vote) ವಿರುತ್ತದೆ. ಚೇಳರಮನ್ನರು ನಿಸ್ಪೃಹಿಗಳೂ, ವರ್ತನಾದಿನ ಸೆಟ್ಟಿಗಿದ್ದ ವರೂ ಇದ್ದರೆ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯವು ಅತ್ಯಾತ್ಮಮರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಸಂಘದ ಏರಿಳಿತಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಚೇಳರಮನ್ನರನ್ನು ಆವಳಿಸಿರುತ್ತವೆ. ದುಡ್ಡಿನ ವ್ಯವಹಾರದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜವಾಬುದಾರಿಯು ಚೇಳರಮನ್ನರ ಮೇಲಿರುವದರಿಂದ ಆವರು ಮನೆಯಿಂದ ಗಟ್ಟಿಗಿರಬೇಕು; ಆವರಿಗೆ ಸಹಕಾರೀ ತತ್ವದ ಮತ್ತು ವ್ಯವಹಾರದ ಪೂರ್ಣ ಪರಿಚಯವಿರಬೇಕು.

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಸಭೆ : ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಸಭೆಗೆ ಪಂಚಸಭೆಯನ್ನು ವರು. ಈ ಸಭೆಗೆ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಿಂದ ದೊರಕುವವು. ಆದಕಾರಣ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಆದು ನಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಭೆಯವರು ಸಂಘದ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ವ್ಯವಹಾರಣೆ ನಡೆಯಿಸತಕದ್ದು; ಕಾಯಿದೆ, ಕಾನೂನು ಹಾಗೂ ಪ್ರೋಟ್ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಿಂಫಿಸಿ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಪಾರ್ಪುವಾದ ಹಾನಿಗೆ ಆವರು ಪಾತ್ರರಾಗುವರು.

ಸದಸ್ಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿತಸಾಧನೆಯೇ ಸಂಘದ ಉದ್ದೇಶವಿದ್ದು ದಿಂದ ಕವಿಾಟಿ ಮೆಂಬರರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಆನೂಕೂಲಿಗಿಂತ ಇಂತಾ ಹಿತವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಲಕ್ಷ್ಮಿಸಿ ವರ್ತಿಸಬೇಕು. ಸಂಘದ ಮತ್ತು ಅದರ ಸದಸ್ಯರ ಹಿತವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವದರಿಂದ ಅವರು ಅದನ್ನು ಕಾಯುವದರಲ್ಲಿ ತತ್ತ್ವರಿರಬೇಕು. ಕವಿಾಟಿ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಸುಮಾನೆ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ತಪ್ಪಿಸುವಂತಹವರನ್ನು ಕಡಿಮೆವರೂ ಜನಹಿತವನ್ನು ಮಾಡಲುದ್ಯಕ್ತಿರುವ ಮೆಂಬರರನ್ನು ಕವಿಾಟಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಹಕಾರೀ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಹತ್ವವು ಕವಿಾಟಿಯ ಮೆಂಬರರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರಬೇಕು. ಆಡಳಿತೆಯ ಕ್ರಮ, ಲೆಕ್ಕಾ ಪತ್ರಗಳ ಆರಿವು, ಒಕ್ಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುವದು ಇರುವದಲ್ಲಿದೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಮುಂದಾಳತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಈಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಣವೂ, ಅವಕಾಶಗಳೂ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವಾಗ ದೊರೆಯುವುದು. ತಮ್ಮ ಒಡನಾಡಿಗಳ ಹಿತ ಮಾಡುವದು, ಅವರ ಜೀವನವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವದು, ಈ ಸಂಗತಿಗಳು ಮಾನವನ ಜೀವಿತದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವಾದವುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಸಹಕಾರೀ ಸಂಘದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮೆಂಬರನು ಇತರರಿಗೆ ಸರಿಸಮಾನನೆಂದು ಇರುವಾಗ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಶಕ್ತಿಯು ಎಲ್ಲಿರಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರುವದು ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕರ್ಮಿಗಳಿಗೆ ಮೆಂಬರರನ್ನು ಪ್ರತಿವರುಷ ಬದಲು ಮಾಡುವದು ಯೋಗ್ಯವೆಂದು ಕೆಲವರು ಅಂಬೋಣವಿದೆ. ಹಿಗೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ನುರಿತ ಹಾಗೂ ಜಾರಾದ ಮೆಂಬರರ ಉಪಯೋಗವು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಗಲಾರದು. ಎಲ್ಲ ಯೋಗ್ಯ ಮೆಂಬರರಿಗೆ ಕವಿಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿ ಬರುವಂತೆ ನಿರ್ವಾಣಗುವದು ವಿಹಿತವು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಷ್ಟವಾದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನಿಯಮಗಳಿರುವದು ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕವಿಾಟಿಯವರು ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕಾರಕೊಳ್ಳಬೇಕ್ಕಾದ ಮಾಡಿದ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಮೆಂಬರ ಜನರಿಗೆ ನಿರಾಕರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವದಿಲ್ಲ.

ಮೃವಸ್ಥಾಪಕ ಕರ್ಮಾಟಕ ಮೆಂಬರನಾಗಲು ಅರ್ಥತೆಗಳು

(೧) ಸಂಘವು ಕ್ಯಾಕೋಂಡ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನೇ ಮಾಡುವಂತಹ ಜನರನ್ನು ಕರ್ಮಾಟಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು.

(೨) ಸಂಘದ ನೌಕರನು ಮತ್ತು ಅವನ ಆಪ್ತೀಷ್ಟರು ಒಂದೇ ಸ್ವಾಧದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ನೌಕರನ ಆಪ್ತೀಷ್ಟರನ್ನು ಕರ್ಮಾಟಿಗೆ ಆರಿಸಬಾರದು.

(೩) ಕರ್ಮಾಟಗೆ ಆಂಸಲ್ಪುಡತಕ್ಕ ಮೆಂಬರನು ಮನಸಾ ಸಹ ಕಾರಿಯಾಗಿರಬೇಕು.

(೪) ಕರ್ಮಾಟಿ ಮೆಂಬರನು ಸದಸ್ಯವೇಕವುಳ್ಳವನಿರಬೇಕು.

(೫) ತನ್ನ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಾಟಿಯ ಮೆಂಬರನು ಪ್ರಮಾಣಿಕಸಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(೬) ಕರ್ಮಾಟಿಯ ಮೆಂಬರನು ತನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಿಂತ ಸಂಘದ ಹಿತವನ್ನೇ ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

(೭) ಕರ್ಮಾಟಿಯ ಸಭಾಸದತ್ವಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯನಿಧ್ವವನನ್ನೇ ಆರಿಸಬೇಕು.

ಸಂಘದ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಯಾವತ್ತೂ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಂಘದ ಸಭಾಸದರಿಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದರ ಕಡೆಗೆ ಸತತ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನಿಟ್ಟು ನಡೆಯುತ್ತ ಹೋದರೆ ಅದರಿಂದ ನಿಜ ಪಾಗಿ ಒಳ್ಳೀ ಪರಿಣಾಮವಾಗುವದಲ್ಲಿದೆ ಸಂಘದ ಸಭಾಸದರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕ್ರಾಂತಾಜಿದಂತಾಗುವದು.

ಸಂಖ್ಯಾ ಸಭೆ:- ಸಂಘದ ಆಂತಿಮ ಅಧಿಕಾರವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವದು. ಕಾಯಿದೆ ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ

ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿವರುವ ನಿಶ್ಚಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೊಡಿಸುವದರ ವಿಷಯವಾಗಿಯೂ ಆದರಲ್ಲಿ ಚಚ್ಚಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಡಿರುವದು. ಪ್ರೋಟೆ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ವಿಸ್ತೃತವಾಹಿತಿಯು ಇರುವದು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಂದರೆ ಸಂಘದ ಮೂತ್ರಸ್ವರೂಪದಂತಿರುವದು. ಅದು ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಾಯಿಸೆ, ಕಾನ್ವಿನುಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರೋಟೆ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸುಸ್ಥಿರಿಸಿ ಮಾಡುವದಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರೋಟೆ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುವದಕ್ಕೆ ಆದಕ್ಕೆ ಆಧಿಕಾರವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ನಿಬಂಧಗಳೊಳಿವಟ್ಟಿಂದ ಸಂಘವು ತನ್ನ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಆಧಿಕೃತವಿರುವದು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವನೇ ಮೆಂಬರನು ಕರ್ಮಾಭಿಯ ಕೆಲಸಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕತ್ವಬಹುದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮೆಂಬರನು ಇತರರಿಗೆ ಸಮಾನಸ್ಥಿತಿಯಾದ ಹಕ್ಕುಳ್ಳವನೂ ಇರುವನು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಂದರೆ ಯೋಗ್ಯ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಉದ್ಯೋಗಪ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯ ತತ್ವರಾದ ಮೆಂಬರರ ಸಮ್ಮೇಲನವಾಗಿರಬೇಕು. ಅವರೆಲ್ಲದೂ “ಒಬ್ಬನಿಗಾಗಿ ಎಲ್ಲರು, ಎಲ್ಲರಿಗಾಗಿ ಒಬ್ಬನು” ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ವಿಳಿಸಿ ತಮ್ಮ ಗರಜುಗಳನ್ನು ಯೋಗೆ ಲಾಡಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ, ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರ ನೇರವಿನಿಂದ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಸುಖಮಯವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು.

ಜನರು ತಾವಾಗಿಯೇ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದಲೇ ಸಹಕಾರಿಗಳಾಗಿವರಲ್ಲದ ಜುಲುಮೆಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಸಹಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರವರ್ತಿಸುವದು ಶಕ್ಯವಿರುವವಲ್ಲಿಂಬುದನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡತಕ್ಕದ್ದು. ಆದರಂತೆ ಮೆಂಬರರು ವಾಸ್ತವಕ್ಕ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಹಾಜರಿರುವಂತೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗರು ಸಹಕಾರೀ ಸಂಘಗಳನ್ನು ನೇರಿ ಪರಸ್ಪರಿಗೆ ಸಹಾಯಕರಾಗಲೇಂದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹಿತ ಚಿಂತಕನ ಆಶೀ ಇರುವದು. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಹಾಗೂ ಉದ್ಯೋಗಪ್ರೀಯ ಮೆಂಬರನು

ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಹಾಜರಾಗದೆ ಇದ್ದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅವನನ್ನು ಸಂಘ ದಿಂದ ದೂರುಮಾಡಬಾರದು. ಯಾಕಂದರೆ ಹಾಜರಾಗುವಂತೆ ಅವನ ಮನನ್ನು ಒಲಿಯದಿರಲಿಕ್ಕೆ ಸಂಘದ ಆಡಳಿತೆಯೊಳಗಿನ ಕುಂಡು ಕೊರತೆಗಳು ಕಾರಣವಿರಬಹುದು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಬಲ್ಲಿವರಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಿಗೂ ಇಂಧಿಯುವಂತೆ ವ್ಯವ ಸ್ಥಾಯಾಗತಕ್ಕಾದ್ದು. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಘದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ರಿಷಯಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ಚಚಿರಸಬೇಕಲ್ಲಿದೆ ಸಂಬಂಧವಿರದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚಚಿರಸಬಾರದು.

ಸೆಕ್ರೆಟರಿ:- ಯಾವದೇ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯು ಉತ್ತಮರೀತಿ ರೀಂದ ಸಚೆಯಬೇಕಾದರೆ ಆದರ ಲೇಕ್ಕೆ ಪತ್ರಗಳು ಜೊಕ್ಕಣಿಗರ ಲಿಕ್ಕಬೇಕು. ಅವುಗಳನ್ನು ವೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಳಸ್ತೇ ಅನ್ನರಗಳಿಂದ ಘಾರಮಾಣಿಕತನಕ್ಕು ಸುಸಿದ್ಧಿ ಬರೆಯಲ್ಪಡಬೇಕು. ಒಮ್ಮೆ ಇನ ಸಮಾಜದ ವಸ್ತುಸ್ವಾಂಶ ಸಂಪಾದನೆಮಾಡಬೇಕಿಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಇದ್ದರಿಂದ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಲೇಕ್ಕೆ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯಬೇಕು. ಇದು ಸದಕಾರೀ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಯಾಕಂದರೆ ಸಂಘದ ಸಭಾಸದರಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅಶಿಕ್ಷಿತ ಜನರ ಪ್ರವೇಶವಾಗುತ್ತಿರುವ ಮೂಲಕ ಆದರ ಹಿತಸಮ್ಮಂಧಗಳಿಗೆ ಯಾವರೀತಿಯಂದಾದರೂ ಕುಂಡು ಉರದ ಹಾಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು. ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳ ಜವಾಬ ದಾರಿಯು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯ ಮೇಲಿರುವ ಕಾರಣ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾಕಣ್ಣ ವೇಳೆವೇಳೆಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತನದಿಂದ ಬರೆಯುವದು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯ ಮುಖ್ಯ ಕಣವ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯ ಸ್ವತಃ ಉಲ್ಲಿದ ಸಭಾಸದರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸುಶಿಕ್ಷಿತವಿರುವ ಮೂಲಕ ಅವನ ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷ ಜವಾಬುದಾರಿಯು ಇರು

ತ್ತುದೆ ಅವನು ಒಳ್ಳೇ ನಡತೆಯವನಿರಬೀಕು. ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳ ದುರ್ದಾರಾತ್ಮಕ ಮೂಲಕ ಎಷ್ಟೋ ಸಂಘಗಳು ಪತ್ತನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವವು. ಸಂಘದ ಉಚ್ಚ ನೀಚೆ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯು ಬಹಳೇ ಜವಾಬುದಾರನಿರುವನು.

ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಕಾನೂನುಗಳಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯ ನೇಮು ಇಂಾಕಿಯ ನಿಷಯವಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖವಿರುವದಿಲ್ಲ. ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳನ್ನಿಂದುವದು, ಕವಿಾಟೀಯ ಶರಾವುಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವದು ಈ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಒಬ್ಬನ ಆವಶ್ಯಕತೆಯೇನಿಸುವದು; ಹಾಗೂ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬನೇ ಮಾಡುವದು ನಿಹಿತವು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಬ್ಬನೆನ್ನು ಕವಿಾಟೀಯ ಕ್ಯಾಚೆಳಗೆ ಇಡುವದು ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಅವನು ಸಂಘದ ಮೆಂಬರನಿರುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಬಂಧವಿರುವದಿಲ್ಲ. ಅವನು ಪಗಾರೀ ಸೊಕರನಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇವನು ಮೆಂಬರನಿರುವದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಪಗಾರೀ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯು ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನಾಗುವಹಾಗೆ ಕವಿಾಟೀಯ ಆಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರಿಕರಿಸುವ ಸಂಭವವಿರುವದು. ಆದುದರಿಂದ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗೆ ಒಫೀಸತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯ ಹಾಗೂ ಅವನಿಗೆ ಇರುವ ಆಧಿಕಾರಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗೊತ್ತುವಳಿಗೆ ಇಂದಲೇ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಸಭಾಸದರು:- ಪಾರಂಭಕ್ಕೂ ಸಂಘದ ಸಭಾಸದರು ಸಂಘದ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾವ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಸಂಘವನ್ನು ನಡೆಯಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸಭಾಸದನು ಗೊತ್ತು ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ತಾವು ಆರಿಸಿದ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಕವಿಾಟೀಯ ಮೆಂಬರರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜನ್ಮಾಗಿ ಸಾಗಿಸಿರಬೇಕೋ ಇಲ್ಲೋ ಎಂಬುದರ ಮೇಲೆ ಸಭಾಸದರು ದಕ್ಷತೆಯ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನಿಡಬೇಕು. ಅದರಂತೆ ಸಂಘದ ಚೇಂಆರಮನ್ನರು ಶಿಲ್ಪ ಹಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು

ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವರೋ ಹೇಗೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯ ಕಡೆಯಿಂದ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಕೆಲಸವು ನಿರ್ದೋಷದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಬಗ್ಗೆ ನೋಡಬೇಕು. ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲಿ ಹೇಳುವದೆಂದರೆ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಕವಿಾಟಿ, ಚೇಳರಮನ್, ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಇವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮರೀತಿಯಿಂದ ಸಾಗಿಸಿರುವರೋ ಹೇಗೆಂಬುದರ ಕಡೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸಭಾಸದನ ಲಕ್ಷ್ಯವು ಇರಬೇಕು. ಸಂಘದ ವ್ಯವಹಾರವು ಎಲ್ಲಿಗೂ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರದ್ವಾ ಕವಟಕನವಿರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಂಘದ ಸಭಾಸದರು ಜವಾಬುದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರುವದಿರುವದರಿಂದ ಅವರ ಒಂದು ಯಾದಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಡತಕ್ಕದ್ದು. ಯಾಕಂದರೆ ಯಾವನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಜವಾಬುದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಿದರೆ ಅವನು ಯಾರಸಂಗಡ ಅದನ್ನು ಹೊರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವದು. ಇಂತಹ ಯಾದಿಯು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಎರಡನೇಯವರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಹಣ ಪೂರ್ವಿಸಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹಣಕ್ಕೆ ಜವಾಬುದಾರರಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಅವರು ಅದನ್ನು ಪಾರುಗಾಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬಾಧ್ಯರಿರುವರೆಂಬದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವದು ಸಜಜವು. ಅದುದರಿಂದ ಮೆಂಬರತನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿವನ ಜವಾಬುದಾರಿಯನ್ನು ಮೃತಪಟ್ಟ ಮೆಂಬರನ ಆಸ್ತಿಯ ಜವಾಬುದಾರಿಯನ್ನು ಆತಾರೀಖಿಗೆ ಇಧ್ದ ಸಾಲದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಎರಡು ವರುಷಗಳ ಕೆನಕ ವಿಧಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ನ್ಯಾಯವೂ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕವೂ ಆಗಿದೆ. ಮೆಂಬರನಾಗುವವನಿಗೆ ಆಸ್ತಿ ಇರಬೇಕೆಂಬ ಶತ್ರು ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಗುಣಗಳಿರಬೇಕಾಗುವದು. ಸಹಕಾರದಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿಗಿಂತ ಸದ್ಗುಣಗಳ ಭದ್ರತೆಯು ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವದ್ವಾಗಿ ಎಣಿಸಲ್ಪದ್ದುತ್ತದೆ. ಸದ್ಗುಣಗಳ ಅಭಾವವಿದ್ದ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಘಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಸಂಘಗಳ ಯಶಸ್ವಿ ಗುಣಗಳನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿ

ಸಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸಭಾಸದನು ತನ್ನ ಜವಾಬುದಾರಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಶಿಳೆದುಕೊಂಡು, ಭಿಡೆ ಮುರವತ್ತುಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗದೆ, ನ್ಯಾಯದನಡತೆಯನ್ನು ಬಿಡೆದಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತ ಹೊಂದರೆ ಸಾಫ್ತ್ವ ತುಸು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಉತ್ಸರ್ವವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತದೆ.

Celebration of Cooperators' Day

೭೦. ಸಹಕಾರೀ ದಿನಾಚರಣೆಯ ಸಮಾರಂಭವು

ಸಹಕಾರೀ ಜಳವಳಿಯು ಈ ಪ್ರವಂಚದ ಎಲ್ಲ ಮುಂದುವರೆದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾರವಾಗಿ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಸಹಕಾರಿಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೀತಿ ಆದರಗಳನ್ನು ಬೀಳಿಯಿಸುವಂತೆಯೂ, ಉಪಯುಕ್ತ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಯಿಸುವಂತೆಯೂ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಿಹಾರ್ಣವಾಗಿರುವುತ್ತೆ ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನ ಸಹಕಾರಿಗಳ ವಕ್ತಿಯಿಂದ ಮುಖ್ಯವೆಸಿಸುವ ಒಂದು “ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಹಕಾರೀ ಸಂಸ್ಥೆಯು” (Inter National Coperative Alliance) ನಿರ್ವಿಕಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಷತ್ತ ಮೊದಲಾದ ಸಭಾಗಳನ್ನು ಕರೆಯುವದಲ್ಲಿದೆ ಇಡೀ ಪ್ರವಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಸಹಕಾರೀ ಸಾಮಾಜ್ಯದ ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಿತಿಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಲು ಪ್ರಯೋಜನಾನ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಕಟನೆಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಸಹಕಾರಿಗಳು ಮನ್ಯಾಣೆಯನ್ನೀಯುವರು. ಇದರ ವಿಧ್ಯಮಾನ ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳ ಸಹಕಾರಿಗಳು ಕೂಡಿ, ಸಹಕಾರ ಪ್ರೀತ್ಯಾರ್ಥ ಪ್ರತಿವರ್ಷದೊಳಗೊಂದು ದಿನವನ್ನು ಹಬ್ಬಿದಂತೆ ವಾಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದನಂತರ ಸನ್ಯಾಸಾರ್ಥಿ ನೇ ಇಸ್ತ್ಯಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿವರುಷ ಜುತ್ತೆ ಮೊದಲನೇ ಶನಿವಾರ, ಸಹಕಾರೀ ದಿವಸವೇಂದು ವಾಲಿಸಹತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ಸಹಕಾರಿಗಳು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ, ಸಹಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಾರಗೊಳಿಸಿ, ಸಹಕಾರ ಪ್ರಗತಿಯ ಅಭಿ

ಮಾನ ಕಾಯುವದು, ಜಗತ್ತಿನ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂದಿನ ದೋರಣೆಯನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಗೊಳಿಸುವದು ಹಾಗೂ ಶಾಂತತೆಯು ಸೆಲಿಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನೂ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಜನಾಭಿದಾರಿಯನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ಸಹಕಾರೀ ಚೆಳವಳಿಯು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚೆಳವಳಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಮೇಂಬರತನವು ವ್ಯವಹಾರವು ಹಾಗೂ ಉತ್ಸಾಹವು ಬೆಳೆಯುತ್ತಲಿದ್ದು ಜಗತ್ತಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸುಧಾರಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಅದರ ಮಹತ್ವವು ಕಂಡುಬರುತ್ತಲಿದೆ. ನ್ಯಾಯಸ್ಥಿಯತ್ತ, ಸರ್ವಸಮಾನತ್ವ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವ ಬಂಧುತ್ವ ಈ ತತ್ವಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸಾಗರಿಕನು ತನ್ನ ಬಾಂಧವರ ಕೂಡ ಸಹಕಾರವಾಡಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ರೂಢಿಯಾಗಿರುವ ಅನೀತಿಕಾರಕ ಸಡತೆಗಳನ್ನು ದೂರವಾಡಿಲಿಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಪಟ್ಟಿರಬೇಕೆಂಬುದು ಈ ಚೆಳವಳಿಯ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸಹಕಾರೀ ಚೆಳವಳಿಯು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶದ ಪ್ರಜಗಳ ಅಧಿಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಬರುವ ಯಾವತ್ತೊಂದರಿಗಳನ್ನು ದೂರವಾಡುವದು, ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವದು, ಸ್ವಸರ್ಗಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿನ ಶಾಂತತೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವದು ಇವೇ ಮೂದುಳಾದಪ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ಸಂಸ್ಥಾಪಿತ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವದಕ್ಕೆ, ಮಾನವೀ ಜೀವನವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅಂದರೆ ಒಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಸಹಕಾರ ಸಾಮಾಜಿಕ (Cooperative Commonwealth) ವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರ ಪುನಿಮಾರ್ಜಣ ವಾಗಿರುವದೆಂದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ಸಹಕಾರಿಗಳ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯಾಗಿದೆ.

ಸರಕಾರದವರು ನಮಗಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಹಕಾರೀ ಕಾಯಿದೆಯ ಉದ್ದೇಶವು ಸಹ ಇದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಸನಾ ಇಂಜಿನೀಯರ್ ಮುಂಬಯಿ ಸಹಕಾರೀ ಕಾಯಿದೆಯ ಪೀರಿಕೆಯಲ್ಲಿ (Preamble) ಇವೇ ತತ್ವಗಳು ಅಡಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಹೆಚ್ಚು ಒಮ್ಮೆ ಜೀವನನನ್ನೂ, ಹೆಚ್ಚು ಒಮ್ಮೆ ವ್ಯಾಪಾರನನ್ನೂ, ಹೆಚ್ಚು ಒಮ್ಮೆ ಉತ್ಪಾದಕ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅಂಟುಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಒಕ್ಕಲಿಗರೊಳಗೆ, ಹಾಗೂ ಒಂದೇ ತರಹದ ಆರ್ಥಿಕ ಗರಜುಗಳಿರುವಂತಹ ಇತರ ಜನರೊಳಗೆ ಮಿತವ್ಯಯ, ಸ್ವಾವಲಂಬನ ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಕಾರೀ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸ್ಥಾಪಿಸುವದರುತ್ತದೆ ಸಹಕಾರೀ ಇಂಧಾ ವರ್ಧಿಯು ಬರೇ ಆರ್ಥಿಕ ಲಾಭವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿರುವ ಜಗತ್ತಿನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನತೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಸಹಕಾರೀ ದಿನವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾನ್ಯಾ ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ವಿಶ್ವಬಂಧುತ್ವವನ್ನು Universal Brotherhood ಪ್ರಕಟಿಸಲಿಕ್ಕೂ, ಏಕ್ಯಭೂತ್ಯತ್ವ ಹಾಗೂ ಸ್ವಾವಲಂಬನದ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವದಕ್ಕೂ ಮಾರ್ಗವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಂತೆ ಸನಾ ಇಂಜಿನೀಯರ್ ಇಸ್ಪಾಯಿಂದ ಸಹಕಾರೀ ದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದುಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರೀ ಜಳವಳಿಯು ಪ್ರಕಟಿಸಾಗಿ ಇಂದಿಗೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕುತ್ತೇರುವ ವರುಷಗಳಾಗುತ್ತ ಬಂದವು. ಸನಾ ಇಂಧಾ ಇಸ್ಪಾಯಿಂದ ಸಹಕಾರೀ ದಿನವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ ತಾರೀಕನ್ನು ಸಮ್ಮಾನೀಕರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿವಂತೆ ನವ್ಯಂಭರ ತಿಂಗಳ ಮೊದಲನೇ ಶನಿವಾರವನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅಖಿಲಭಾರತಿಯು ಸಹಕಾರೀ ದಿನವನ್ನು ವರು. ಜುಲೈ ತಿಂಗಳು ಮತ್ತಿಗಾಲಿವಿರುವದರಿಂದ ಸಹಕಾರೀ ಬಾಂಧವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುವ ಮೂಲಕ ಈ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಸಹಕಾರೀ ವಚನಗಳು

(Co-operative Sayings)

- ೧ ಒಗ್ಗಟ್ಟೇ ಸಹಕಾರ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೂಲ ಮಂತ್ರ; ಒಬ್ಬನಿಗಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ, ಎಲ್ಲರಿಗಾಗಿ ಒಬ್ಬನೂ ಹಂಬಲಿಸಿ ದುಡಿಯುವದೇ ಸಹಕಾರದ ಪರಮೋದ್ದೇಶ.
- ೨ ಸಹಕಾರ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೂಲ ತತ್ವಗಳು ಜೀವನದ ಉಚ್ಚಾರ್ಥಕ್ಕೇ ಯಗಳಾಗಿವೆ. ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೂ, ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿಯೂ, ಸಹಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟು, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ದಯ, ಧರ್ಮ ಮುಂತಾದ ಸದ್ಗುಣಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
- ೩ ಸರ್ವ ಸಮಭಾವನೆಯೇ ಸಹಕಾರದ ಆದಿಗಳು.
- ೪ ಮಾನವನ ಅಪಾರ ಕೆಲಸವನ್ನೂ, ವೆಚ್ಚವನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವದೇ ಸಹಕಾರ ತತ್ವದ ಮುಖ್ಯಗುಣ.
- ೫ ಸಹಕಾರ ತತ್ವವು ಮಾನವನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವನ ಸ್ವೀಕಿರ್ಣಿಸುವ ಆರ್ಥಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಆರ್ಥಿಕಸಾಧನೆಯ ಮಾರ್ಗವು.
- ೬ ವಿಶ್ವಶಾಂತಿಯು ಶಾಸ್ತ್ರತಾಗಿ ಬೆಳಗಬೇಕಾದರೆ ಸಹಕಾರ ತತ್ವಗಳ ಆಸರ್ಥಯಲ್ಲದ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವಿರುವದಿಲ್ಲ.
- ೭ ಮಾನವ ಸಂಸಾರಗಳ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಸೌಹಾದರತೆ, ನ್ಯಾಯವರತೆ, ಸ್ವೀಕಿರ್ಣಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಸರ್ವಸಮಾನತಾಭಾವ, ಸಮೃದ್ಧಿಯ ಸದವಾಸ, ಈ ಮೊದಲಾದ ಸದ್ಗುಣಗಳ ಐಕ್ಯತೆಗೆ ಸಹಕಾರ ತತ್ವದ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

೮ ಮಾನವ ಜೀವನವನ್ನು ಪುಷ್ಟಲವನ್ನಾಗಿಯೂ, ಉದಾರಯತವನ್ನಾಗಿಯೂ ಮಾಡುವದೇ ಸಹಕಾರದ ಪರಮಧ್ಯೇಯ.

೯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತನದಿಂದ ಸೆರವೇರಿಸುವ ದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಂಪೂರ್ಣನೀಯೇ ಸಹಕಾರವು.

೧೦ ಸಹಕಾರಿಗಳು ಮಾನವ ಜಾತಿಯ ವಿಶ್ವರು. ಅವರಿಗೆ ಯಾರ ಸಂಗಡಲೂ ಶತ್ರುತ್ವವಿರುವದಿಲ್ಲ.

೧೧ ಸಹಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನು ವ್ಯವಹಾರದಕ್ಕಾಗುವನು.

೧೨ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರವು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ.

೧೩ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸೆಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವ ವಿಧಾನವೇ ಸಹಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಅಂಗ.

೧೪ ಶಿಕ್ಷಣವಿಲ್ಲದ ಸಹಕಾರವು ಕಿಡಕಿಗಳಿಲ್ಲದ ಮನೆಯಂತೆ.

೧೫ ಸಹಕಾರದಿಂದಲೇ ಸಮಾಜದ ಹಾಗೂ ಖಂಡ್ಯಾಗಗಳ ಏಳಿಗೆ ಯಾಗುವದು.

೧೬ ಸಹಕಾರವು ಯಾರ ಅಹಿತವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಎಲ್ಲಿರ ಹಿತವನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತದೆ.

೧೭ ಜನತೆಯ ಸ್ಥಿರವಾದ ಹಿತಸಾಧನೆಗಳಿಗೆ ಸಹಕಾರವೇ ಮುಖ್ಯ ಸಾಧನವು.

೧೮ ಸಹಕಾರ ತತ್ವವು ವ್ಯಾವಾರವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ.

೧೯ ಸಹಕಾರವು ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಶೀಲ ಇವೆ ರಡರ ಬಳದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರುವ ಅರ್ಥಸಾಧನೆಯ ಮಾರ್ಗ.

೨೦ ಗ್ರಾಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಬಡಲಾವಣೆಯುಂಟಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯುಂಟಾಗಬೇಕಾದರೆ ನರಸ್ವರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಸಹಾಯವು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ.

೨೧ ಮಾನವನ ಫುನ್ವಾದ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಫಲಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧಕವಾದುದೇ ಸಹಕಾರ ಮಾರ್ಗ.

೨೨ ಭಾಂಡವಲವನ್ನು ಭಾಂಡವಲಗಾರರ ಹಿಡಿತದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿ ಆದನ್ನು ಮಾನವನ ಸೇವೆಗಾಗಿ ವಿಸಿಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದೂ, ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ, ಸ್ವಸಾಮಧ್ಯ ದಿಂದ ಜೀವನ ನಡೆಯಿಸುವದೂ ಸಹಕಾರ ಪದ್ಧತಿಯ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.

೨೩ ಸದಸ್ಯರ ಸ್ನೇತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಡಿಸುವದು, ಇವುಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಡುವದು, ಸದಸ್ಯರ ಲಾಭದಾಯಕವಾದ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಭಾಂಡವಲವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವದು ಸಹಕಾರದ ರೀತಿನಿರೀತಿಗಳಾಗಿವೆ.

೨೪ ಬಡವರ ಮತ್ತು ಅನಾಧಿ ಜನರ ಮೇಲೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಜುಲಮೆ ಅಥವಾ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರವು ಉಪಯುಕ್ತವಿರುವದು; ಯಾಕೆಂದರೆ ಇದರಿಂದ ಸಂಘ ಸಾಮಾಧ್ಯ ಪುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

೨೫ ಪ್ರಯೋಜನವಾದ ಸೇವೆಯೇ ಮುಖ್ಯಧ್ಯೇಯವಾಗಿರುವಂತಹ ಉತ್ತಮ ಸಹಕಾರಿಯು ಸಾವಿರಾರು ಬಡಜನರ ಕೃತಜ್ಞ ಪ್ರಾಣಿ ಪಾತ್ರನಾಗುವನನ್ನಿಲ್ಲದೆ ಆಂತಃಕರ್ಮಣ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಾನುಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಪರಮಾತ್ಮನ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೂ ಪಾತ್ರನಾಗುವ ನೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಜಾಣುವುದಿಲ್ಲಿಡಬೇಕು.

೨೬ ಧನಿಕರೂ, ಬಡವರೂ ಭೇದಭಾವನಿಲ್ಲದೇ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ಕೇಲಸ ಮಾಡಿ, ಸುಖ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ, ಸಂತೋಷದಿಂದ ಜೀವನ ಸಾಧಿಸಲು ಸಹಕಾರೀ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಉತ್ತಮ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾಗಿವೆ.

೨೭ ಪ್ರವಂಚದ ಆರ್ಥಿಕ ರಚನಾಕುಮಕ್ಕಾ, ಶಾಂತಿ ಸಮಾಧಾನ ಸಾಫ್ ವನೆಗೂ ಸಹಕಾರ ತತ್ವವು ಸಹಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

೨೮ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವವರೂ, ಕೊಳ್ಳುವವರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ, ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವೆಂತೆ ಮಾಡುವದೇ ಸಹಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಧ್ಯೇಯ.

೨೯ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ, ಪ್ರಣ್ಯ ವಸ್ತುವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ ಇರುವ ಅಂತರವನ್ನು ಹೊಗಾಗಿ ಡಿಸಿ ಸಮಾಜದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮವಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸಹಕಾರ ತತ್ವವೇ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ.

೩೦ ಬರೇ ಹಣದ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಮಾಡುವದು ಸಹಕಾರೀ ಜ್ಞಾನಿಯ ಉದ್ದೇಶವಿರುವದಿಲ್ಲ. ಸಭಾಸದರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಕೂಡ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಸುಧಾರಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಮತ್ತು ನೀತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ವರ್ತನಾದಿಂದ ಅವರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕುಂಡು ಬರಕೂಡದಂತೆಯೂ ಸಹಕಾರೀ ಜ್ಞಾನಿಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಿರುವದು.

ತನಗೆಲ್ಲರೆಲ್ಲರಿಗೆ ತಾನೊಲ್ಲಿಯಿಂದಾ

ಅಸುವಾಗಿ ಬೆರಸಿಹುದೆ ಸಹಕಾರವೆಂದಾ

